Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Egerfarmos Község Önkormányzata

2015.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) ... 3
Bevezetés ... 3
A település bemutatása ... 4
Értékeink, küldetésünk ... 10
Célok ... 11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) ... 19
1. Jogszabályi háttér bemutatása ... 19
2. Stratégiai környezet bemutatása ... 20
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége ... 24
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység ... 66
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége ... 91
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége ... 91
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége ... 102
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása ... 113
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága ... 117
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) ... 119
1. A HEP IT részletei ... 119
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése ... 119
A beavatkozások megvalósítói ... 121
Jövőképünk ... 122
Az intézkedési területek részletes kifejtése ... 124
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 149
3. Megvalósítás ... 165
A megvalósítás előkészítése ... 165
A megvalósítás folyamata ... 165
Monitoring és visszacsatolás ... 167
Nyilvánosság ... 167
Érvényesülés, módosítás ... 168
4. Elfogadás módja és dátuma ... 169

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Egerfarmos Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Minden ember különböző. Nem létezik két egyforma személyiség. Jellemzőinkben is mind mások vagyunk. Eltérőek a tulajdonságaink, a szokásaink, kifejezési eszközeink, gondolataink, és vallásunkban is különbözhetünk. Az eltérő vonásoktól függetlenül azonban minden embernek azonos jogokkal és esélyekkel kell rendelkeznie. Az ember ugyanis „szabadon és egyenlő jogokkal születik és ilyen is marad." Napjainkban is léteznek sajnos esélyegyenlőtlenségek, melynek megszüntetését jogszabályok segítik elő.
Az esélyegyenlőség minden ember számára nagyon fontos érték. Segít céljaink elérésében, abban, hogy mindenkinek esélye legyen a tanulásra, munkaerőpiacon való elhelyezkedésre, munkavállalásra, jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül származásától, nemzetiségi és vallási hová tartozásától, családi állapotától, attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossággal élő, gyermek, vagy idős ember.
Az Európai Unió és a hazai társadalom nagyon fontos elvárása az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód elveinek betartása és betartatása. Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség fogalmát gyakran használják szinonimaként, ami azt érzékelteti, hogy egy és ugyanazon dologról van szó. Valójában azonban az egyenlő bánásmód elve (másként a diszkrimináció tilalma) és az esélyegyenlőségi politika ugyanannak az elvárásnak két eltérő filozófiájú megközelítése.

A települési önkormányzatoknak öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot kell elfogadniuk, amelyben helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a helyi önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv összhangjáról.
Természetesen az esélyegyenlőségi terv elkészítésénél törekedtem arra, hogy minél frissebb, minél aktuálisabb adatokat szolgáljak, ahol csak lehetőségem van rá, így szerepelnek benne 2014 évi adatok is.

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település bemutatása

Földrajzi és természeti adottságok:
Heves megye rendkívül változatos tájakkal rendelkezik. Északi részén a Mátra és a Bükk nyújtotta hegyvidék, míg délen az Alföld sík tája tarkítja. Délről a Tisza-tó határolja, amely Magyarország legnagyobb mesterséges tava. A felszín erős függőleges tagoltsága miatt igen változatos mikroklímák jellemzik. Az évi középhőmérséklete 8-10°C-fok közötti - attól függően, hogy a megye északi vagy déli részéről van-e szó.
Egerfarmos Heves Megye délkeleti részén, a Borsodi- Mezőségben, Füzesabonytól 16 kilométerre DK-re fekszik. A 3-as számú főúttól 10 km-re van, a Füzesabony-Debrecen vasútvonalon közelíthető meg. Saját vasútállomással rendelkezik. Az M3-as autópálya közelsége földrajzilag kedvező helyzetet teremt a falu számára. Rendszeres buszjáratok közlekednek a településen, naponta többször is. Heves Megye székhelye Eger, 36 km-re található Egerfarmos településétől. A település lakosai autóval, busszal, vonattal utazhatnak a megye székhelyére.

Történeti áttekintés:
Egerfarmos Árpád kori település, nevét a tatárjárás után, 1261-ben említette először oklevél Fornos néven. Az 1261-es oklevélben IV. Béla király az Egri Püspökség birtokának határait írta le akképpen, hogy az *a béli nemesek földjétől a szemerei és a farnosi nemesek területéig terjed*. 1317-ben *Fornas*, 1333-ban *Farnos* néven írták. A település a 15.–16. században Borsod, később pedig Heves Vármegyéhez tartozott, Borsod vármegye határa a régi térképeken az Eger-patakig tartott. 1405-ben a falu egy része királyi birtok lett, e részt borosjenői Bor Pál fia, László kapta meg Zsigmond királytól, adomány címén, majd Rozgonyi Simon és öccse László nyerte el.

Később Báthory András, a Barius család, Bosnyák Tamás, a Kandó család, majd a 18. századtól az Atkári-Szalay, a Polgár és Kovács, Pocska, Forgách, Szegő Brezovay, majd Vitéz, Prónay, Oláh család lett birtokosa. 1550-ben a töröknek fizettek adót, 1675-ben pedig egytelkes kisnemesek lakták a falut jobbágyaikkal. 1680-ban a falu pusztává vált, lakói még Eger törökök által való megszállása előtt elszéledtek. 1696-ban Pocska Levin egri hadi élelmezési biztos kapta meg a lakatlan pusztát 1450 forint váltságdíjért. 1701-ben már 6 felnőtt jobbágy férfi lakott a faluban. 1786-ban a falu 10 közbirtokosé; többek között a gróf Károlyi báró Orczy, Subicz, Brezovay és más családok birtoka volt. Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc alatt a Tiszához, Poroszlóra való visszavonuláskor egy farmosi ember vitte át a mocsáron éjjel a Klapka hadtestéhez tartozó Máriássy huszárokat, hogy biztosítsák Dembinszky tábornok számára a visszavonulás útját. 1852-ben úrbéri birtokrendezés ment végbe a településen. 1910-ben 1130 lakosából 1099 magyar, 31 román volt. Ebből 1052 római katolikus, 34 görög katolikus, 34 református volt. A 20. század elején Borsod vármegye Mezőkövesdi járásához tartozott. Az 1950-es megyerendezésig Borsod megyéhez tartozott. Nevét írásban először egy 1261-ben kelt oklevél említi *Fornos* néven. Később előfordul *Fornas, Farnos* és *Furnus* néven is. 1902 óta *Egerfarmos* a neve.

Gazdasági helyzet
Heves megyében a megművelhető földterület jelentős részén borszőlőt termesztenek, a bor tehát jelentős "exportterméke" a megyének (Eger és környéke, Gyöngyös, Nagyréde). Egerfarmoson nem jellemző a szőlőtermesztés. A megye alföldi részen elsősorban gabona-, illetve takarmánynövény-földekkel találkozhatunk, de nagy mennyiségben termesztenek dinnyét is (főként Heves környékén).
Egerfarmoson a vállalkozások zöme, kis vállalkozás, őstermelő, bt., kft., egyéni vállalkozó. Mint az ország legtöbb településén, itt is és a szomszéd településeken is, egymás mellett van jelen a nagyüzemi mezőgazdaság, valamint a kis és közepes magángazdaság. Egerfarmos

határában szépen, gondosan művelt földekkel találkozunk, bevetve különböző gabonanövényekkel /kukorica, búza/ és szántföldi növényekkel /napraforgó/. Több család megélhetését is biztosítja a földművelés, mezőgazdaság. A település vállalkozói rétege tehát mezőgazdasággal, vendéglátással, kereskedelemmel, és különböző szolgáltatásokkal /fodrászat/ foglalkozik. A megyében viszonylag jelentős ipari létesítmény található, kistérségünkben viszont kevés. Munkahelyet az itt élő emberek számára Füzesabony és Eger ipari, kereskedelmi, szolgáltatást nyújtó létesítményei adják. A közfoglalkoztatási programnak köszönhetően az önkormányzat vált helyben a legnagyobb munkáltatóvá.

Demográfiai adatok:

Egerfarmos lakónépessége 2011-ben 719 fő volt. A kistérség egyik legkisebb területű és létszámú települése. Egerfarmos népessége körében a nők aránya magasabb a férfiak arányánál /férfiak száma: 339 fő, 47%, nők száma: 380 fő, 53%./ Ez az aránykülönbség 60 év felett a legnagyobb /nők: 111 fő, 15%, férfi 68 fő, 9%/. A faluban nagyon sok egyedülálló idős özvegyasszony él magányosan. A településen megfigyelhető az elöregedő népesség kialakulása. A fiatalok nem találnak a környéken munkalehetőséget, ezért más településre, vagy városba járnak el dolgozni, előbb-utóbb a munkahelyük közelébe költöznek, ott alapítanak családot. Aktív korú lakosság száma összesen: 389 fő, a lakosság 54%-a /18-59 éves lakosok/. A gyermekek, fiatalkorúak aránya /151 fő/ kevesebb az időskorúakétól. A számok alapján is megfigyelhető az elöregedő népesség kialakulása.

A településen 2011-ben 8 fővel több halálozás történt, mint élve születés. A statisztikai adatok is évről évre mutatják a lakosságszám csökkenését, bár 2011-ben volt egy kis növekedés. 5 fővel növekedett a lakosságszám 2010 óta.

2013-ban és 2014-ben megállt a népesség fogyása, kismértékű emelkedés mutatkozik, de a település lélekszáma még így is jelentősen elmarad a 2007-ben mért adatokhoz képest.

A régió perifériájára szorult aprófalvas térségektől eltérően nem számottevő a roma lakosság száma, bár az utóbbi években a bevándorlások miatt nőtt a létszámuk településünkön is.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	738	
2008	730	99%
2009	718	98%
2010	714	99%
2011	719	101%
2012	686	95%
2013	691	101%
2014	698	101%
2015	n.a.	#ÉRTÉK!
2016	n.a.	#ÉRTÉK!
2017	n.a.	#ÉRTÉK!

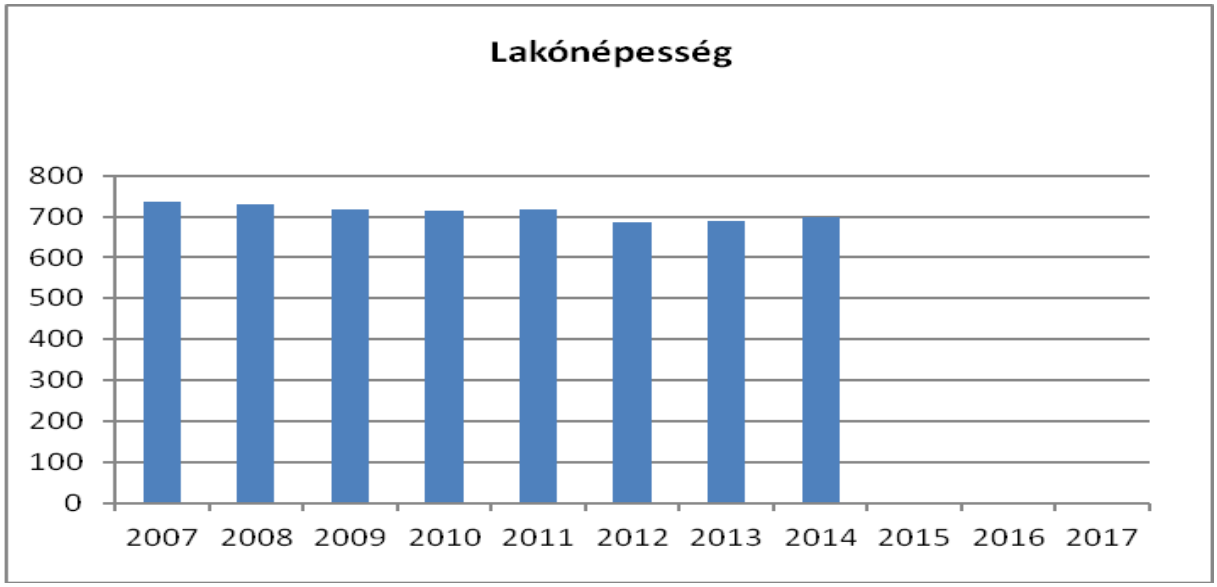

Amint az a táblázatból is kitűnik, a lakónépesség száma, ha nem is nagy arányban, de szépen, lassan csökken. A csökkenés lassú üteme, annak is köszönhető, hogy az elköltözők számát kompenzálja a beköltözők száma. A beköltöző családokra jellemző, hogy halmozottan hátrányos helyzetű sok gyermekes roma családok. Az elmúlt években több roma fiatal is vásárolt lakást településünkön melyet otthonteremtési támogatásból finanszírozott. A lakásvásárlást követően családot is alapítottak itt. Egerfarmoson alacsonyak az ingatlanárak, ami ide vonzza a kevés pénzzel rendelkező családokat. Ez sok feszültséget okoz a falu lakosai körében, melynek széleskörű elterjedését indokolt megakadályozni. Az elköltözés minőségi romlást okoz, mivel a munkaképes, ill. képzett fiatalok elköltözése a jellemzőbb.
Összevetve a 4-es számú táblázattal, az ott kimutatott eredmények kiegyenlítik egymást, jelentős értékkülönbséget nem mutatnak.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	**férfiak**	**összesen**	**nők**	**férfiak**
nő	370	344	714	52%	48%
0-2 évesek					
0-14 éves	54	71	125	43%	57%
15-17 éves	14	17	31	45%	55%
18-59 éves	197	191	388	51%	49%
60-64 éves	20	18	38	53%	47%
65 év feletti	85	47	132	64%	36%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

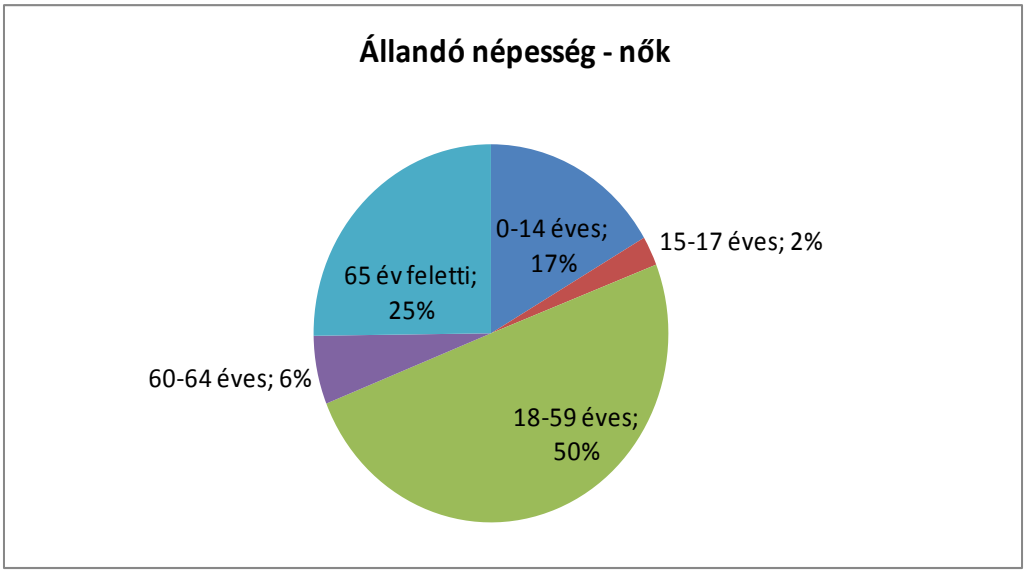

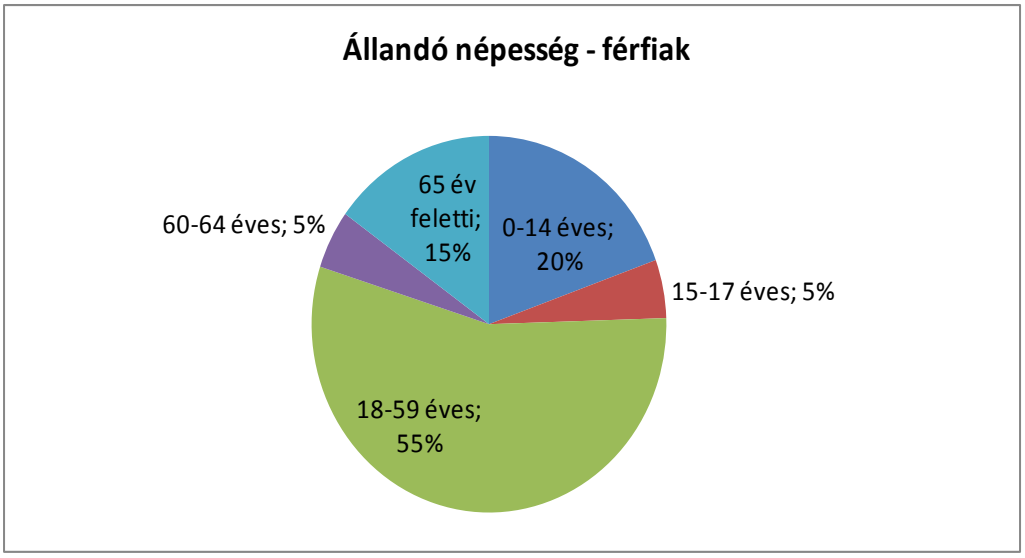

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	203	112	181,3%
2008	184	128	143,8%
2009	181	126	143,7%
2010	178	132	134,8%
2011	141	125	112,8%
2012	138	121	114,0%
2013	132	125	105,6%
2014	129	117	110,3%
2015	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

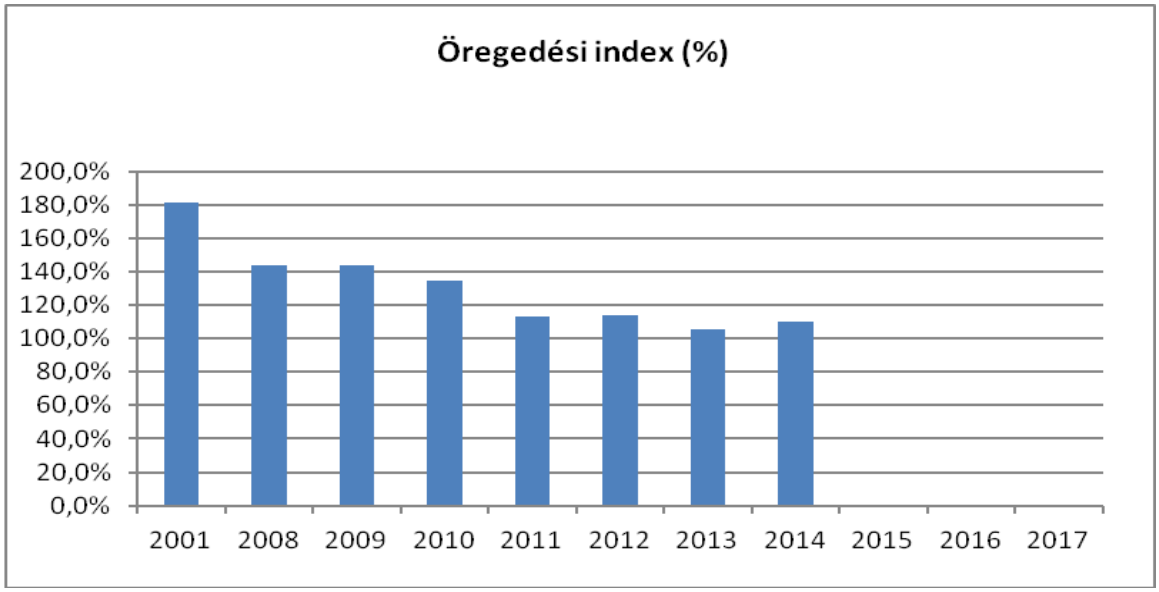

A grafikon egyértelmű kimutatást nyújt a lakosság fiatalkori és időskori arányára. Majdnem kiegyenlített az arány a 0-14 éves korú gyermekek viszonylatán, látható, hogy a fiú születések dominálnak, igaz elenyésző százalékban. Ugyanez az arány mondható el a 15-17 éves korú fiatalokra, mivel 5%-os férfi létszám ellenében csak 3 %-os a nők aránya a településen. Az aktív korúak grafikonja a férfiak többségét mutatja ugyan, de ez az eltérés is minimális. Sajnos a grafikon nem érzékelteti pontosan az aktív korúakon belül a pályakezdéshez és pálya végezetükhöz közeledők arányát.

Az idősebb korosztály elemzése kimutatja, hogy a településen teljesen megváltozik az arány 64 év felett. Dacára a több fiú születésnek, fiatal férfiak dominanciájának, ebben a korosztályban a nők aránya jelentős többséget mutat. Az idősödő nők százalékos arányban lényegesen többen vannak, mint az ugyan ilyen korú férfiak. Az idősebb korosztály 65 év feletti lakosság létszámában is csökkenést tapasztalhattunk és ugyanez a tendencia tapasztalható a 0-14 éves korú gyerekekre is.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	22	24	-2
2009	11	16	-5
2010	12	6	6
2011	19	17	2
2012	13	46	-33
2013	19	45	-26
2014	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2015	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2008-ban és 2009-ben a beköltözők száma kisebb volt az elköltözők számától. Ez az arány 2010-ben megfordult. Ezekben az években ugyanis több gyermekes roma családok költöztek a településre. Van közöttük olyan család, aki csak néhány hónapig tartózkodott Egerfarmoson. 2012-től nagyobb mértékű elvándorlás tapasztalható. A beköltözött roma családok kevés része nem találta meg számítását a településen. Az elvándorlás másik oka a fiatalok körében a munka világában való jobb elhelyezkedés esélye.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	8	10	-2
2009	5	10	-5
2010	6	13	-7
2011	2	10	-8
2012	8	10	-2
2013	9	12	-3
2014	7	18	#ÉRTÉK!
2015	n.a	n.a	#ÉRTÉK!
2016	n.a	n.a	#ÉRTÉK!
2017	n.a	n.a	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

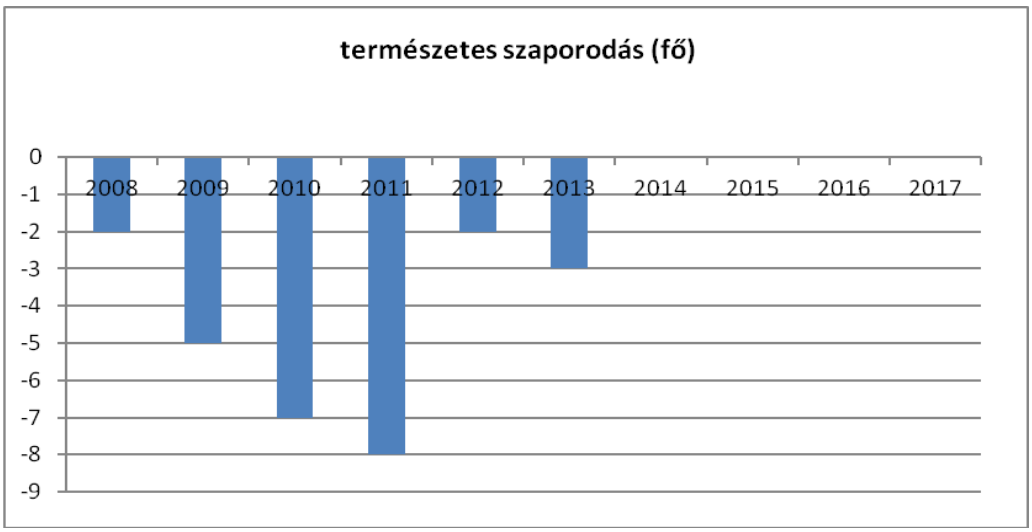

A születési arány drasztikus csökkenést mutat, különösen a 2011 év vonatkozásában. Az előtte lévő időszakban a születések száma közötti különbség nem lenne olyan kétségbeejtő, de a jelenség 2011-től kritikus méreteket, csökkenést mutat. Az elhalálozás kimutatása során nem derül ki, hogy ki halt meg időskorban, természetes halállal, illetve ki halt meg fiatalon tragikus hirtelenséggel. Mivel kis létszámú a falu, így könnyen nyomon kísérhető a halálozások oka. Az utóbbi években öt aktív korú férfi is elhunyt a településen. Ez a tendencia társadalmi jelenség is egyben.

A táblázatból láthatjuk, hogy a születések aránya lényegesen kisebb a halálozások arányától, és ez aggasztólag hat a jövőre nézve. 2011-ben mindössze 2 gyermek született, 10 elhalálozással szemben.

2014-ben a születések száma 7 volt 18 elhalálozással szemben. Ebben az évben ütközik ki élesen a születések és a halálozások közötti arány. Sajnos a halálozások száma sokkal magasabb a születések arányánál. A lakosság természetes fogyása ebben az évben is szembetűnő. Ezt a tényt támasztja alá az is, hogy a születések száma 2 fővel csökkent az előző évhez képest.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyelőség biztosítása Egerfarmos Község Önkormányzatának nagyon fontos célja és küldetése is egyben. Az esélyegyelőség mindenkit megillet nemtől, kortól, bőrszíntől, etnikai, nemzeti hovatartozástól, vallástól, családi állapottól függetlenül. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán csak követelmény, hanem az önkormányzatnak hosszú távú érdeke is, ezért minden területen törekedni kell az egyelő bánásmód elvének érvényesítésére, az esélyegyelőség megteremtésére.

Az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód minden ember számára nagyon fontos érték.

Az esélyegyenlőségi program elsősorban a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és a társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Potenciálisan kiemelt csoportok: mély szegénységben élő romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élő személyek.

Egerfarmos Esélyegyenlőségi programja elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat, kiemelt figyelmet fordítva a lakhatásra, oktatásra, egészségügyre, foglalkoztatásra, valamint a szociális helyzetre. Az Esélyegyenlőségi Programmal kapcsolatos vízió és szándék

rövid leírása, amely az esélyegyenlőség biztosítására és az esélyegyenlőség szempontjából fókuszban lévő csoportokra vonatkozik.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Egerfarmos település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együtt kell működnünk az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Célunk az, hogy Egerfarmoson minden állampolgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden területén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, gyermekjóléti szolgáltatás, óvodáztatási, iskoláztatási és munkahelyi, valamit a kulturális és társadalmi élet, sport és kikapcsolódási, szórakozási lehetőségek területén is.
Fontos, hogy miden lakos számára egyenlő esélyeket biztosítsuk a fő esélyegyenlőségi területek mindegyikén:

- Családbarát munkahelyi körülmények megteremtésében és erősítésében
- A nemek közötti esélykülönbségek csökkentésében
- Az akadálymentesítésben
- A fogyatékkal élők életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javításában
- A romák életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javításában
- Más hátrányos helyzetű csoportok munkapiaci és társadalmi esélyeinek javításában

A népesség megtartása és növelése érdekében szükséges új munkahelyek teremtése a fejlesztési programok és a helyi vállalkozások támogatása révén. A vállalkozások alacsonyabb színvonalú működésének oka lehet a gyenge befektetés–ösztönzési menedzsment, a nem kellően kiépített alap infrastruktúra, a vállalkozásoknak nyújtott elégtelen szolgáltatási színvonal. A vállalkozások és a munkahelyek legyenek közismertek, a helyi adottságokat tükrözzék, ugyanakkor az egyszerűséget, eladhatóságot és jövedelmezőséget vegyék figyelembe. A befektetéseket és ezzel a munkahelyteremtést korlátozó telephelyi infrastruktúra, menedzsment fejlesztése, illetve szolgáltatási hiányosságok leküzdése nagyon fontos feladata Egerfarmos településének is.
Szükséges a közszolgáltatások színvonalának megőrzése, választékának bővítése, egyes területek fejlesztése. Szeretnénk, ha Egerfarmoson minden generáció megtalálná a számításait, infrastrukturális, gazdasági, közlekedési, oktatási és kulturális, igazgatási értelemben is. Szeretnénk, ha szívesen költöznének ide magánszemélyek és vállalkozók egyaránt.

A település megjelenése, arculata sokat javult az elmúlt évek során, lassan megfelel a mai kor életminőségi körülményeinek. A települési környezet tekintetében az elmúlt évek EU támogatású programjai, pályázatai révén szép eredményeket ért el a település. A

mezőszemerei út felől érkezők gyönyörű, erdei környezetben láthatják a 2011 évben épített fából készült modern játszóteret, mely ÉMOP pályázat keretén belül készült. 2014-ben az Önkormányzat és az Egerfarmos Községi Polgárőr Egyesület összefogásának köszönhetően pályázati forrásból a játszótér mellet kialakításra került egy kültéri sport, kerékpáros és gördeszka pálya. Hétszáz négyzetméteren aszfaltos burkolt, kivilágított pályát kaptak a helyi kerékpáros, gördeszkás gyermekek és fiatal felnőttek. Ovális, körben két méter szélességben kerékpárút épült, de skate-park elem is készül a BMX-eseknek, gördeszkásoknak. Gondoltak a fogyatékkal élők szabadidős tevékenységeire is. Így került megépítésre egy ping-pong asztal is, melyet kerekes székesek is tudnak használni. Köztéri padok, hulladékgyűjtő edények is kihelyezésre kerültek, melyek komfortosabbá teszik a területet.
A falu centrumában felújításra került a tájház, mely 2013-ban lett hivatalosan is átadva. Az ámbitusos kis házat az önkormányzat saját költségvetéséből vásárolta meg, a felújítási munkálatokra pedig a Kandó Kálmán Alapítvány pályázott sikeresen LEADER pályázaton.
A település központjának rehabilitációjához kapcsolódóan készült el 2014 tavaszán Egerfarmos megújult főtere a Kandó Kálmán Alapítvány jóvoltából, akik pályázaton elnyert forrás felhasználásával alakították ki a Rózsakert pihenőparkot. Készült kerti filagória, csobogó, közvilágítás, padok, díszburkolat, de igazán a parkosítás és a bejárati pergola teszik egyedivé, barátságossá a falu új közösségi terét ott, ahol évtizedekkel ezelőtt is összejártak a helyiek. Nem hivalkodó, inkább rendezett, közösségi teret alakítottak ki.
2014 és 2015 évben egyházi, önkormányzati, civil szervezeti felajánlásból, valamint a hívek közadakozásából megújult a településen található több száz éves múltra visszatekintő római katolikus templom. Az új tetőszerkezet kialakításával, a lábazat felújításával, az épület külső festésével a hívek számára méltó helyet tudunk biztosítani vallásuk gyakorlására. A felújítási munkálatok egy újabb érseki támogatásnak köszönhetően a közeljövőben folytatódnak.
Az óvoda és az iskola épülete is nem rég került felújításra. Az óvodát a mai kornak és igényeknek megfelelően bővítették, átalakították /BM pályázatból és saját erőforrásból/. 2014 őszén saját forrásból került megerősítésre az iskola épületének megsüllyedt falazata. Szintén saját forrásból végezték el a szükséges karbantartásokat, melyek érintették a napközi épületének tetőszerkezetét is.
2015-ben pályázati forrás felhasználásával, valamint jelentős saját erő befektetésével átépítésre került a Művelődési Ház emeletén található Fiókkönyvtár. A fejlesztésnek köszönhetően bővült a hasznos alapterület, melynek során kialakításra került egy gyermekkönyvtári épületrész. Fontos feladatnak tekinti önkormányzatunk a felnövekvő generáció oktatásának és szabadidős tevékenységének fejlesztését, hiszen a település lakosság megtartó erejének növelése eredményeként csökkenhet az elvándorlás.
Az idősek klubja épületének, tetőszerkezetének felújítására, belső átalakítására is sort kerített az önkormányzat pár évvel ezelőtt /TEKI pályázat/. 2015 tavaszán az Önkormányzat saját erőből a közfoglalkoztatottak bevonásával jelentős mértékű állagmegóvási munkálatokat végzett a közel 100 éves épületen, melynek köszönhetően a korábbi hibás kivitelezésekből eredő beázásokat sikerült megszüntetni. A végrehajtott felújításoknak köszönhetően barátságos, és nem elhanyagolhatóan egészséges környezetben gondozhatják a település időseit. Ez az épület nem csak az idős embereknek nyújt nappali ellátást, hanem a gyermekjóléti szolgálat családgondozója is itt kapott irodát. Sőt a védőnő számára is kialakításra került egy épület rész, amelyet az ANTSZ előírásainak megfelelően alakítottak és szerelték fel megfelelő eszközökkel, bútorokkal. 2015 tavaszán ismételt felújítást követően a védőnői szolgálat tevékenysége is bővült. A településen élő nők egészségvédelmi szűrővizsgálatára is lehetőséget teremtettünk, melyhez a szükséges személyi és tárgyi feltételek is rendelkezésre állnak.
Az orvosi rendelő üresen álló épületrészében tervezzük kialakítani a gyógyszerszobát, melyre már hosszú évek óta nagy igény mutatkozik a lakosság körében. A tárgyalások megkezdődtek a szolgáltatás biztosítójával, megkezdődött az engedélyezési eljárás. Reményeink szerint a

közeljövőben ezzel a tevékenységgel is bővíteni tudjuk a településen élők egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzájutását.
Meg kell említenünk a falu szélén elhelyezkedő temetőben történt pozitív változásokat is, ahol pár évvel ezelőtt készült el a ravatalozóhoz tartozó fából készült elő-tető. Az elő-tető megvalósítása köszönhető a Kandó Kálmán Alapítványnak, lakossági felajánlásoknak és az önerő biztosításának.
A Polgármesteri Hivatal felújítási munkálatai és az előtte lévő parkoló TEKI pályázaton való sikeres részvétel eredménye. Az épület állagmegóvása folyamatos kihívást jelent, hiszen a település alacsony fekvése miatt a magas talajvíz jelentős károkat okoz az épület falszerkezetében. A régi idők építészeti megoldásai még nem biztosítottak megoldást erre a problémára, a teljes átépítés viszont anyagi korlátok miatt nem megvalósítható.
A közbiztonság még erősebbé tételét szolgálja az Egerfarmoson kiépített kamerarendszer, melyet a helyi polgárőrség LEADER pályázat keretében valósított meg.
Egerfarmos belterületén 2013-ban két hosszú utcát láttak el új aszfaltburkolattal. A megvalósításhoz ÉMOP pályázaton nyert forrást az Önkormányzat.
Településünkön jelenleg megoldásra váró feladat a szennyvízelvezetés és kezelése. Mezőtárkány és Egerfarmos közösen nyert pályázati pénzt az előkészítési munkálatokra (KEOP pályázat). A korábbi vezetés célja volt a szennyvízelvezetés csőhálózat kiépítésével és önálló tisztító mű megvalósítása. Pályázati forrás hiányában önerőből sem az önkormányzatok, sem a lakosság nem képes a tervek megvalósítására, továbbá kétséges a kiépített szennyvízrendszer rentábilis működtetése is. A 2014 őszén felállt képviselő-testület keresi a lehetőségeket egy környezetbarát, költséghatékony szennyvízkezelési módozat megvalósítására.
Településünkön adott a viszonylag jó környezetminőség, de a faluba bevezető utak minőségén és a falu megközelíthetőségén viszont sokat kell javítani. Településünket nagymértékben teszi hátrányossá a faluba bevezető és a belterületi utak országos viszonylatban is kritikán aluli állapota, mivel bármilyen természetes kapcsolattartást megnehezít. Ennek haladéktalan újjászervezése, illetve megjavítása szükséges. A település vezetése összefogva mikrokörnyezetének döntéshozóival folyamatosan keresi a lehetőséget a közös probléma megoldására. Közvetlen környezetünkben 5 települést érint az úthálózat kritikus állapotának problémája. Közösen gondolkodva, együttes fellépéssel igyekeznek hatást gyakorolni a döntéshozókra az élhetőbb környezet megteremtése érdekében.
Ez a probléma több évtizede göngyölődik a falu vezetősége előtt. A kátyúk miatt rengeteg autós bosszankodik, visszatartó erő a vállalkozók, kereskedők, különböző szolgáltatók előtt is.

Kátyús útjaink

A vasútállomás 2 km-re van a falu centrumától, ami nehézséget okoz a vonattal közlekedőknek. A vasútállomás épülete közel 10 éve „gazdátlan", megszünt a jegykiadás és a vasúti szolgálat. Az épület állaga jelentősen leromlott. Az Önkormányzat folyamatosan gondoskodik az épület és környezete tisztán tartásáról, hiszen a településre vonattal érkező először ezt pillantja meg. A képviselő-testület egy fontos célja az épület megfelelő hasznosítása, ennek érdekében tárgyalásokat kezdett az épület tulajdonosával, a Magyar Államvasutak vezetőségével, hiszen közös érdek, hogy ne legyen az enyészeté egy nagy alapterületű, modern kialakítású, hasznosítható objektum.
Az önkormányzat alulfinanszírozása további támogatásokat tesz szükségessé a települési környezet megújítására. A vonzó környezet fejlesztésének célja, hogy kedvező feltételeket teremtsenek a lakhatási, gazdasági, kereskedelmi funkciókat tekintve is a lakosságnak. A falusi turizmus fellendítése érdekében is szükséges a település megújulása, esztétikai felvirágoztatása. Egerfarmos ugyanis közel van Mezőkövesdhez, a híres gyógyfürdőhöz, és a Tisza tó közelsége is vonzza a pihenni, gyógyulni vágyó embereket
A gazdasági rendszerváltás magával hozta a munkanélküliség ugrásszerű növekedését, a munkanélküliségi ráta a mi településünkön is magas. A jövedelmi helyzet is alacsonyabb az országos átlagnál. A rosszabb jövedelmi helyzetű munkavállalók, a településen élő nagyszámú munkanélküli lakos gyenge fogyasztási keresetet képviselnek, és ez kedvezőtlenül érinti a településen működő kereskedelmi, vendéglátó ipari, egyéb szolgáltatókat. Ennek következtében a szolgáltatói vállalkozások egyik napról a másikra élnek, alig tudják magukat fenntartani.
Megoldandó problémát jelent, hogy a munkanélküliek nagy része alacsony iskolai képzettségű, ezért munkaerő-piaci esélyeik egyre inkább romlanak, a szakképzettek, és a felsőfokú végzettséggel rendelkező fiatal szakemberek pedig elvándorolnak. Így településünkön is nő a szegényebbek és alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya. Az előbbiekben említett munkaerő piaci problémák elriasztják a befektetőket, akadályozzák az új vállalkozások betelepülését.
Az infrastruktúra állagmegóvásán és fejlesztésén túl jelentős feladat a település népességmegtartó erejének fejlesztése, melyhez szorosan kapcsolódik a kultúra, sport, szabadidős tevékenységek lehetőségének megteremtése, de ide tartozik a mindennapi életvitelt segítő tevékenységek megszervezése is.
2015-ben a képviselő-testület döntése alapján a közfoglalkoztatottak bevonásával csekély anyagi hozzájárulásért cserébe segítséget nyújtanak a lakóházak előtt található közterületek rendben tartásában, valamint igény esetén az udvarok fűnyírásában is azoknak, akik ezt önmaguk erejéből nem tudják megoldani.

A kulturális és szabadidős tevékenységek fejlesztése érdekében az önkormányzat jó kapcsolatot ápol a helyben és a mikrotérségben működő civil szervezetekkel, akik segítséget nyújtanak a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezésében.
2015 júliusában Egerfarmos testvér-települési megállapodást kötött az Erdélyben,Hargita megyében található Vágás településsel. A megállapodás célja:

- egymás kultúrájának megismerése, annak átörökítése a felnövekvő generáció számára
- gazdasági kapcsolatok kiépítése és ápolása
- oktatás és sport területén történő együttműködés
- a települések közösségi civil szervezetei intézményei közötti kapcsolatok felvétele és elmélyítése
- közbiztonsággal és köztisztasággal kapcsolatos folyamatos tapasztalatcsere
- a magyar nemzeti értékek, hagyományok, történelmi emlékek ápolása.

A megállapodásnak köszönhetően olyan kapcsolatrendszer épülhet ki, amely elősegítheti a település fejlődését. Egerfarmos lakossága az élet számos területén előnyökhöz juthat, kapcsolatrendszere bővülhet. A jól kialakított kapcsolati tőke pozitív hozadéka lehet akár egy tartós gazdasági fellendülés, akár a kulturális és szabadidős tevékenységek kiszélesedése.

TELEPÜLÉSÜNK KÉPEKBEN

Játszóterünk
/EMOP pályázat/

Ravatalozónk elé előtető épült

A felújított, akadálymentesített
Polgármesteri Hivatal

A nappali ellátást biztosító
Idősek Klubja

Óvodánk udvara

Egerfarmos Könyvtár
Információs és -
Közösségi hely,
Művelődési Ház

A Kandó Kálmán és Dobó út felújítása, aszfaltozása elkészült

Tájház

Általános Iskolánk

Kandó Kálmán szobra a Művelődési Ház előtt

Fejlesztési elképzeléseink összefoglalva:

- A szennyvízberuházás és a hozzá kapcsolódó út, járda, vízelvezetés kiépítése, a lakosság-érzetének és kényelmének növelésével megalapozza egy XXI. századi kisfalu alapjait.
- A hulladéklerakó rekultivációja megtörtént, a folyamatos karbantartása az Önkormányzat feladata.

- Új sportpálya és a hozzá tartozó öltöző kialakítása, alternatív sportolási lehetőség megteremtése.
- Iskolai, napközi otthon épületének további felújítása, tekintettel arra, hogy az iskola 1-4 osztályát minden körülmények között szeretnénk helyben tartani és a napközi otthonos ellátás ehhez szorosan hozzátartozik, s a szülők részéről igény is van a működtetésére.
- Művelődési Ház rehabilitációja, a nagyterem többfunkciós kialakítása-torna szoba, bálterem, előadások megtartása-, az épület olyan jellegű átalakítása mely megfelel annak a célnak, hogy minél szélesebb réteget, különböző érdeklődési körű és különböző korú személyeket kiszolgáljon.
- Zöld területek növelése, kerti bútorokkal, eligazító táblákkal, hangsúlyozva azt a tényt, hogy községünkben sok olyan terület található, ahol lehetősége van tágas közösségi terek kialakítására.
- Faluközpont kialakítása, zöld területtel, utcabútorokkal, kétnyelvű tájékoztató táblákkal, az „Élhetőbb Falu" elképzelés megvalósításához a település minden lakójának igényeit figyelembe véve. A falu arculatának színvonalát növelné a két irányból (Mezőtárkányról és Mezőszemeréről) Egerfarmosra utazók számára fából faragott üdvözlő, köszöntő táblák megléte.
- A temetőben urnatemető készítése, kerítés építése, általános rendezettség kialakítása, hiszen ez a terület majdani rendezettségében fontos része községünknek, ahol a szeretet és a tisztelet mellett a gondozottság kialakítási is igen fontos feladat.
- Meglévő jó kapcsolatok további ápolása a vállalkozókkal, civil szervezetekkel, egyházakkal, hiszen ezek a szervezetek fontos szerepet töltenek be községünkben, szerves részét képezik mindennapjainknak, s velük együtt, segítségükkel és összefogásukkal tudjuk csak elképzeléseinket megvalósítani.
- Előtérbe kell helyezni a falusi turizmust és ehhez kapcsolódóan a falusi vendéglátást, ezzel is menedzselni községünket. Fontosnak tarjuk településünk megismerését és megismertetést a tágabb környezetünkkel. Ezt a célt szolgálhatják a településünkről készült színes prospektusok, szóróanyagok, ismertetők.
- Szociális bérlakás kialakítása, otthonossá tétel krízis helyzetben lévő, lakásproblémával küzdő lakosnak, családnak.
- Régi elképzelések alapján hagyományos eszközök gyűjtése, rendezése, megfelelő kiállítása, hiszen múltunk ismerete nagyon fontos, s a fiataloknak talán a Tájház további fejlesztése jelenti az egyetlen esélyt, hogy ezeket a régi eszközöket, használati tárgyakat, ruhákat, relikviákat megismerjék. A tájház egy kulturális központ szerepét tölti be Egerfarmoson, ezért nagyon fontos, hogy annak közvetlen környezete, udvara ennek megfelelően legyen kialakítva.
- Keresni a lehetőséget a Parókia területének megfelelő hasznosítására a köz javát szolgálva, hiszen a terület a község frekventált helyén van, jó természeti adottságokkal rendelkezik, melyek megfelelő elképzelések esetén-pl. idősek bennlakásos intézménye-gazdaságosan lehetne működtetni, de forrást kell teremteni a megvalósításhoz.
- A község belterületén lévő „tavak" és környezetük rendbetétele jóléti, s szabadidős tó és park kialakítása, ennek megvalósításához a meglévő tervek részleges átalakítása, hogy minél nagyobb vízfelületet lehessen kialakítani.
- Továbbra is fontos, hogy keresni kell a lehetőségét egy olyan turisztikai útvonal kialakításának, mely nagyobb területet ölel fel, s komplexen kezeli a lehetőséget, s Egerfarmos ennek egyik állomása lenne. Legyen ez a Kandó út, mely a turistát végig vezeti pl. Eger- Bogács- Mezőkövesd- Szihalom- Egerfarmos- Poroszló- Tiszató útvonalon. Kerékpárral a meglévő földúton vagy természetközelben a patakok mentén elérni a Tiszát. Ez egy olyan lehetőség, mely mindannyiunk érdekét szolgálja.

- Belterületi vízelvezetés teljes körű megoldása, hiszen községünk alacsony fekvésű és a belvíz sok gondot okoz.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

Az Országgyűlés elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, valamint kinyilvánította, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami feladat. A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése Magyarország számára is alapvető jelentőségű. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettség – és képességbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el. A hazai társadalom és az európai unió elvárásainak hatására Magyarországon megszületett az Esélyegyenlőségi törvény.
Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. Törvény (továbbiakban: Ebktv.) 2004. január 27.-én lépett hatályba. Természetesen az Ebktv. megalkotása előtt is voltak a hátrányos megkülönböztetést tiltó rendelkezések, 1989. október 23-a óta Magyarország Alaptörvényének hatályba lépéséig legmagasabb szinten az addig hatályos Alkotmány 70/A §-ában, melynek rendelkezései szerint a Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.
A 2012. január 1-től hatályos Alaptörvény XV. cikkelye kimondja azt is, hogy az embereknek a felsorolt ismérvek szerinti bármilyen hátrányos megkülönböztetését a törvény szigorúan

bünteti, ugyanakkor felhatalmazást ad arra, hogy az államnak a fennálló esélyegyenlőségek érdekében a tényleges jogegyenlőséget célzó intézkedéseket kell tennie. Magyarországon elsőként ez a törvény határozza meg az egyenlő bánásmódot sértő magatartások formáit, az eljárás különös szabályait, a jogsértőkkel szemben alkalmazható szankciókat. Az esélyteremtés, a hozzáférés biztosítása, a hátrányos helyzet felszámolása önkormányzatunk számára nagyon fontos feladat.
A Program a vonatkozó jogszabályi előírásokra, és az Európai Unió ajánlásaira tekintettel készült.

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. Törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia, „Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Egerfarmoson nincs az esélyegyenlőségi célcsoportokat – mélyszegénységben élők és romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők – érintő helyi szabályozás.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A Helyi Esélyegyenlőségi program elkészítésekor figyelembe vettük és összhangba hoztuk az önkormányzat és intézmények, különböző szervezetek dokumentumait, saját területre vonatkozóan kidolgozott koncepcióikat. Így a már meglévő és tervezett stratégiákkal összhangba került megalkotásra Egerfarmos Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi

Terve. Az elmúlt időszakban (2013-2015 között) láttuk a megalkotott tervnek és annak megvalósításának menetét, ezáltal tapasztalatokat szereztünk, melyeket az eredeti terv módosításába beépítünk.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal:

Közfoglalkoztatási terv
Tájékoztató a Foglalkoztatási és Közfoglalkoztatási Adatbázis bevezetéséről.
A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény 2011. július 27-től módosította a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényt (Flt.).
Az Flt. 57/B. §-a tartalmazza a Foglalkoztatási és Közfoglalkoztatási Adatbázisra vonatkozó szabályokat, amelyek alapján az állami foglalkoztatási szerv elektronikus nyilvántartást vezet a közfoglalkoztatás megszervezése, a foglalkoztatás feltételeinek biztosítása, valamint a közfoglalkoztatással összefüggő egyéb feladatok eredményes ellátása céljából. Az adatbázisban

- a bérpótló juttatásra, illetve a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személyek,
- a közfoglalkoztatott személyek és
- a közfoglalkoztatás adatai kezelhetőek.

Költségvetés
A mindenkori költségvetési törvény ismeretében Egerfarmos Önkormányzata minden év elején az intézmény vezetőkkel közösen megtervezi az önkormányzat bevételeit és kiadásait. Az önkormányzat egyre szűkösebb anyagi kerete ellenére mindig igyekszik forrást biztosítani a gyermekek, idősek, hátrányos helyzetű emberek, családok részére. Főleg a hasznos időtöltéshez szervezendő programokra biztosítanak anyagi hátteret, segítséget. A költségvetés összeállításánál az intézményvezetők, civil szervezetek vezetői írásban adják le a részletes javaslataikat, ötleteiket, és ennek tervezett költségét. Az önkormányzat Képviselő-testülete mindig partner abban, hogy a lehetőségekhez képest az intézmények terveiket megvalósíthassák.

Gazdasági program/2014-2019/
A program célja a település és intézményeinek zavartalan és kiegyensúlyozott működtetése, fejlesztése, az önkormányzat gazdasági lehetőségeinek feltárása, az eddig megszerzett rangjának megőrzése, az itt élő lakosság életminőségének javítása, és hosszabb távon is magasabb színvonalon tartása, a területfejlesztési és az EU források hatékony kihasználása, valamint az Egerfarmos Község Önkormányzata rendezési tervével összhangban egy 2014-2019–es időszakra szóló vitaanyag elkészítése.
A koncepció tartalmazza a meglévő sajátosságokat, előnyöket, hátrányokat, lehetőségeket, valamit a gazdasági beruházásokat, a fejlesztési irányokat, a közösség erősítési szándékot, a település nyújtotta programokat. A tervezet gördülő költségvetési metódusra épül, melyből egyértelműen kiderül, hogy az önkormányzat gazdasági mozgástere meglehetősen korlátozott, a fejlesztésekre fordítható források optimalizálása az adott költségvetés elfogadásához kötött.
A program elkészítésénél az önkormányzat figyelembe vette a Széchenyi 2020 fejlesztési programot és a kormány hosszú távú gazdasági programjának főbb célkitűzéseit, a költségvetési törvényből fakadó korlátokat.

Egerfarmos Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2015. (II.26.) önkormányzati rendelet a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról:

Egerfarmos Községi Önkormányzat Képviselő-testülete A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (továbbiakban: Szt.) 25. § (3) bekezdés b) pontjának, 32. § (3) bekezdésének, 132. § (4) bekezdésének g) pontjának felhatalmazása alapján alkotta meg rendeletét, melyet egységes szerkezetbe foglalt.
A rendelet célja, hogy a törvény, illetve a hatályos rendeletekben foglaltaknak megfelelően meghatározza az Önkormányzat által nyújtott pénzbeli- és természetbeni ellátások körét, illetve azok igénybevételének jogosultsági szabályait, mértékét és módját.
2015. március 1-től jelentősen átalakult a szociális igazgatás és a szociális ellátások rendszere, melynek köszönhetően a település önkormányzatának is új helyi rendeletet kellett alkotnia.
A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításának köszönhetően a pénzbeli- és természetbeni juttatásokhoz való hozzájutás igénylésének és folyósításának helyét új szempontok figyelembe vételével kettéosztotta önkormányzati és járási kormányhivatali szintre.
A jövedelemkompenzáló ellátások igénylése és folyósítása a járási hivatalok kezébe került. A helyi önkormányzatok rendeletükben kiadáskompenzáló szociális ellátásokat építettek be. Az így újjáalkotott szociális ellátó rendszer nem csak az azt igénybe vevők számára volt újszerű megközelítésű. A szociális rendszerben dolgozó szakembereknek is kihívást jelent.
Fél éves távlatból sem mondhatjuk egyértelműen kielégítőnek a bekövetkezett változásokat.

Egerfarmos településrendezési terve:
Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. Törvény 6 §-a alapján települési önkormányzatunk a településrendezési feladatait a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látja el.
A törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében, és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjanak. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét.

Egerfarmos Egészségterve:
Egerfarmos községi Önkormányzat Települési Egészségtervének elkészítésére a TÁMOP 6.1.2-11/2-2012-0781 azonosító számú Egerfarmos Községi Önkormányzat egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programja elnevezésű projekt keretén belül került sor. Az egészségterv a helyi önkormányzat koordinálásával, a helyi háziorvos, védőnő, nevelési-oktatási intézmények, szociális intézmények, civil szervezetek, a Heves Megyei Kormányhivatal Füzesabonyi Kistérségi Népegészségügyi Intézete, valamint önkéntesek bevonásával, közreműködésével készült el. Az Egészségterv kialakításának eszmeiségét, hátterét európai uniós és hazai törvényi szabályozások, programok határozzák meg.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Laskó-Rima Menti Mikrotársulás a füzesabonyi kistérségben található, Heves megye dél-keleti részén, a Füzesabony-Debrecen vasútvonal és a 33-as főút, valamint a Laskó- és Rima-patakok által határolt területen. A kistérség, így a mikrotérség is, a hátrányos helyzetűek közé tartozik, a hiányos infrastruktúra, az elöregedő, és ez által csökkenő lélekszámú lakosság, valamint a munkanélküliség miatt. A mikrotérség területén egy város, *Füzesabony* és négy község, *Mezőtárkány, Besenyőtelek, Egerfarmos és Dormánd* található. Összlakossága: 14. 311 fő. A Laskó-Rima Menti Mikrotársulás 2009. november 28-án alakult meg *Mezőtárkány, Besenyőtelek, Egerfarmos,* település részvételével, majd 2011 végén kibővült *Füzesabony* várossal és *Dormánd* községgel, 2014-ben pedig Mezőszemere településsel.

A társulás célja a Szociális Ellátó- és Gyermekjóléti Intézmény közös fenntartása annak érdekében, hogy a társult önkormányzatok lakossága azonos eséllyel hozzájuthasson az Intézmény által biztosított szociális és gyermekjóléti ellátásokhoz.

Az intézmény kapcsolatban áll az önkormányzatokkal, az oktatási és nevelési, közművelődési, munkaerő piaci, egészségügyi szolgáltatást nyújtó (védőnői szolgálat, házi gyermekorvos) intézményekkel és szolgáltatásokkal, valamint a rendőrséggel, ügyészséggel és a bírósággal, pártfogói szolgálattal, jogi segítségnyújtó szolgálattal is. A gyermekjóléti szolgálat szoros összeköttetésben, munka kapcsolatban van a helyi ifjúsági klubbal, gyerekekkel és az ifjúsággal foglalkozó szakemberekkel, illetve a járási gyámhivatalokkal. Aktív kapcsolatot tart fent a helyi civil szervezetekkel. Nagyon fontos ez az együttműködés, hogy segíteni tudjanak a gyerekek és fiatalok élethelyzetének javításában, céljaik elérésében. A családgondozó és az ifjúsági klub vezetője tanácsokat adnak a fiataloknak, támogatják őket törekvéseikben, segítenek a problémájuk megoldásában, a munkaerőpiacon való elhelyezkedésükben.
A gyermekek védelme és az ifjúság segítése csak egy része annak a komplex szolgáltatásnak, melyet az intézmény biztosít a településen élő gyerekek, felnőttek, idős emberek részére. Az Intézmény által nyújtott ellátások minden korosztályt átölelnek.

Az Intézmény / Sztv.57.§ (4) bekezdése szerint az alábbi tevékenységeket látja el:

- Szociális étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Családsegítés
- Nappali szociális ellátás

A Gyvt. 57.§ (4) bekezdése szerint az Intézmény az alábbi tevékenységet látja el:

- Gyermekjóléti szolgáltatás

A Társulási Megállapodásban meghatározott széles körű feladatok közvetlen ellátása, illetve szervezése elengedhetetlenné teszi tehát a kapcsolattartást.

A 2016-OS ÉVTŐL VÁLTOZÁSOK VÁRHATÓAK FÜZESABONY KILÉPÉSÉVEL, VALAMINT A GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT MŰKÖDÉSÉBEN BEKÖVETKEZŐ VÁLTOZÁSOK MIATT, MELYEKET FIGYELEMMEL KELL KISÉRNI.

A Magyar Közlöny 2015. július 13-i, 102. számában megjelent a 2015. évi CXXXIII. törvény egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról. A törvényt az Országgyűlés a 2015. július 6-i ülésnapján fogadta el.

A jogszabály módosító rendelkezései érintik a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvényt.

A Szt. és Gyvt. módosítások többek között fontos rendelkezéseket tartalmaznak a pályázati úton finanszírozott szolgáltatások 2016. évtől érvényes finanszírozási elveiről, emellett olvashatunk a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatok, illetve a házi segítségnyújtás esetében bekövetkező változásokról és számos fontos rendelkezés is található a törvényben.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési esélyegyenlőségi program a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiadott Módszertani Segédlet és Gyakorlati Útmutató alapján készült. Megalkotásához, az emberi erőforrások minisztere 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésnek részletes szabályairól alapján készült helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Emellett Egerfarmos Önkormányzata által szolgáltatott adatok, a településen tett személyes látogatások szolgáltak hasznos információkkal. Egerfarmos 2015-ben 698 fős kis létszámú település, ezért az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete viszonylag jól követhető.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

2011. évi felmérések szerint hazánkban 1,2 millió felett volt a szegény emberek száma és ez az elmúlt időszakban sem változott. Míg korábban az öregkori szegénység volt a jellemzőbb, napjainkban a gyermekeké vált azzá. Egyre többen tartoznak a mélyszegények közé. Ők azok, akik folyamatosan csúsznak lefelé a lejtőn, s nincs számukra visszaút. A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott, örökérvényű definíciója.
Érdekes jelenség és általános tapasztalat is egyben, hogy amikor mélyszegénységről beszélünk, akkor sok embernek mindjárt a romák jutnak eszükbe. Nem létezik olyan kutatás az elmúlt 9-10 évben, amely tudományos igénnyel született volna, így a kutatók és szakpolitikusok is kénytelenek elavult adatokból dolgozni. Jól érzékelteti a népességbeli növekedésbeli különbségeket, hogy amíg 2003-ban vélhetően 569 ezer roma származású ember élt Magyarországon 2012-re már csak nem 750 ezerre becsüljük a számukat. Területi megoszlásban pedig az tűnik ki, hogy a romák harmada a leghátrányosabb helyzetű észak-magyarországi megyékben, Borsod-Abaúj-Zemplénben, Heves Megyében és Nógrádban él.
A romák becsült létszáma Heves Megyében 52.000 fő. Ez az országos roma népesség kb. 9,5 %-a. Ezt a százalékos arányt csak Pest megye /10,4%/ és Borsod-Abaúj-Zemplén megye /17,5%/ lépte túl
Az Egerfarmoson élő roma származású emberek, családok kétségen kívül a település legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjához tartoznak. Az itt élő roma családok többsége halmozottan hátrányos helyzetű. Sajnos a legtöbb családról elmondhatjuk, hogy mélyszegénységben él. Jellemző rájuk az alacsony iskolai végzettség, minimális jövedelem, rossz lakáskörülmény, ingerszegény környezet. Az itt élő roma családok többsége a gyerekek után járó ellátásból él. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség az, ami településünkön is legjobban sújtja őket. Egerfarmoson is érezhetőek a társadalmi feszültségek a roma és nem roma lakosság között.
A helyzet helyi szintű megoldása nem várhat tovább. A romák széleskörű társadalmi kirekesztődésének erősödése az etnikai feszültségek kezelhetetlen mértékű kiéleződéséhez vezethet, mely súlyosan visszavetheti a település és az egész ország gazdasági teljesítőképességét.
A helyi esélyegyenlőségi program célja, hogy útmutatást nyújtson milyen eszközök, módszerek egymásra építésével lehet igazi eredményeket elérni a roma lakosság esélyegyenlőségének megteremtésében, hátrányaik kompenzálásában. Tervezett programjaink során figyelnünk kell arra is, hogy csökkentsük a romák kirekesztődését, peremhelyzetbe kerülését a településen. Egerfarmoson a roma családok nem élnek a „cigánysoron”, nincsenek szegregátumok. Lakásaik a magyar lakások szomszédságában helyezkednek el, szórványosan a faluban. Nem végeztünk kutatásokat, mivel kis faluban élünk, ismerjük az itt élő roma családokat. Vélhetően 10-15 roma család él ezen a településen. Kérdés, hogy ki az, aki románnak vallja magát. Egyszer egy gyermekprogram során gyerekekkel töltettünk ki kérdőívet, melyben megfogalmazásra került a következő kérdés is: Te roma származású

vagy? Senki sem vallotta magát annak, pedig a gyermek csoportban voltak roma származású gyerekek.
A településre beköltöző romák közül 3 fiatal férfi /most már szülők/ átmeneti nevelésének megszűnését követően telepedett le, otthonteremtési támogatásból, utógondozó segítségével vásárolt itt házat. Egy családtagjuk után jöttek ide, aki szociálpolitikai támogatásból vásárolt házat Egerfarmoson. Településünkön nagyon alacsony áron lehet lakást venni, ez vonzza ide a halmozottan hátrányos helyzetű roma családokat. A Dózsa György úton van egy olyan lakás, ahol félévente váltják egymást a lakók, cserélgetik egymás között a házat, amelyet már lassan lakhatatlanná is lehetne nyilvánítani a rossz állapota miatt. Akik ebbe a házba költöznek, valamilyen oknál fogva nem maradnak sokáig. Lakói eddig kivétel nélkül Ózd környékéről ide költözött roma családok voltak.
Az itt élő roma családok közül 3-4 család él emberhez nem méltó körülmények között. A többi család elfogadható élet és lakáskörülmények között él. A mélyszegénység azonban rájuk is jellemző ismérv.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készíthetünk elemzéseket.
Általánosságban is elmondható az a tény, hogy minél szegényebb egy társadalmi csoport, annál több tagjai között a roma származású. A roma családokban a jövedelem rendkívül kevés, melynek jelentős részét ráadásul nem munkajövedelem, hanem különböző szociális juttatások, a gyermekek után járó ellátások teszik ki. Valószínűsíthetjük, hogy a többségi társadalomtól való lemaradás az elmúlt években és különösen 2010 óta fokozódott. A rendkívüli szegénységnek köszönhető az uzsorakamatra adott kölcsönök jelentőségének növekedése, amelynek nélkülözhetetlenségét a szociális kártyák vagy a segélyek természetben való folyósítása bebetonozzák azon egyszerű okból, hogy az élelmiszerekből és ruhaneműkből nem lehet rezsit vagy iskoláztatási költséget fizetni, de még tartozást törleszteni sem. A lakosság jövedelmi viszonyairól sincs igazán megfelelő adatunk. Amiről konkrét adatuk van és kiindulópontot nyújt számunkra az általános becslésre az a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű gyermekek száma.
Egerfarmoson 2012-ben 95 gyermek részesült gyermekvédelmi kedvezményben, amely 42 családot foglal magában. Ez azt jelenti, hogy településünkön 42 gyermekes család él 37. 050.-Ft vagy 39. 900.-Ft jövedelem alatt. A kedvezményt valószínűleg mára már minden jogosult család igénybe vette a településen. Egerfarmoson összesen 0-18 éves gyermek 156 fő volt, ami az állandó népesség 21,6 %-a. A 156 gyermek közül 95 gyermek részesült gyermekvédelmi kedvezményben, ami az összes gyermek 60, 9%-át jelenti. 2014-ben 104 gyermek részesült ebben az ellátásban.
Ez az adat sem nyújt pontos képet a lakosok jövedelmi viszonyairól, hiszen azokról a családokról, egyedülállókról nem tudunk semmit, akiknek nincs gyermeke.
Az önkormányzat által nyújtott lakásfenntartási támogatások számából is vonhatunk le következtetéseket, bár biztosan van még olyan háztartás Egerfarmoson, ahonnan nem nyújtottak be igényt erre a segítségnyújtásra, pedig jogosultak lennének rá. 2012-ben 69 lakos nyújtott be lakásfenntartási támogatásra kérelmet. 2013-ban 73 lakos részesült lakásfenntartási támogatásban. A lakosság legnagyobb elkeseredésére az Országgyűlés a költségvetési törvény elfogadásával a normatív lakásfenntartási támogatás 2015. március 1-vel történő megszüntetéséről döntött. Ezen időponton túl az önkormányzatok saját hatáskörükben dönthetik el, folyósítanak-e támogatást a lakhatási problémákkal küzdő háztartásoknak. A 2004-ben bevezetett támogatásban eddig rendszeresen részesülő 60-70

rászoruló háztartás számára ez a kis összegű támogatás is nagy segítséget jelentett aránytalanul nagy lakhatási terheik megfizetésében.
A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott támogatás volt a 2015. március 1-t megelőző időszakban. A Szociális törvény változását követően ez a szociális ellátási forma fokozatosan kivezetésre kerül az ellátó rendszerből. Helyébe az önkormányzat szociális rendeletében foglalt települési támogatás vagy rendkívüli települési támogatás lépett, amely már nem nyújt rendszeres támogatást.
Nincsenek pontos adataink a családok eladósodottságáról, de a családsegítő szolgálat látókörébe már több olyan család is tartozik, ahol az áram és gáz kikapcsolásra került.
Az óvodáztatási támogatás a jogosultsági feltételek fennállása esetén évente 2 alkalommal fizetendő. Első alkalommal 20. 000.-Ft, továbbiakban 10. 000.- Ft. Az önkormányzat előírhatja, hogy az első alkalommal természetbeni formában nyújtja ezt a támogatást.
Az óvodáztatási támogatás annak a szülőnek jár, aki esetében az alábbi együttes feltételek fennállnak:

- Aki a 3 vagy 4 éves gyermekét beíratta az óvodába
- Gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járásáról
- A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultsága fennáll.
- A szülő önkéntes nyilatkozatot tesz arról, hogy gyermeke 3 éves korának betöltéséig legfeljebb az iskola 8 évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

Óvodáztatási támogatásban 5 gyermek részesült a 2011-es évben. Ők tehát halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek. 2015 szeptemberétől sajnos ez a támogatási forma is megszüntetésre kerül.
A gyermekvédelmi kedvezményezett gyermekek, akik állami támogatás révén étkeznek ingyenesen az óvodában 13 fő, iskolában 14 fő volt 2012- ben. A gyermekvédelmi kedvezményt igénybe vevő gyermeken kívül az önkormányzat mindenkinek ingyen biztosította az étkezést a közoktatási intézményekben. Ezzel is segítve mindazokat, akik nem jogosultak a kedvezményre (dolgozó szülők munkajövedelemmel).

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Egerfarmos gazdaságilag kevésbé fejlett, magas munkanélküliséggel és alacsony foglalkoztatási aktivitási aránnyal rendelkezik. Gazdasági tevékenysége leginkább a mezőgazdaságra, a különböző szolgáltatásokra, közmunka programra épül. A településen nem folyik ipari tevékenység. Az elhelyezkedés leginkább a 21-25 éves korosztály számára okoz nehézséget.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	244	217	461	24	9,8%	19	8,8%	43	9,3%
2009	241	180	421	17	7,1%	26	14,4%	43	10,2%
2010	244	225	469	33	13,5%	24	10,7%	57	12,2%
2011	240	229	469	36	15,0%	26	11,4%	62	13,2%
2012	230	224	454	14	6,1%	25	11,2%	39	8,6%
2013	231	226	457	23	10,0%	15	6,6%	38	8,3%
2014	224	228	452	20	8,9%	12	5,3%	32	7,1%
2015	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

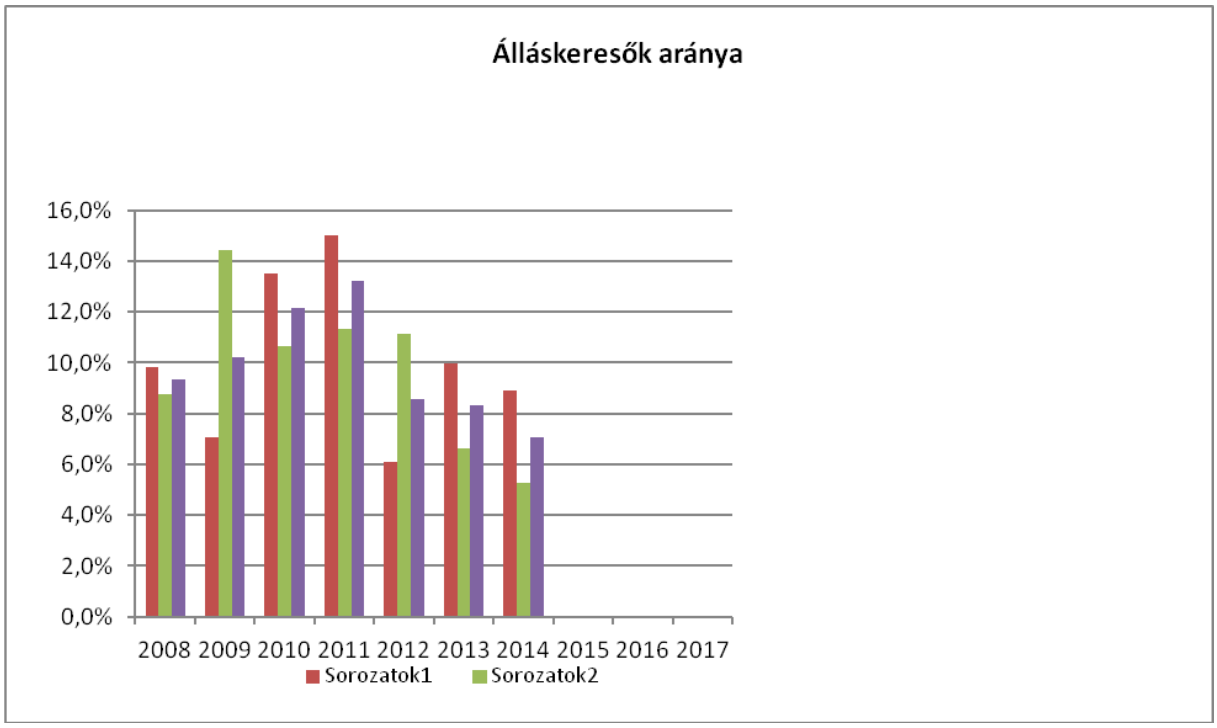

Az álláskeresők számának arányát tekintve településünk is megfelel az országos átlagnak. Nem kirívó az arány a munkát kereső nők körében, bár megfigyelhető, hogy az eltelt időben, ha kis mértékben is ugyan, de 2009 év óta emelkedő tendenciát mutat. 2009 évet követően a női álláskeresők létszáma növekedett. Ugyanakkor a férfiak száma ebben az időszakban csökkenő létszámot mutat a munkakeresők táborában.
Összességében: növekedik a nyilvántartott munkanélküliek száma, de évekre visszavetítve nem túlzott mértékű ez az emelkedés. Bár a férfiak vannak létszámukat tekintve többen a településen, mégis a munkát kereső nők többsége regisztrálta magát.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**fő**	**43**	**46**	**56**	**61**	**38**	**38**	**#ÉRTÉK!**	**#ÉRTÉK!**	**#ÉRTÉK!**	**#ÉRTÉK!**
20 éves és fiatalabb	fő	1	3	2	4	2	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	2,3%	6,5%	3,6%	6,6%	5,3%	2,6%	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
21-25 év	fő	8	5	9	12	4	3	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	18,6%	10,9%	16,1%	19,7%	10,5%	7,9%	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
26-30 év	fő	3	7	8	5	6	3	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	7,0%	15,2%	14,3%	8,2%	15,8%	7,9%	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
31-35 év	fő	8	10	7	9	5	7	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	18,6%	21,7%	12,5%	14,8%	13,2%	18,4%	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
36-40 év	fő	6	4	9	8	8	11	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	14,0%	8,7%	16,1%	13,1%	21,1%	28,9%	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
41-45 év	fő	3	3	4	5	3	2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	7,0%	6,5%	7,1%	8,2%	7,9%	5,3%	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
46-50 év	fő	4	5	4	7	2	5	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	9,3%	10,9%	7,1%	11,5%	5,3%	13,2%	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
51-55 év	fő	7	6	9	7	3	3	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	16,3%	13,0%	16,1%	11,5%	7,9%	7,9%	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
56-60 év	fő	3	3	4	4	5	3	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	7,0%	6,5%	7,1%	6,6%	13,2%	7,9%	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
61 év felett	fő	0	0	0	0	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

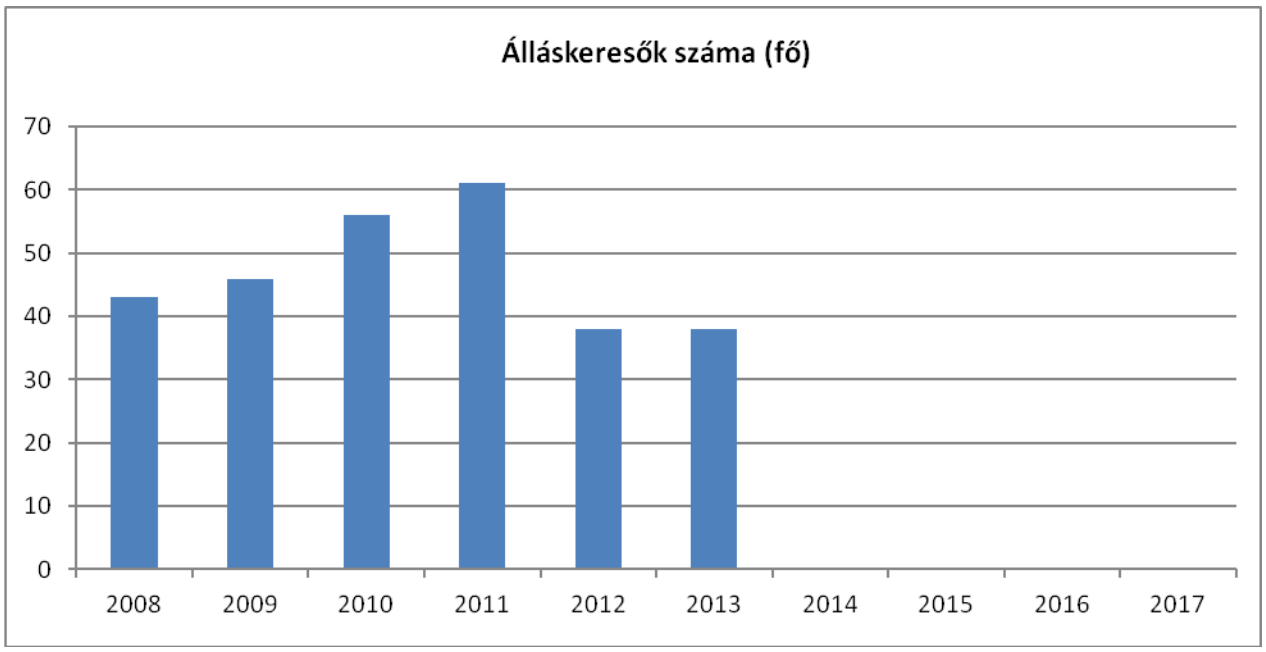

A helyi és a környező települések lehetőségeit figyelembe véve elmondható, hogy gazdaságilag településünk elmarad az országos átlagtól, a megszokott, ill. közismert vállalkozások kivételével az elhelyezkedés különösen a fiatalok tekintetében kritikus. A táblázatból egyértelműen kitűnik, az aktív fiatalok 21-25 éves korban tudnak a legnehezebben bekerülni a munkaerő piacra. Az aktív korúak döntő többségét figyelembe véve az utóbbi években jelentős eltérést nem mutatnak, sem növekedés, sem csökkenés tekintetében. A következő diagram során a viszonylagos stagnálást leginkább ez a korosztály rontja le, nekik köszönhető a látványos emelkedés megjelenése. Munkanélküliségi ráta a körükben 19, 7% míg pl. 41-45 év között 8,2%

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	24	19	43	12	8	20	50,0%	42,1%	46,5%
2009	19	27	46	12	8	20	63,2%	29,6%	43,5%
2010	33	24	57	16	11	27	48,5%	45,8%	47,4%
2011	36	25	61	17	15	32	47,2%	60,0%	52,5%
2012	14	25	39	3	10	13	21,4%	40,0%	33,3%
2013	23	15	38	10	4	14	43,5%	26,7%	36,8%
2014	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2015	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

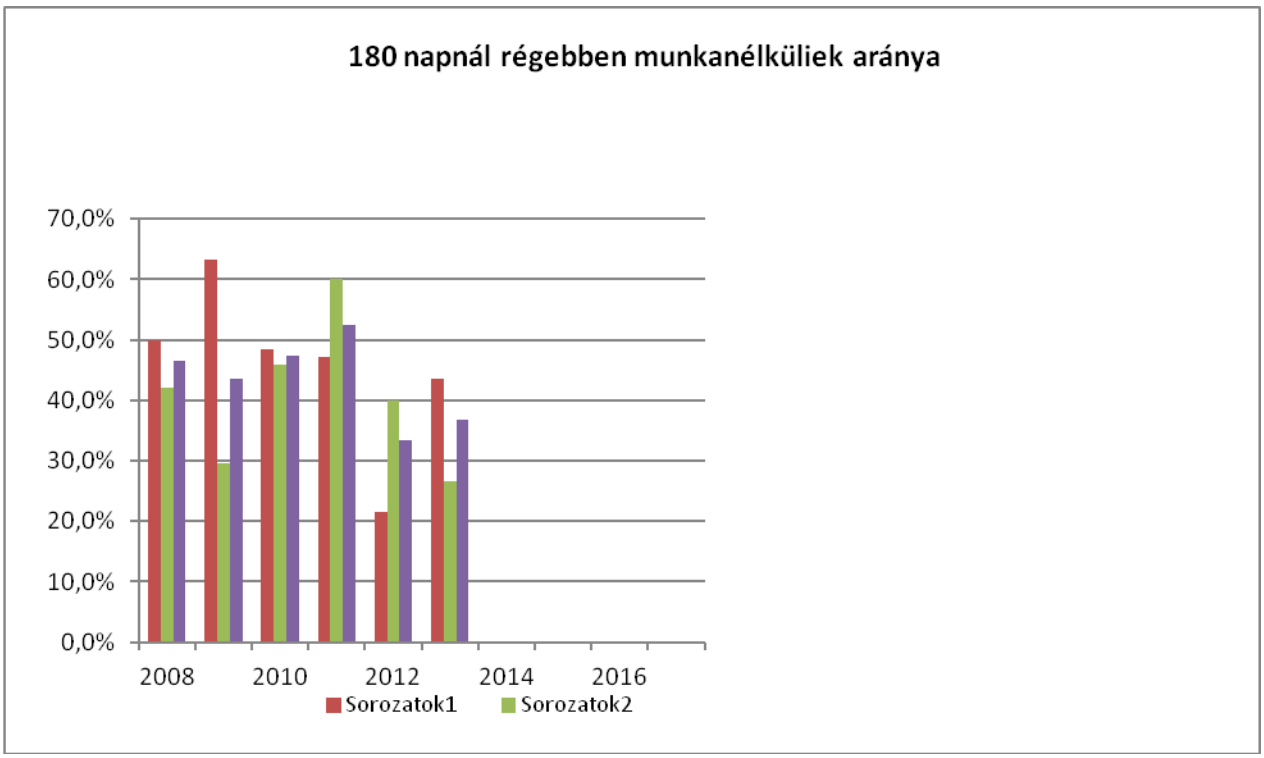

A 180 napnál régebben regisztráltak aránya a 2011-es évet kivéve a nők többségi arányát mutatta. A gazdasági helyzet visszaesésével és a férfi munkavállalók nem megfelelő képzettségével magyarázható a növekedés. Ebben az évben a 180 napnál régebben munkanélküliek száma Egerfarmoson 4 fő.
2013-ban 1 fő részesült álláskeresési segélyben, járadékra pedig 5 fő regisztrált munkanélküli jogosult. Regisztrált munkanélküli településünkön 2013-ban 38 fő volt. Rendszeres szociális segélyben 7-en részesültek.
2014-ben a korábbiakhoz képest csekély eltérést mutattak az adatok. Álláskeresési segélyben 1 fő részesült; a járadékra jogosultak száma 11 fő volt. Regisztrált munkanélküli településünkön 32 fő volt, rendszeres szociális segélyben 3 fő részesült.
2015-ben csak részadatokkal rendelkezünk ,de ezek is azt mutatják, hogy a munka-erőpiaci helyzet jelentős változása ebben az évben sem várhat. Regisztrált munkanélküli az év első felében 39 fő, álláskeresési segélyben 2 fő részesül, járadékra 3 fő jogosult.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	0	1	1	0	########	1	100,0%	1	100,0%
2009	1	1	2	1	100,0%	1	100,0%	2	100,0%
2010	4	1	5	4	100,0%	1	100,0%	5	100,0%
2011	4	4	8	4	100,0%	4	100,0%	8	100,0%
2012	56	48	104	0	0,0%	3	6,3%	3	2,9%
2013	47	49	96	2	4,3%	0	0,0%	2	2,1%
2014	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2015	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi

Hivatal

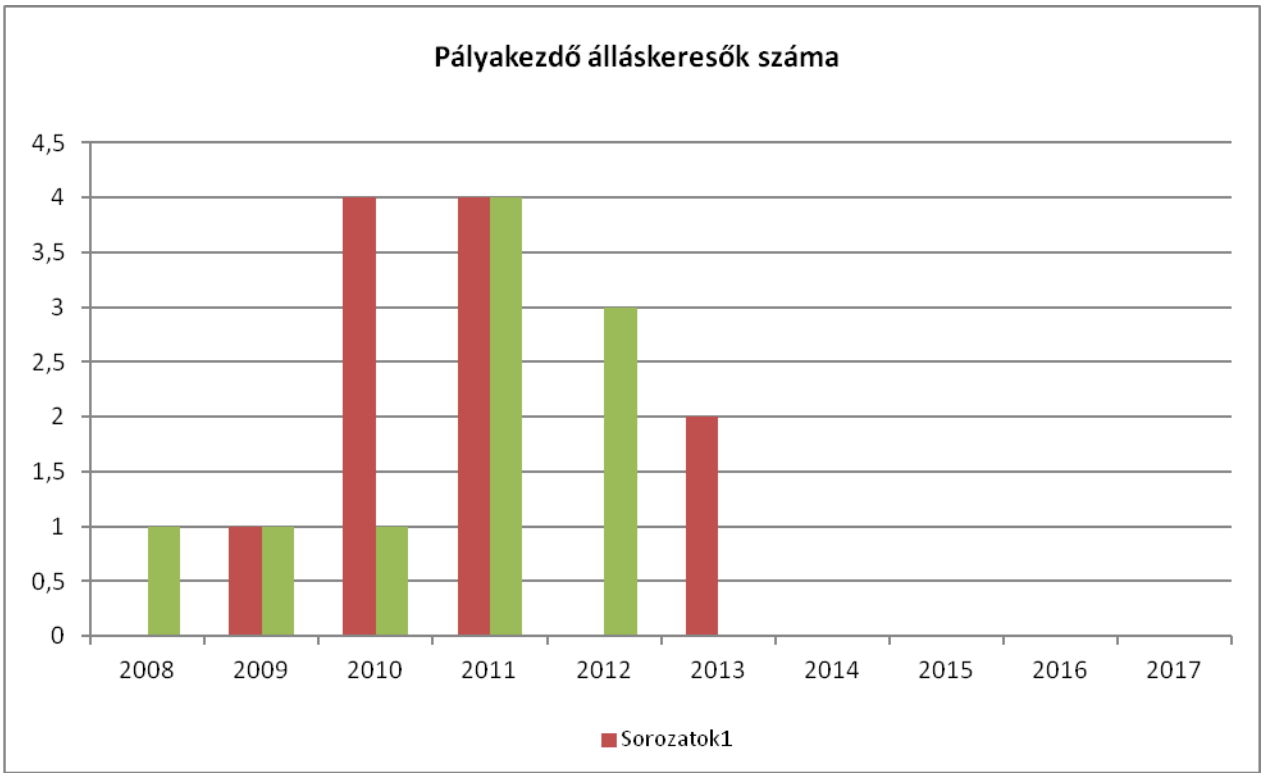

Ebben a térségben, mint az észak-keleti régióban általában a fiatalok elhelyezkedése a legproblémásabb. A mai tendenciáknak megfelelően a nem ösztöndíjjal végzett /bármilyen iskoláról legyen szó/ végzős fiatalok elhelyezkedése nehéz mivel a divatszakmák túltelítettek, a nagyobb vállalatok célirányosan keresik a munkatársakat, gyakorlati időhöz, több év tapasztalathoz kötik alkalmazásukat. Az arányok tekintetben nincs különbség a 2010-es év kivételével fiatal férfik és nők között.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		Férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	570	317	253	447	234	213	123	21,6%	83	26,2%	40	15,8%
2011	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Sajnos az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 év felettiek számáról nincsenek információink 2011-es évben. Ezért összehasonlítani nem tudjuk az eltelt időszakban történt változásokat. Csak sejteni lehet, hogy az óta sokkal többen végezték el a 8 általános iskolát, mint 2001-ben. Megdöbbentő jelenség, hogy ezelőtt 12 évvel településünkön 123 lakos /férfi és nő/ nem végezte el az általános iskola 8 osztályát. Ez a 15 év feletti lakosság 21, 6 %-a. Nemek közötti eloszlásban: nők 26,2%, férfi 15,8%.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	43	1	2,3%	17	39,5%	25	58,1%
2009	47	0	0,0%	21	44,7%	26	55,3%
2010	57	0	0,0%	25	43,9%	32	56,1%
2011	61	3	4,9%	26	42,6%	32	52,5%
2012	39	0	0,0%	16	41,0%	23	59,0%
2013	38	0	0,0%	18	47,4%	20	52,6%
2014	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2015	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2016	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2017	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

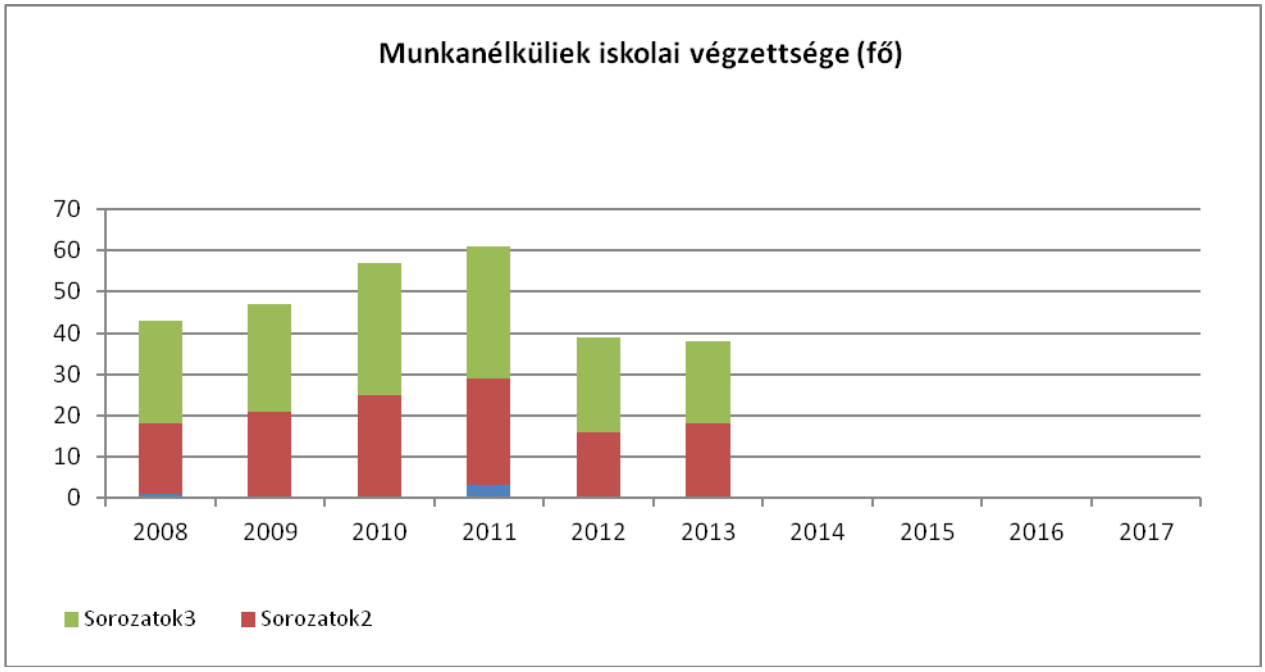

Településünkön inkább a képzettebb, 8 általánosnál magasabb végzettségűek aránya a nagyobb, ez számokban is megmutatkozik. Megdöbbentő jelenség, hogy a szakképzett munkavállaló, ill. a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők között alig van különbség a regisztrált munkanélküliek körében. Ez bizonyára az önkormányzat által biztosított közmunkaprogramnak köszönhető.

Ebben a gazdasági helyzetben az alulképzett munkavállaló csak fizikai, betanított munkára esélyes. Sokan, főleg nyáron elszegődnek egy vállalkozó mellé, és feketén dolgoznak 1-2 hétig vagy

hónapig. A betanított munka elérhető cél lenne a számukra, de sokszor nem tudják az ingázást vállalni más településekre, városokba a magas utazási költségek miatt. A munkáltatók általában a helyi munkaerőket keresik, nem szívesen fizetnek útiköltséget. A „lakhatási támogatás” hozhat javulást a jövőben.
A középiskolából történő lemorzsolódás következtében sok fiatal nem szerezte meg a szakképesítést, szakmunkás bizonyítványt, így 8 általános iskolai végzettséggel kell munkát keresniük. Minimális az esély az elhelyezkedésükre, a valamilyen szakmát, végzettséget magáénak tudó társaikkal szemben.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	Fő	Fő	%
2009	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2012	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2014	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2015	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2012	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2014	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2015	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2016	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2017	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Egerfarmoson szakiskolai, szakközépiskolai és gimnáziumi képzés szervezésére nincs lehetőség. Ez nem azt jelenti, hogy a településről felnőtt korban senki sem tanult tovább, mert ez így nem állja

meg a helyét. Sok olyan emberről van tudomásunk Egerfarmoson, akik a felnőttoktatás keretében szereztek OKJ-s bizonyítványt, érettségit. Sőt többen felnőtt korukban diplomáztak. Vannak olyanok, akik Egerben, és vannak, akik Füzesabonyban tanultak tovább levelezőn, esti tagozaton.

c) közfoglalkoztatás

A Belügyminisztérium (BM) egyik legfontosabb célja a közmunkaprogram megszervezésével, hogy egészséges, életerős emberek ne szociális támogatásokra építsék fel életmódjukat, hanem ők is bekapcsolódjanak a munka világába.
A magyarországi foglalkoztatók 2011. márciusban összesen csaknem 142 ezer üres álláshelyet jelentettek be a munkaügyi kirendeltségeken, és ezek legnagyobb része a közmunkaprogramokhoz kapcsolódik.
Egerfarmos Önkormányzata a korábbi években közmunkaprogram keretében foglalkoztatta a művelődés szervezőt, parkgondozót, takarítónőt.
Községünk belvízzel veszélyeztetett település, mely problémával az itt élők évszázadok óta küzdenek. A közmunkaprogram segítségével lehetőség nyílott a vízelvezető rendszerek tisztítására, karbantartására, felújítására. Belvízelvezetés céljából 10 egerfarmosi lakos került felvételre a közmunkaprogramon belül 2013-ban.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	**Közfoglalkoztatásban résztvevők száma**	**Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest**	**Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma**	**Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest**
2010	13	3,2*%	4	30,80%
2011	7	1,80%	3	42,90%
2012	29	6,40%	11	37,90%
2013	24	5,30%	9	36,80%
2014	38	8,30%	7	40,20%
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzat adatai

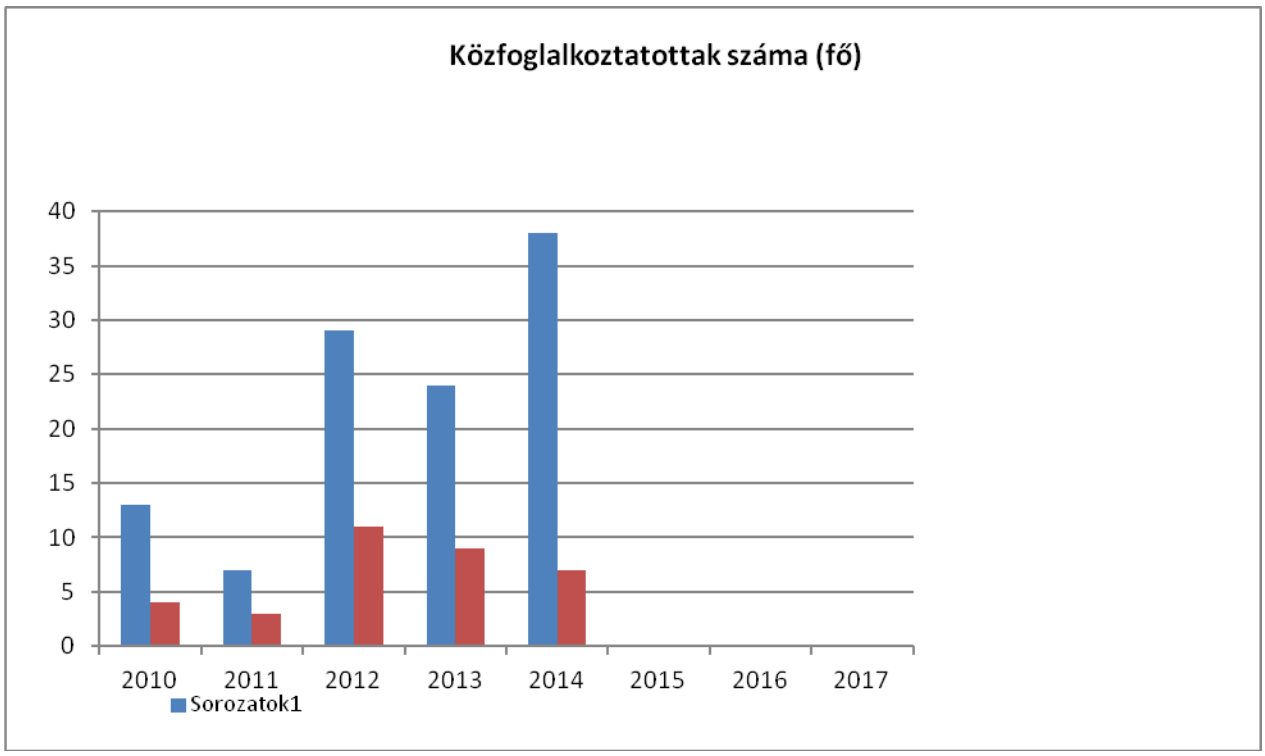

A közmunkaprogram elősegíti a hátrányos helyzetű emberek valamilyen szintű jövedelemhez való jutását, és ezzel magakadályozza a teljes ellehetetlenülést. Hivatalos felmérés még nem történt ugyan, de feltehetően a 719 fős lakosságból kb. 35- 40 fő roma származású /gyerekekkel együtt/. Ez a szám 20-23 felnőtt embert takar. Ebből 2012-ben az önkormányzat 11 főt foglalkoztatott. Közmunkaprogramon belül az önkormányzat próbál minél több embernek munkalehetőséget, ezáltal minimális bért biztosítani. Ha ránézünk a diagramra, akkor láthatjuk, hogy a magyarok részvételi aránya a közmunkaprogramban lényegesen nagyobb. De ha a romák összlétszámát nézzük, akkor tudjuk, hogy köreikben szinte minden felnőtt ember munkanélküli. A nők egy része gyesen van, vagy anyasági támogatásban részesül, a többiek, ha időszakosan is, de részt vesznek a programban. Ez a munkalehetőség a megélhetéshez, létfenntartáshoz szükséges minimális anyagi forrást biztosítja. Ezért az önhibáján kívül kényszerpályára került munkavállaló ugyanúgy élhet a lehetőséggel, mint akinek ez a munka fő állást jelent.

A 2013-as évben az önkormányzat a Kistérségi Startmunka Mintaprogram keretében belvízelvezetés területen 10 fővel kötött 8 hónapos munkaszerződést. Mezőgazdasági munkák végzésére 7 egerfarmosi lakos került felvételre. Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban 7 fő részesül /művelődés szervező, parkgondozó, takarítónő/.
2014-től a Közmunka program kibővítésének köszönhetően nőtt a foglalkoztatottak létszáma, valamint új tevékenységi körök is bevezetésre kerültek. Ennek eredményeként 2014-ben mezőgazdasági projektben 9 fő került alkalmazásra 7 hónapig. Belvízelvezetés céljából 12 egerfarmosi lakos került felvételre 6 hónapig. Egyéb tevékenységek végzésére is nyílt lehetőség, melynek köszönhetően 17 fő részére tudott az önkormányzat rendszeres munkát és ez által folyamatos bérjövedelmet biztosítani.
2015 évben szintén biztosítani tudtuk a Közmunka program keretében történő foglalkoztatást. Start mezőgazdasági programban 8 fő került bevonásra 10 hónapig. Biogazdálkodási feladatok végrehajtására 5 fő alkalmazására nyílt lehetőség 6 hónapig. A földutak karbantartásának munkálataira 5 egerfarmosi lakos 12 hónapon keresztül áll rendelkezésre, a közutak karbantartásához 8 fő 6 hónapos foglalkoztatására nyílt lehetőség. Egyéb tevékenységek végrehajtására 8 fő munkavállalót tudunk alkalmazni a 2015-ös évben.
A számadatokból is kitűnik, hogy az önkormányzat a Közmunka programnak köszönhetően jelentős foglalkoztatóvá vált a településen. Sok reményvesztett családnak tudunk segítő kezet, folyamatos

jövedelmet, ezáltal biztos bevételt és megélhetést biztosítani. A program segítségével a kilátástalanságot tudjuk megszüntetni.

d) *a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)*

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008	*46*	*4*	*2*	*9*	*816. 242.-*	*1.075.200.-*	*n.a.*	*n.a.*
2009	*49*	*1*	*2*	*5*	*993. 328.-*	*1. 715. 880*	*n.a.*	*n.a.*
2010	*50*	*1*	*2*	*5*	*1. 228. 682.-*	*3. 026. 024.-*	*2*	*13*
2011	*48*	*1*	*2*	*5*	*1. 671. 908.-*	*3. 690. 297.-*	*2*	*7*
2012	*n.a.*	*1*	*2*	*1*	*2. 031. 876.-*	*3. 091. 424.-*	*4*	*29*
2013	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*4*	*24*
2014	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*
2015	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*
2016	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*
2017	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

A regisztrált vállalkozások száma településünkön 48, ami az összlakosság 6,7 %a.. Ebbe a kategóriába az őstermelők is beletartoznak. Egerfarmoson már évek óta egy maszek élelmiszer kis bolt működik a Kandó bolt. Vendéglátóhelyeink száma 2. Ebbe beletartozik egy kis kocsma /Fehér Ökör/, és a Főnix Presszó.

Az állami szektorban foglalkoztatottak száma 2008-ban, 2009-ben, 2010-ben sokkal nagyobb volt, mint a 2012-es évben. Ennek oka, hogy a közalkalmazottak foglalkoztatása a Társulás keretein belül valósultak meg. A köztisztviselők körjegyzőségbe illetve 2013. január 1-től közös hivatal dolgozóivá váltak.

A táblázatból láthatjuk, hogy a kivetett iparűzési adó kisebb összegű volt, mint a befizetett. Ennek oka, hogy az adó fizetésre kötelezett vállalkozások eredményesebb évet zártak a korábbi évekhez képest.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka-napokon	átlagos utazási idő autóbusszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	*23 perc*	*19+19=38*	*28perc*	*20*	*12 perc*	*nincs kerékpárút*	*nincs lehetőség*
Megye-székhely	*53 perc*	*18+19=37*	*1 óra 6 perc*	*22*	*53 perc*	*nincs kerékpárút*	*nincs lehetőség*
Főváros	*2 óra 41 perc*	*átszállásokkal*	*3 óra 11 perc*	*39*	*1:58 vagy 2:53perc*	*nincs kerékpárút*	*nincs lehetőség*

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

A táblázatból láthatjuk, hogy a legközelebbi város autóval megközelítve is 23 perc körül van, bár ez sok tényező függvénye. Más az utazási idő, ha Mezőtárkány felé közelítjük meg Füzesabonyt, más, ha Szihalom felé. Szihalom felé autóval 23 perc, Mezőtárkány felé 10-15 perc. Egerbe autóval utazni Szihalom felé kb. 50 perc, autóbusszal 1 óra 6 perc /nem átszállással/. Átszállással másfél óra. Mezőtárkány felé nincs közvetlen buszjárat, így az utazási idő itt sem rövidebb.
Füzesabonyba kb. 1 óra az út biciklivel közúton. Kerékpárút nincs kiépítve, így fennáll a büntetés veszélye, bár ez nem jellemző. Egerbe sincs kiépített kerékpárút, oda egyáltalán nincs lehetőség a kerékpáron való közlekedésre.
A fővárosba, Budapestre vonattal is és busszal is lehet közlekedni. Közvetlen járat nincs, csak átszállással, vagy átszállásokkal lehet Budapestre utazni. Füzesabonyból minden páratlan órában indul vonat. Füzesabonyba vonattal is tudnak utazni az egerfarmosi lakosok, átszállva a budapesti járatra. Két óránként indul vonat Füzesabony felé /debreceni járat/. A vasútállomás nagyon messze van a falu centrumától, ezért sokan inkább a busszal történő utazást választják a lakosok.
Ami problémát okoz mind az autósoknak, mind pedig a busszal közlekedőknek, az az utak minősége. Rengeteg kárt okoznak a gépjárművek műszaki állapotában a kátyús útszakaszok.
A legtöbben így a buszközlekedést választják, Volán járattal mennek dolgozni. Ennek egyik oka az, hogy a vasútállomás nagyon messze van a falu centrumától. Szerencsés helyzetben van az, aki Füzesabonyba jár dolgozni, mert rugalmasabban tud eljutni, mint aki Egerben dolgozik. Egerbe ritkábban van közvetlen járat, Füzesabonyban kell átszállni másik buszra, vagy vonatra. Nincs róla tudomásunk, hogy dolgozik-e valaki a Fővárosban, ill. van-e olyan lakosuk, aki napi szinten utazik oda.

e) *fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük*

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	Van/nincs	**Felsorolás**
Fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	*nincs*	*0*
Fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	*van*	*Munkaügyi Központ Füzesabony*
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	*nincs*	*0*
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	*van*	*Munkaügyi Központ Füzesabony*

Forrás: helyi adatgyűjtés

A helyi munkalehetőségek zöme telített, a fiatalok nagy része nagyobb települések vonzó hatása alatt él, ezért Egerfarmoson nincsenek a fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok kidolgozva.
A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat munkaügyi kirendeltségén Füzesabonyban többféle támogatási lehetőséget vehetnek igénybe az álláskeresők, illetve az őket alkalmazó munkáltatók. Álláskeresők által igénybe vehető támogatások: képzési támogatások, vállalkozóvá válási támogatások, lakhatási támogatás. Munkáltatók által igénybe vehető támogatások: bérköltség támogatás, első munkahely garancia, közfoglalkoztatási támogatás (főleg önkormányzatok számára). Szintén a munkahelyek élhetnek, a Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében, a foglalkoztatáshoz kapcsolódó adókedvezmények lehetőségével. A támogatások finanszírozása hazai és Uniós (un. TÁMOP) források állnak rendelkezésre.
A fiatalok minden támogatási formánál kiemelt célcsoportként szerepelnek.
Az „első munkahely garancia” a 25 év alatti fiatal álláskeresők munkaerő-piaci helyzetének javítása érdekében indított központi munkaerő-piaci program. A 25 év alatti pályakezdőket sújtó munkaerő-piaci feszültség kezelése, ami a fiatal munkavállalók munkaerő-piaci helyzetének javítását, az első munkahely megszerzésének elősegítését, valamint a szükséges munkatapasztalat megszerzését biztosítja. A program elősegíti a nyugdíjba vonulás miatt jelentkező szakember utánpótlás biztosítását is azzal, hogy a támogatás ideje alatt lehetőséget biztosít a nyugdíjba készülő munkavállalók aktív életpályája alatt megszerzett széleskörű tapasztalat és szaktudás átadására is.

f) *munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)*

Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezet legközelebb Füzesabonyban található a Heves Megyei Kormányhivatal Füzesabonyi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya. Az egerfarmosi lakosoknak itt van lehetőségük felnőttképzésre jelentkezni, és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokat igényelni.
A munkaerő-piaci képzés támogatása olyan foglalkoztatást elősegítő aktív eszköz, amellyel a munkanélküli vagy a munkaviszonyban álló, de munkanélküliséggel veszélyeztetett rétegek képzésével növelhető az elhelyezkedési esély, ill. a munkahely megtartása.

Támogatható az állami foglalkoztatási szerv által felajánlott, vagy elfogadott képzése annak a személynek aki, álláskereső:

- 25 életévét nem töltötte be /felsőfokú végzettségű esetében 30 év),
- tanulói, hallgatói jogviszony megszűnését követően álláskeresési támogatásra nem szerzett jogosultságot,
- gyes-ben, gyet-ben, terhességi-gyermekágyi segélyben, gyed-ben, vagy ápolási díjban részesül /ha a képzés tartama hetente nem haladja meg a 20 órát/
- rehabilitációs járadékban részesül,
- közhasznú munkavégzésben vesz részt, és vállalja a képzésben való részvételt,
- munkanélküliséggel fenyegetett munkaviszonyban álló,
- rokkantsági nyugdíjas, baleseti rokkantsági nyugdíja, rokkantsági járadékban részesül.

A Munkahelyvédelmi Akcióterv megvalósításához kapcsolódó törvénymódosítások a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatóinak a meglévő munkahelyek megőrzése és új munkahelyek létesítése érdekében jelentős mértékű szociális hozzájárulási adókedvezményt nyújtanak.
Kedvezmények:

- 25 év alatti munkavállalók kedvezménye
- 55 év feletti munkavállalók kedvezménye
- szakképzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók utáni kedvezmény
- tartósan álláskeresők utáni kedvezmény
- kisgyermekes munkavállalók utáni kedvezmény
- Képzési támogatásként a regisztrált álláskeresőnek keresetpótló juttatást, és képzési költség adható (képzési költség, vizsgadíj, utazási költség, étkezési hozzájárulás, szállás költség)

Az akcióterv nem csak az új dolgozókra, hanem a jelenleg foglalkoztatottakra is érvényes, így a módosítások a foglalkoztatottak megtartását és új dolgozók felvételét egyaránt segíti.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat vezetői törekednek arra, hogy minél több roma lakost foglalkoztassanak. A Mikrotársulás által fenntartott Laskó-Rima Menti Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény közalkalmazottként is foglalkoztat roma származású embereket.
A közmunka program megvalósításával az önkormányzat lett a legtöbb embert foglalkoztató munkáltató. A szerződések megkötését megelőzően kiválasztáskor fontos szempont előre venni a hátrányos helyzetben lévő lakosokat, hogy jövedelemhez juthassanak.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Egerfarmoson még nem tapasztaltunk negatív diszkriminációt a munkáltatók részéről. Roma származása miatt még nem ért hátrányos megkülönböztetés senkit. Sőt a közfoglalkoztatás szervezésénél mindig fontos szempont, hogy azokat vegyék előtérbe, akik mélyszegénységben élnek, gyermekeket tartanak el.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt a 2015-ös évben jelentősen módosították, melynek előírásait Egerfarmos Önkormányzat képviselő-testülete a 3/2015 (II.26.) önkormányzati rendelete a pénzben és természetben nyújtható szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletébe épített be.
A rendelet célja, hogy a törvény, illetve a hatályos rendeletekben foglaltaknak megfelelően meghatározza az Önkormányzat által nyújtott pénzbeli- és természetbeni ellátások körét, illetve azok igénybevételének jogosultsági szabályait, mértékét és módját.

a) Igényelt, illetve megállapított támogatások összege, száma

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	438	1	0,2%
2009	447	9	2,0%
2010	435	13	3,0%
2011	427	0	0,0%
2012	428	1	0,2%
2013	457	7	1,5%
2014	452	1	0,2%
2015	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

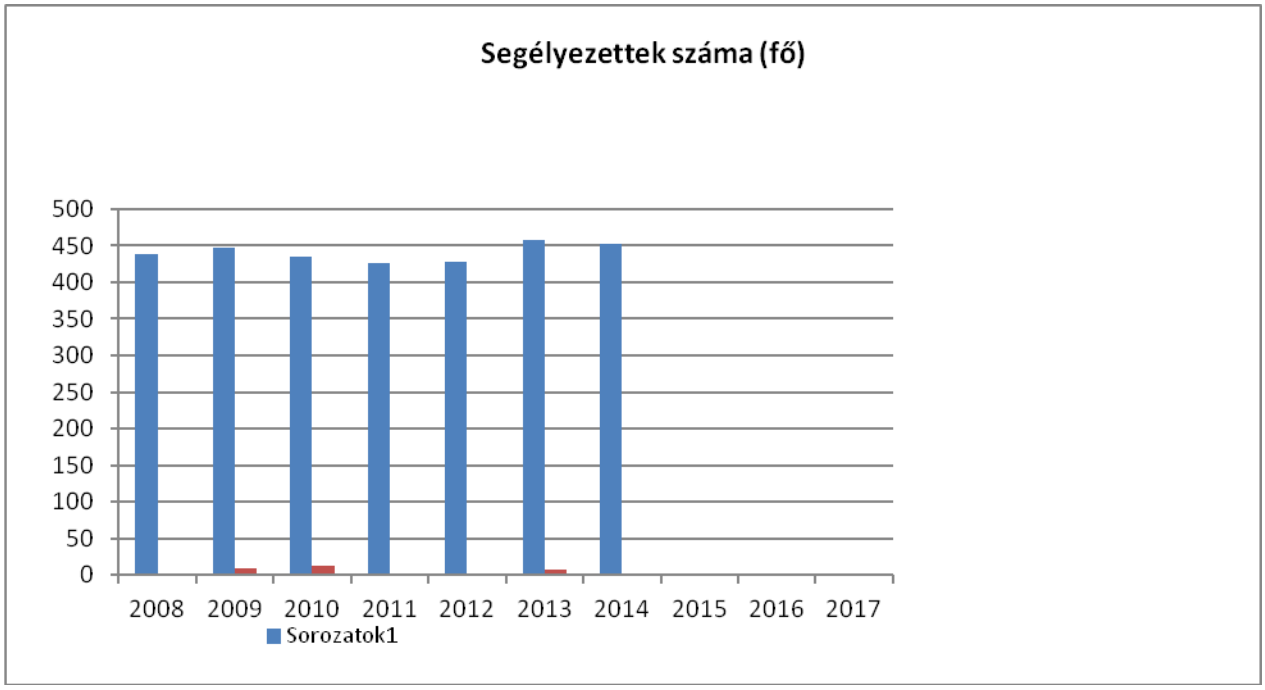

A korábbi években az álláskeresési segélynek három speciális típusa volt. Az álláskeresési segély első típusa annak az álláskeresőnek járt, aki legalább 180 napig álláskeresési járadékra volt jogosult, de a járadék folyósítási idejét kimerítette.
Az álláskeresési segély második típusa azon álláskereső részére volt megállapítható, aki álláskeresési járadékra nem jogosult, de az álláskeresővé válását megelőző négy évben legalább 200 nap jogosultsági idővel rendelkezett.
Az álláskeresési segély harmadik típusára volt jogosult az az álláskereső, akinek maximum öt éve hiányzott a rá irányuló öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez a segély iránti kérelem benyújtásának időpontjában. További feltétel volt, hogy az álláskeresési járadékban legalább 140 napig részesüljön és a járadék folyósítási idejének kimerítését követő három éven belül betöltse a rá vonatkozó öregségi nyugdíjkorhatárt, továbbá rendelkezzen az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

Év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	43	11	25,6%
2009	46	14	30,4%
2010	57	14	24,6%
2011	61	6	9,8%
2012	1	3	300,0%
2013	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2014	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2015	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

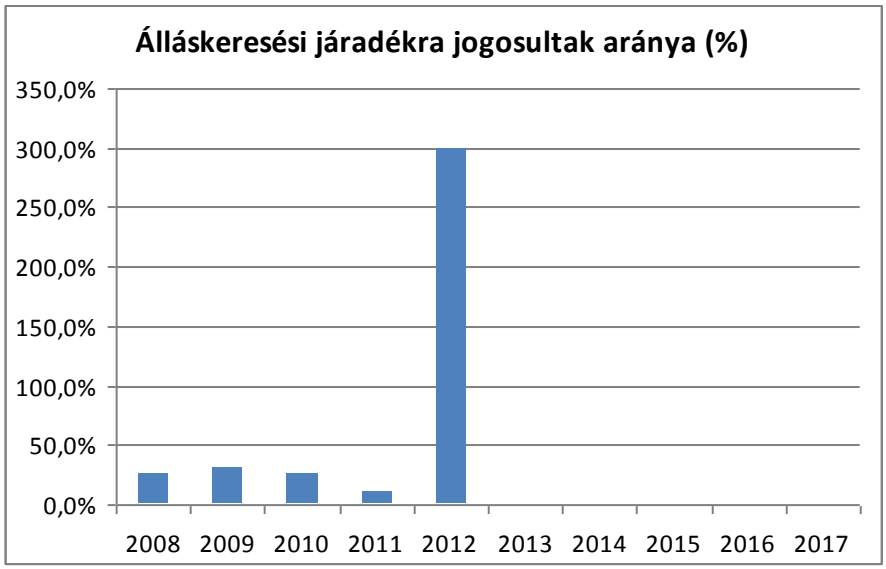

Álláskeresési járadékra az a személy volt jogosult, aki álláskereső, és álláskeresővé válását megelőző 3 éven belül 360 nap jogosultsági idővel rendelkezett. Munkaviszonya megszűnt,

álláskeresése nem vezetett eredményre. Szeretne munkát vállalni, de ezt a Munkaügyi központ segítségével sem tudja elérni.
Az álláskeresési segélyben részesülők kevés számából arra lehet következtetni, hogy az álláskeresési járadék kimerítését követően valószínűleg több embernek sikerült elhelyezkednie, vagy elveszítették a segélyre a jogosultságukat. Kivéve a 2009-es évet, amikor 14 álláskeresési járadékot kapó munkanélküliből 9 lett segélyezett. Öten közülük vélhetően munkahelyet találtak, vagy nem voltak segélyre jogosultak. 2010-ben 14 járadékosból 13 fő vált segélyezetté, ez megfelel a környék statisztikai adatainak. 2011-ben 6 járadékot kérelmező közül senki sem vált segélyezetté. Ez is mutatja, a segély program mindenki számára csak egy átmeneti kényszer lehetőség, amely nem jelent hosszú távú megoldást a család, de még a személy saját mega eltartására sem, ezért inkább megpróbálnak minden olyan munkalehetőséget megragadni, amely, még ha nem is képesítésnek megfelelő, de fizetett állást jelent.

Jelenleg a munkanélküliek számára a Munkaügyi Központ több lehetőséget is biztosít. A jogosultsági feltételek megléte esetén különböző ellátásokra lehetnek jogosultak, ilyen az aktív korúak ellátása, az álláskeresési járadék vagy a nyugdíj előtti álláskeresési segély.
Ezeken túl működnek foglalkoztatást elősegítő programok (különböző célcsoportoknak meghirdetett TÁMOP), melyek a munka világába való visszailleszkedést hivatottak segíteni. A Munkaügyi Központok támogatási rendszereket is működtetnek, melyekkel a feltételek megléte esetén többek között támogatják a vállalkozó válást. A vállalkozóvá válást elősegítő támogatás annak a személynek nyújtható:

- aki álláskereső,
- és amennyiben kamatmentes tőkejuttatásra nyújt be pályázatot, a kirendeltség legalább egy hónapja álláskeresőként nyilvántartja,
- vagy aki rehabilitációs ellátásban vagy rehabilitációs járadékban részesül, és
- aki önmaga foglalkoztatását – munkaviszonyon kívüli tevékenységgel - egyéni vállalkozás keretében, vagy társas vállalkozás személyesen közreműködő tagjaként (társas vállalkozás indításával vagy már működő vállalkozáshoz csatlakozással), vagy a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 3. § 18. pontjában meghatározott mezőgazdasági őstermelőként oldja meg.

A lakhelytől távol eső munkavállalás esetén a lakhatást is segítik. Az álláskeresők munkaerő-piaci helyzetének javulása, elhelyezkedési esélyeik növelése érdekében, a Nemzeti Foglalkoztatási Alapból lakhatási támogatás nyújtható. Az álláskeresők így olyan munkalehetőséget is elfogadhatnak, amely adott esetben az állandó lakóhelyüktől távol (100 km-en túl, vagy 5 órát meghaladó utazással jár) található.
Működik „Első munkahely garancia” program is, melynek célja a 25 év alatti pályakezdőket sújtó munkaerő-piaci feszültség kezelése, ami a fiatal munkavállalók munkaerő-piaci helyzetének javítását, az első munkahely megszerzésének elősegítését, valamint a szükséges munkatapasztalat megszerzését biztosítja.
A program elősegíti a nyugdíjba vonulás miatt jelentkező szakember utánpótlás biztosítását is azzal, hogy a támogatás ideje alatt lehetőséget biztosít a nyugdíjba készülő munkavállalók aktív életpályája alatt megszerzett széles körű tapasztalat és szaktudás átadására is.
A pályakezdők foglalkoztatásának támogatása megalapozza a Kormány „Munkahelyvédelmi Akcióterv” 25 év alattiakat érintő programelemét is, biztosítva a foglalkoztatás munkakipróbálási szakaszát. Az egymásra épülő támogatások eredményeként a programba bevont 25 év alatti pályakezdők jelentős hányadának tartós foglalkoztatása várható.
A program közvetlen célja, hogy a bevont 25 év alatti pályakezdők legalább 30 százalékának foglakoztatása a program befejezését követően minimum fél évig biztosított legyen.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	22	5%	0	0	n.a.	0
2009	7	1,50%	26	5,80%	0	0
2010	7	1,60%	43	9,90%	0	0
2011	8	1,80%	35	8,20%	0	0
2012	5	1,10%	34	7,90%	0	0
2013	6	1,30%	n.a.	n.a.	0	0
2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

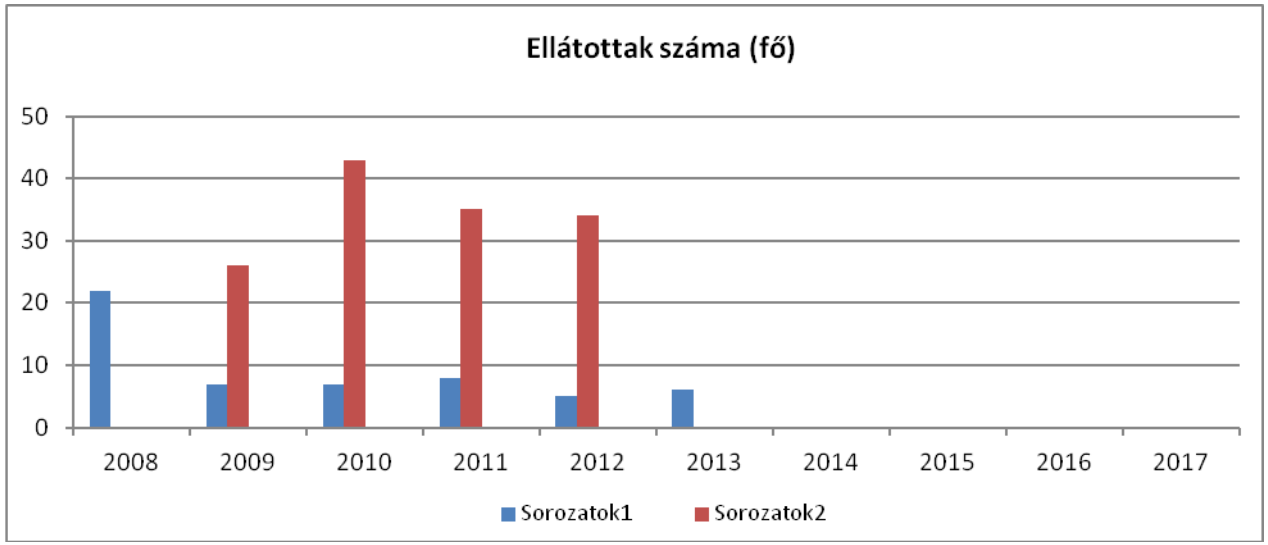

2011. január 1 napjával átfogóan módosultak az aktív korúak ellátásának szabályai. A rendelkezésre álló támogatást felváltotta a bérpótló juttatás. A bérpótló juttatás szabályainak többsége megegyezik a rendelkezésre álló támogatás szabályaival. Az ellátásra való jogosultságot az önkormányzat továbbra is a szociális rászorultság alapján állapította meg, jövedelem és vagyonvizsgálatot követően. Az új törvényi szabályozás kapcsán a helyi önkormányzat képviselő-testülete felhatalmazást kapott a jogosultság feltételeinek bővítésére. Egerfarmos önkormányzata egyéb feltételként a pénzben és természetben nyújtható szociális ellátásokról szóló 2/2011. (II.15) önkormányzati rendeletében előírta, hogy az ellátásra jogosultnak a lakókörnyezetét /lakás, udvar, ingatlan előtti járda, zöldövezet/ rendben kell tartania. A lakókörnyezet rendezettségét a Polgármesteri hivatal évente kétszer is ellenőrzi.
2011. szeptemberétől foglalkozás helyettesítő támogatásra lett jogosult, aki addig bérpótló juttatást, illetve azt megelőzően rendelkezésre álló támogatást kapott. A jogosultságot ezt követően már évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Aki ennek a feltételnek nem tud megfelelni, annak számításba veszik a 30 nap önkéntes közérdekű munkát is. Az ellátásban részesülő köteles együttműködni a munkaügyi központtal. Január 1-től közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által kiközvetített álláskeresők, elsősorban aktív korúak ellátására jogosult személyek foglalkoztathatóak. A munkát iskolai végzettség, szakképzettség figyelembe vétele nélkül köteles elvállalni a kiközvetített álláskereső.
A diagramot nézve kirívó adat a szociális segélyezettek magas száma a következő évekhez képest. Ennek az az oka, hogy 2008-ban a szociális segély nem volt elkülönítve a foglalkoztatást helyettesítő támogatástól. Az aktív korúak segélyezése akkor még nem volt ilyen szerteágazó.
A környező városokban lévő üzemek, gyárak próbálnak olyan munkaerőt keresni, akik már rég kikerültek a munkaerő piacról. Gazdasági megfontolásból teszik ezt a munkáltatók, hiszen így a foglalkoztatást a Munkaügyi Központ nagyban támogatja. Az önkormányzat is helyben próbál közmunka program keretében munkát biztosítani az embereknek. A munkaviszony lejártával viszont a munkavállalók többsége visszakerül a segélyezettek táborába.

Aktív korúak ellátása 2015.03.01-től ismételten változott, az alábbiak szerint:

A **foglalkoztatást helyettesítő támogatás** szabályaiban –a hatáskörváltozáson túl- nem várható változás. 2015. február hónapra járó foglalkoztatást helyettesítő támogatást és rendszeres szociális segélyt 2015. március 5-ig még a települési önkormányzatoknak kell folyósítani, ezt követően a foglalkoztatást helyettesítő támogatást és a rendszeres szociális segélyt átalakult formában a járási hivatal folyósítja.

A **rendszeres szociális segély** 2015. március 1-től ebben a formában nem része a szociális ellátó rendszernek, a jogosulti kör –az átalakítást követően- más ellátásokra válhat jogosulttá. Azon személyek aktív korúak ellátására való jogosultságát, akik részére 2015. március 1-jét megelőzően rendszeres szociális segélyre való jogosultság került megállapításra a jegyzőnek 2015. január 1. és 2015. február 28. között, az Szt. 2015. március 1-jén hatályos rendelkezései alapján felül kell vizsgálni.

A felülvizsgálat eredményeként 2015. március 1-től a korábban rendszeres szociális segélyre jogosult személyek ellátásra való jogosultsága a következők szerint alakul:

A **rendszeres szociális segély** 2015. március 1-től ebben a formában nem része a szociális ellátó rendszernek, a jogosulti kör –az átalakítást követően- más ellátásokra válhat jogosulttá. Azon személyek aktív korúak ellátására való jogosultságát, akik részére 2015. március 1-jét megelőzően rendszeres szociális segélyre való jogosultság került megállapításra a jegyzőnek 2015. január 1. és 2015. február 28. között, az Szt. 2015. március 1-jén hatályos rendelkezései alapján felül kell vizsgálni.

A felülvizsgálat eredményeként 2015. március 1-től a korábban rendszeres szociális segélyre jogosult személyek ellátásra való jogosultsága a következők szerint alakul:

1. amennyiben a felülvizsgálat során a foglakoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak számára előírt együttműködést nyilatkozatban vállalják, **foglalkoztatást helyettesítő támogatásra lesznek jogosultak:**

- a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltők és
- az Szt. 2015. február 28-án hatályos 37. § (1) bekezdés d) pontja szerinti személyek (önkormányzat rendeletében foglalt feltételek szerinti jogosultak),

2. a törvény erejénél fogva az újonnan bevezetendő **egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra lesznek jogosultak:**

- az Szt. 2015. február 28-i szabályai szerint egészségkárosodottak és
- a 14 év alatti gyermekük felügyeletét másképp biztosítani nem tudók.

Az új ellátásra való jogosultságot 2015. március 1-i kezdőnappal kell megállapítani. 2015. február 28-ával meg kell szüntetni azon, az Szt. 2015. február 28-án hatályos 37. § (1) bekezdés d) pontja szerinti, illetve a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltő személy aktív korúak ellátására való jogosultságát, aki a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személyek részére előírt együttműködési kötelezettség teljesítését nem vállalja.

3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Egerfarmoson a KSH adatai szerint 337 lakás van. Még nem történt adatgyűjtés arra vonatozóan, hogy mennyi ebből az üres, lakatlan ház. Ennek felmérése jövőbeni feladataink közé tartozik.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	**összes lakásállomány (db)**		**bérlakás állomány (db)**		**szociális lakásállomány (db)**		**egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)**	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		**ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma**		**ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma**		**ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma**
2008	338	0	0	0	0	0	0	0
2009	338	0	0	0	0	0	0	0
2010	338	0	0	0	0	0	0	0
2011	337	1	0	0	0	0	0	0

2012	337	1	0	0	0	0	0	0
2013	334	1	0	0	0	0	0	0
2014	334	1	0	0	0	0	0	0
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
önkormányzati adatok

2012-höz viszonyítva a lakásállomány csökkent 3 lakással. Az Önkormányzat szociális bérlakással jelenleg még nem rendelkezik, de a jövőbeni elképzelések szerint egy ilyen lakás biztosítása hamarosan megvalósulásra kerül.
Az utóbbi években nem történt építkezés a faluban, az a tapasztalat, hogy az emberek inkább a meglévő lakásaikat újítják fel, rakják rendbe. Aki pedig lakáshoz akar jutni, az inkább használt lakást vásárol. Egerfarmoson az ingatlanoknak alig van értéke. 2 millió forintért már összkomfortos lakást vehet az, aki itt akar letelepedni. Az elmúlt években nem épültek új lakások a községben. Abban az időben, amikor a fiatal, sok gyerekes családok tudtak szerezni állami támogatást, illetve banki hitelt, akkor épültek utoljára új házak. Ezekbe a házakba sohasem költöztek családok, mivel az építkezések leállításra kerültek pénzügyi manipulációk miatt, szociálpolitikai támogatás megszüntetésével.
A fogyatékos személyek általában saját tulajdonú lakásban élnek egyedül, vagy családi körben.
Egerfarmoson az infrastruktúra feltételei részben biztosítottak. A településen szinte valamennyi lakásban van villamos energia és többségében az ivóvízellátás is megoldott, a közcsatorna hálózat azonban még nem épült ki. Vannak olyan családok, akiknél a rezsiköltség kifizetésének elmaradása miatt az ÉMÁSZ kikapcsolta az áramot. A roma családok egy részénél a vízszolgáltatás is szünetel, ők közkútról hordják a vizet. A családsegítő szolgálat munkatársa segít ezeknek a családoknak ügyeik intézésében, problémáik megoldásában.
A lakások jelentős része bekapcsolódott a gáz fűtés rendszerébe. Mára azonban már a gázköltségek megnövekedése miatt sokan átálltak a vegyes tüzelésű fűtési megoldásokra. A mélyszegénységben élő családok lakásaiban a fizetési elmaradások miatt a gázszolgáltatás szünetel. Többen átálltak előre fizetős gázórára, és előre fizetős árammérős kártyára. Ezeket az eszközöket a védendő fogyasztóknak az egyetemes szolgáltatók kötelesek ingyen felszerelni, a többiek viszont fizetnek érte.
A rendszeres hulladékgyűjtés valamennyi háztartásra kiterjed, azonban az NHSZ TISZA Nonprofit Kft. magas szolgáltatási díja miatt nagy a „zúgolódás” a faluban. A szemetet hetente egy alkalommal /pénteken/ szállítják el, 6. 000-7. 000.- Ft. között mozgó negyedéves díj ellenében.

A településen belül nem alakult ki szegregált lakókörnyezet.

Ha valaki krízis helyzetbe kerül, esetleg hajléktalanná /egy esetben fordult elő/ válik a családgondozó nyújt segítséget. Anyaotthonba, családok átmeneti otthonába, vagy hajléktalan szállóra irányítja a bajba jutottat, jutottakat /átmenetileg, amíg helyzetére megoldást nem találnak/.

a) bérlakás-állomány

A település önkormányzata bérlakás-állománnyal nem rendelkezik.

b) szociális lakhatás

Településünkön a szociális lakhatás lehetősége jelenleg még nincs megoldva, az önkormányzat a közeljövőben tervezi ennek biztosítását. A Vasút úton szeretné ezt az elképzelését megvalósítani. Az önkormányzat egy kertes kis családi házat szeretne felújítani, otthonossá tenni, és ezzel biztosítani a lakhatást krízishelyzetben lévő lakosnak, családnak.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanról nincs tudomásunk.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

év	**Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma**	**Hajléktalanok száma**
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	1	0
2012	1	0
2013	1	0
2014	1	0
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.

Forrás: önkormányzati adatok

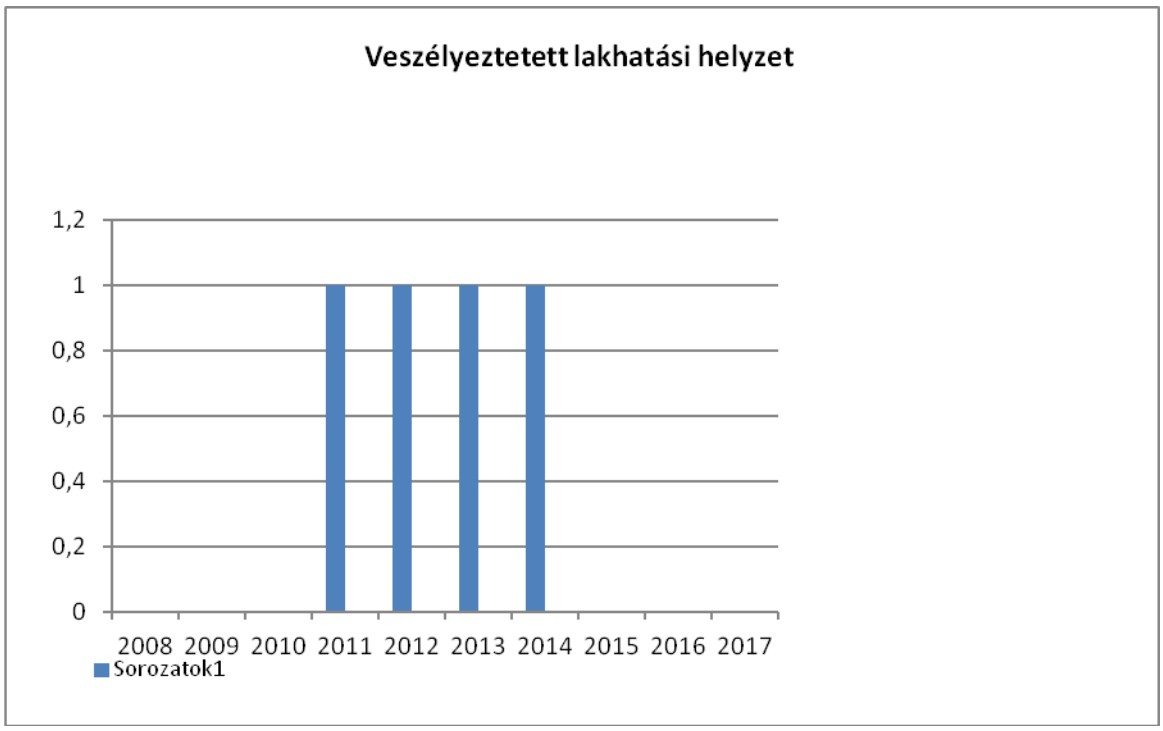

Egerfarmoson 3-4 család él nagyon szegényes, „embertelen” lakáskörülmények között. Lakásukat anyagi források hiányában nem tudják rendbe rakni, Ezekre a lakásokra jellemző, hogy már több alkalommal is kikapcsolásra került az áram, és a gáz. Víz sem a lakásban, sem az udvaron nincs. A lakók közkútról hordják a főzéshez, tisztálkodáshoz szükséges vizet. Árverezésre váró lakásról 2-3 esetben szereztünk tudomást. Kilakoltatás még nem történt Egerfarmoson. Két esetben fordult elő a hajléktalanság kérdése. Egyik esetben a bajba jutottat Egerbe a Hajléktalan szállóra irányította a családgondozó, másik esetben pedig egy családot az egri Családok Átmeneti Otthonába.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	**lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma**	**adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma**
2008	52	0
2009	52	0
2010	58	0
2011	79	0
2012	69	0
2013	73	0
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.

2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

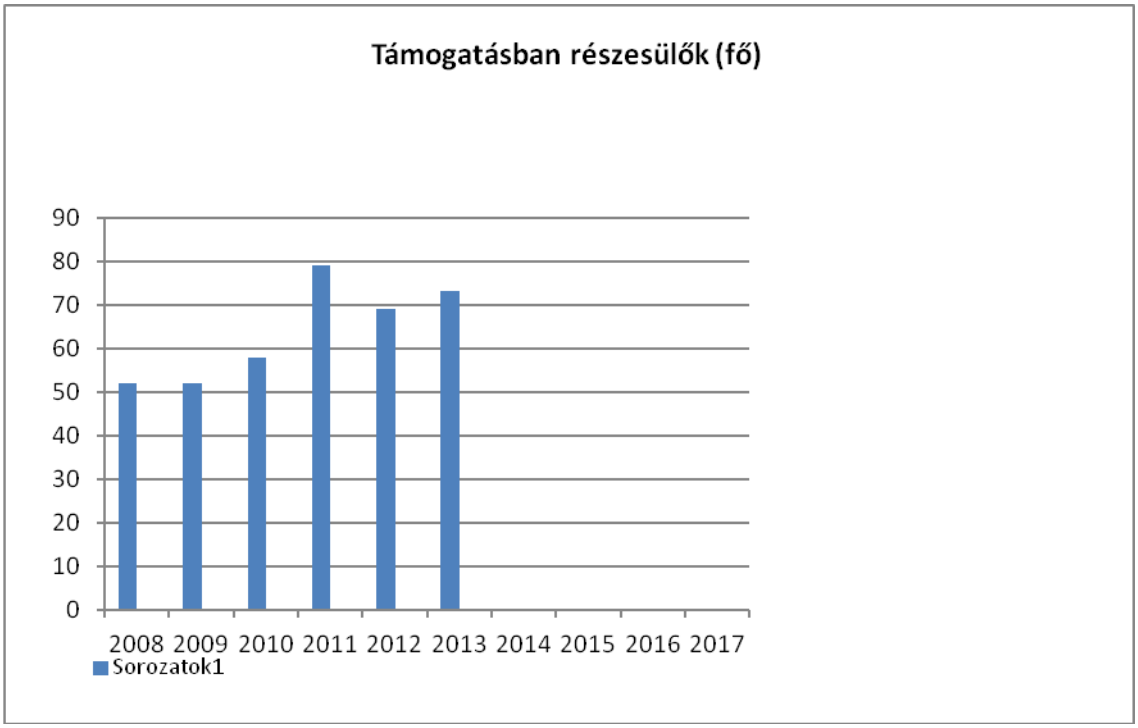

A táblázatból és diagramból kitűnik, hogy 2008 és 2011 között folyamatosan emelkedett a támogatást igénylők száma. Ennek az is oka, hogy 2008-ban még nem voltak elég tájékozottak az emberek és nem igazán tudták mire jogosultak, mire nyújthatnak be igényt. Az önkormányzat munkatársai és a családgondozók egyre több embert világosítottak fel erről, és a lehetőség híre is „szájról-szájra" terjedt. Azok a gyermekes családok, akik 2010-ig gyermekvédelmi kedvezményre voltak jogosultak, azok általában a lakásfenntartási támogatásra is igényt nyújthattak be /mivel a gyermekvédelmi kedvezmény esetében az egy főre jutó havi jövedelem kevesebb volt, mint a lakásfenntartási támogatás esetében/ A táblázatból és a diagramból egyértelműen kitűnik, hogy 2011-ben nyújtottak be kérelmet a legtöbben.
Egerfarmoson 2012-ban 69 lakos lakhatását támogatja ilyen jellegű anyagi hozzájárulással az önkormányzat. Ez az összlakosság 9,6%-a. Egerfarmoson 337 lakás van, ebből 69–re lakásfenntartási támogatást nyújt az önkormányzat. Ez a lakásállomány 20 %-a. Ez a százalékarány még nagyobb, ha azt is figyelembe vesszük, hogy mennyi lakatlan ház van Egerfarmoson. Nem hivatalos adat szerint kb. 70 lakásban nem lakik senki sem. Máris 26%-ra nőtt az arány. 2013-ban 73 háztartásban igényeltek lakásfenntartási támogatást. . A lakosság legnagyobb elkeseredésére az Országgyűlés azonban a költségvetési törvény elfogadásával a normatív lakásfenntartási támogatás 2015. március 1-jével történő megszüntetéséről döntött. A 2004-ben bevezetett támogatásban eddig rendszeresen részesülő 60-70 rászoruló háztartás számára ez a kis összegű támogatás is nagy segítséget jelentett aránytalanul nagy lakhatási terheik megfizetésében
E támogatás megszűnésével a családok helyzete még inkább ellehetetlenedett.
Jelenleg települési támogatás igénylésére van lehetősége a bajba jutott lakosoknak.

Lakhatási támogatás (2015/2016): Komoly változtatásokat és sok helyen jelentős bővítéseket hoztak a lakástámogatás terén az elmúlt évek jogszabályváltozásai.
A 2014 július 1. előtt érvényben lévő állami támogatások továbbra is folyósíthatók például:
- lakásépítési kedvezmény
- fiatalok otthonteremtési támogatása
- megelőlegező kölcsön

- kiegészítő illetve jelzáloglevél alapú kamattámogatásos kölcsönszerződések.

A 2014. július 1. után született gyermekek utána fiatalok csak akkor vehetik igénybe a lakásépítési kedvezményt, ha a kölcsön szerződést még 2009. június 30. előtt már megkötötték, szintén a 2009 június 30. -ig kötött kölcsönszerződések esetében van lehetőség a fiatalok otthonteremtési támogatását igénybe venni a fennálló tartozásból való jóváírással.

A hitelintézeteknél , takarékszövetkezeteknél a következő támogatások igényelhetők:
- otthonteremtési kamattámogatás
- lakásépítési támogatás
- fiatalok lakáscélú kölcsöneinek állami támogatása
- többgyermekes családok számára a lakáscélú kölcsöneik állami támogatása
- közszférában dolgozók kamattámogatása
- akadálymentesítési támogatás.

A támogatásokkal kapcsolatos információkat, azoknak részletes feltételeiről tájékoztatást azoknál a hitelintézeteknél kaphatnak, amelyek a Magyar Állammal kötöttek elszámolási szerződést a támogatások folyósítására. Amennyiben a hitelintézet elutasítja az ügyfélnek a támogatás iránti kérelmét, abban az esetben az ügyfél kérheti a Magyar Államkincstártól hogy a támogatási feltételeknek való megfelelését állapítsa meg.
A magyar állam javára jelzálogjogot, elidegenítési és terhelési tilalmat jegyeznek be annak az ingatlannak a tulajdonlapjára, amelyre igénybe vették a támogatást, a támogatás futamidejére, általában 10 évre, így biztosítva van, hogy a lakás, amelyre igényelték a támogatást legalább eddig az időtartamig az igénylő által legyen lakott.

Családok Otthonteremtési Kedvezménye (CSOK): 2015. július 1-től már használt lakásra, és már egy gyermek után is igényelhető a lakásépítési támogatás. Ismét, lehet júliustól vissza nem térítendő támogatást igényelni használt lakás vásárlásához vagy bővítéséhez, ráadásul ugyanannyi támogatás jár ezekhez az ingatlanokhoz is, mint az új építésűekhez. A használt lakásoknál fontos elvárás, hogy legalább komfortos legyen az ingatlan, vagy bővítés esetén érje el a komfortos minősítést. A rendelet figyelembe veszi az ország területeinek eltérő ingatlan árait (maximált vételár), az energetikai besorolást, a gyermekek számát és elég sok feltételt tartalmaz, így nem könnyű minden apró részletre odafigyelni.

f) eladósodottság

Az eladósodottságról nincsenek pontos adataink, de az emberekkel való beszélgetésből, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat családgondozóinak tapasztalataiból tudható, hogy nagyon sok embert érint ez a probléma. Évek óta megfigyelt jelenség, hogy a lakosság legszegényebb részéhez tartozó emberek nagy része uzsorakamatra vesz fel hitelt más településeken élő uzsorásoktól. De nem csak ez a jellemző. A Provident hitel is népszerű köreikben, hiszen könnyen hozzá lehet jutni, és 48 órán belül fizet. A mélyszegénységben élő emberek túlnyomó része alacsony iskolázottságú, nem gondolja át tudatosan, milyen következményekkel jár ennek a hitelnek a felvétele, és mennyivel többet kell visszafizetnie a felvett összegnél.

Egerfarmoson nem működik adósságkezelési program. A bajba jutott családoknak a családgondozók próbálnak meg segítséget nyújtani, ill. tovább irányítják őket a megfelelő szervekhez. Sokszor közvetítő szerepet töltenek be az adós és szolgáltató vagy bank között.

Képviselik klienseik érdekét. Sajnos az emberek többsége már csak akkor fordul hozzájuk, amikor késő. Az árverezés alatt álló ingatlan esetében már nagyon nehéz jó megoldást találni.

Sokan várják bizakodva a családi csődvédelem bevezetését, amely elsősorban a devizahitelesek megmentésére kialakított projekt, de a hitelesek mellett segítene azoknak is, akik rezsitartozásból halmoztak fel tetemes hátralékot, illetve azoknak is, akik (többek között) végrehajtási költségekkel, tartásdíjjal vagy magánszemélynek járó kártérítéssel tartoznak. Egyik nagy előnye, hogy a csődvédelem ideje alatt az adós nincs kitéve végrehajtásnak, kényszerértékesítésnek, kilakoltatásnak, és nem lehet felmondani vele szemben az alapvető közszolgáltatási szerződéseket sem.

g) *lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása*

A villany, víz, gáz, szélessávú internet rendszere teljesen kiépült a településen. Nagyon hiányzik azonban a szennyvízberuházás, melynek megvalósítása sikeres pályázatok révén már folyamatban van. Településünk csatlakozott a Tisza-Tavi Regionális Hulladékgazdálkodási Társuláshoz, melynek keretein belül megvalósítást nyert az EU-s normáknak megfelelően, minden igényt kielégítő települési szilárd kommunális hulladék elhelyezés, feldolgozás, így a hulladékszállítás megoldott, fejlesztés alatt a szelektív hulladék gyűjtés bevezetése. A települési önkormányzat a közszolgáltatásokat szerződés formájában oldja meg, közcélú és közhasznú alkalmazottakkal látja el a település karbantartását, a kisebb fejlesztéseket. Az ivóvíz szolgáltatást az ÉRV. Észak-magyarországi Regionális Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság biztosítja.
A szolgáltatók helyzete, az általuk nyújtott szolgáltatások színvonala átlagos, ám fejlesztésük természetes igény. A közszolgáltatások körében a szervezeti keretek kialakultak, stabilizálódtak, jelentősebb átszervezés nem tűnik indokoltnak, bár a hulladékszállítást és a hozzá kapcsolódó díjat stabilizálni szükséges.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A *lakhatási helyzetkép* megértéséhez szükséges a következő fogalmak meghatározása:
Belterület: a település zárt beépített része, külterület a település zártan beépített részén kívüli szórványos lakóhelyek (majorsági épületek, tanyák, puszták, külterületi lakott helyek)
Szegregált lakóterület: ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.
Szegregátumnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 50%-

Egerfarmos kis település, nincsenek elkülönült telepek, szegregátumok. A roma származású családok lakásai a többségi lakosok házai mellett, a település belterületén helyezkednek el, el, nincs elkülönülés.

a) *a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)*

A KSH adatai szerit nincs szegregátum Egerfarmoson.

b) *a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)*

Mivel Egerfarmoson nincs szegregátum, a ténymegállapítás nem releváns.

c) *szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai*

Mivel Egerfarmoson nincs szegregátum, a ténymegállapítás nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény III. fejezete taglalja az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítési területei között az egészségügyi ellátást. Kiemelten foglalkozik az egészségügyi ellátással összefüggésben a diszkrimináció tilalmával. Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell többek között a betegségmegelőző programokban, a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás stb. során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos

egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban való részvétel jogát.
A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (4) bekezdése az önkormányzatok számára kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. §-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:
a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
b) a fogorvosi alapellátásról,
c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
d) a védőnői ellátásról,
e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

E fejezetben vizsgáljuk a település lakosságának egészségügyi helyzetét, az ellátáshoz való hozzáférést.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Háziorvosi ellátást a Medic-P bt, vállalkozásban végezte 2011. március 31.-ig azóta helyettesként dr. Lakatos László háziorvos végzi ezt a feladatot. Szintén ő látja el az Óvodai és Iskolai egészségügyi feladatokat is. Hétfőn, szerdán és pénteken tart rendelést Egerfarmoson. Kedden és csütörtökön az orvos asszisztense a rendelőben várja a gyógyszereket felíratni szándékozó lakosokat. A legközelebbi Egészségügyi Központ Füzesabonyban található. A lakosok a következő szakrendeléseket vehetik igénybe Füzesabonyban: belgyógyászat, reumatológia, fizikoterápia, fül-orr-gégészet, audiológiai szakrendelés, pszichiátriai gondozás és szakrendelés, nőgyógyászat, ultrahang, gyógytorna, fogorvosi rendelés, bőrgyógyászat, foglalkozás egészségügyi szakrendelés, sebészet, ortopédia, traumatológia urológia, csecsemő és gyermekgyógyászat, röntgen diagnosztika. Az orvosi ügyelet kistérségi szinten biztosított. A védőnői szolgáltatás minél magasabb színvonalú működtetésében Egerfarmos társult Mezőtárkánnyal. A védőnő heti egy alkalommal várja a várandós anyukákat, ill. kisgyermekes szülőket keddi napokon.
Gyermekorvosa nincs Egerfarmosnak. A háziorvos látja el ezt a feladatot is. Aki gyermekorvoshoz szeretné vinni gyermekét annak Füzesabonyba, vagy Egerbe kell utaznia.
A fogorvosi szolgáltatást társulás formájában oldja meg a település Szihalommal, Mezőszemerével együtt, közösen. A fogorvosi szolgáltatás igénybe vételéhez a lakosoknak Szihalomra kell utazniuk. Szihalom Egerfarmostól kb. 8 km-re lévő település. Autóbusz közlekedés viszonylag megoldott. Nyáron sokan kerékpárral járnak át a fogorvoshoz, attól függetlenül, hogy nincs kerékpárút. Az út Egerfarmosról Szihalomra biciklivel kb. 25-35 perc.
Ami nagyon hiányzik a településünkön élő lakosoknak az a gyógyszertári ellátás. Egerfarmoson nincs gyógyszertár. Mivel Egerfarmos kis létszámú település, így nem lenne életszerű elvárás egy gyógyszertár működtetése. Viszont egy gyógyszerszoba már ki tudná elégíteni a lakosok igényeit. A környező településeken (Mezőtárkány, Mezőszemere) hasonló formában működik gyógyszerszoba, 1-2 órás nyitva tartással. Az orvosi rendelő üresen álló épületrészében tervezzük kialakítani a gyógyszerszobát, melyre már hosszú évek óta nagy igény mutatkozik a lakosság körében. A tárgyalások megkezdődtek a szolgáltatás biztosítójával, megkezdődött az engedélyezési eljárás. Reményeink szerint a közeljövőben ezzel a tevékenységgel is bővíteni tudjuk a településen élők egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzájutását.

A népegészségügyi, kora gyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, az egészségügyi ellátórendszeren keresztül mindenki igénybe veheti.
Óvodai szűrés évente kétszer van, az iskolaorvosi ellátás keretében minden évben és osztályban végeznek szűrővizsgálatot.
Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a szihalmi fogorvos látja el az oktatási intézmények keretein belül. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton. A háziorvos a korosztályi sajátosságokhoz alkalmazkodva rendszeresen végez az életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat. A védőnő aktívan részt vesz az óvodai, iskolai egészségügyi feladatok ellátásában. Előkészíti a szűrővizsgálatokat, az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket végzi, az oktatási intézményekben az egészségügyi ismeretterjesztés szinte teljesen az ő feladata.
Mivel a megelőzés egyik legfontosabb formája a szűréseken való részvétel, az önkormányzatnak és a helyi civil szervezeteknek hasznos szerepet kell vállalniuk elsősorban az 50 év felettiek és a hátrányos helyzetű lakosok szűrővizsgálatainak elősegítésében.

3.6.2. számú táblázat – Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	15
2009	19
2010	15
2011	17
2012	16
2013	n.a.
2014	n.a.
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

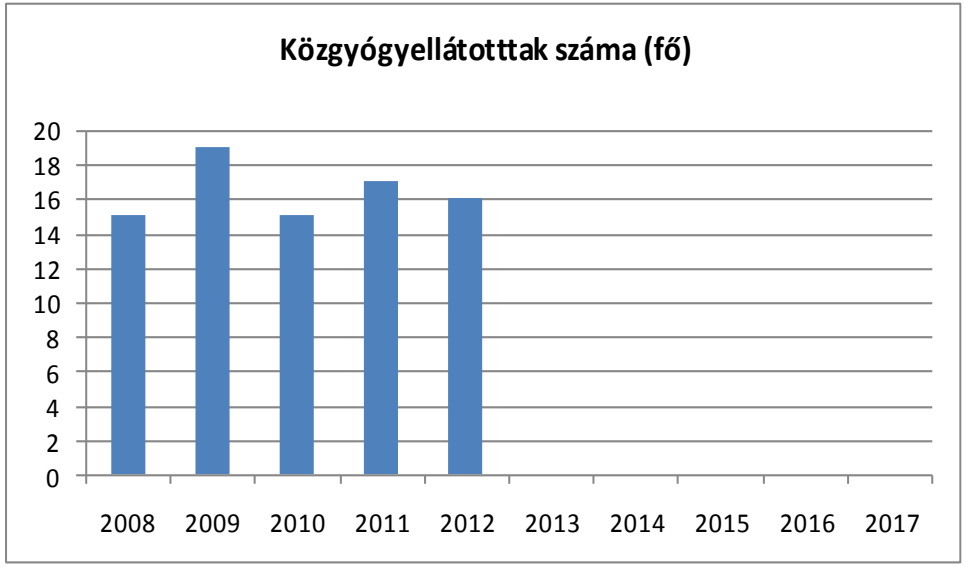

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személyek részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásaink csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás. A gyógyszerkeret a rendszeres gyógyszerszükséglet támogatását szolgáló egyéni gyógyszerkeretből, és az akut megbetegedésből eredő gyógyszerszükséglet támogatását szolgáló eseti keretből tevődik össze. Jogcímek: alanyi, normatív, méltányossági. 2013. január 1-től az alanyi és normatív közgyógyellátás elbírálása a Füzesabonyi Járási Hivatal kompetenciája. Az önkormányzat csak méltányosságból állapíthat meg jogosultságot. A méltányossági közgyógyellátás 1 évre kerül megállapításra, melyről a képviselő-testület dönt. Az SZtv. 50.§ (3) bekezdése szerinti méltányossági közgyógyellátásra az a kérelmező jogosult, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori összegének 150%-át, egyedül élő esetén 200%-át és havi rendszeres gyógyszereinek költsége eléri az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25%-át.

A közgyógyigazolvánnyal rendelkezők száma 2009-ben volt a legmagasabb. 2010-ben csökkenést, majd 2011-ben emelkedést mutat. 2012-ben ez a szám egy fővel csökkent, majd 213-ban újra növekedést mutat.

3.6.3. számú táblázat – Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	3
2009	4
2010	5
2011	4
2012	7
2013	9
2014	n.a.
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

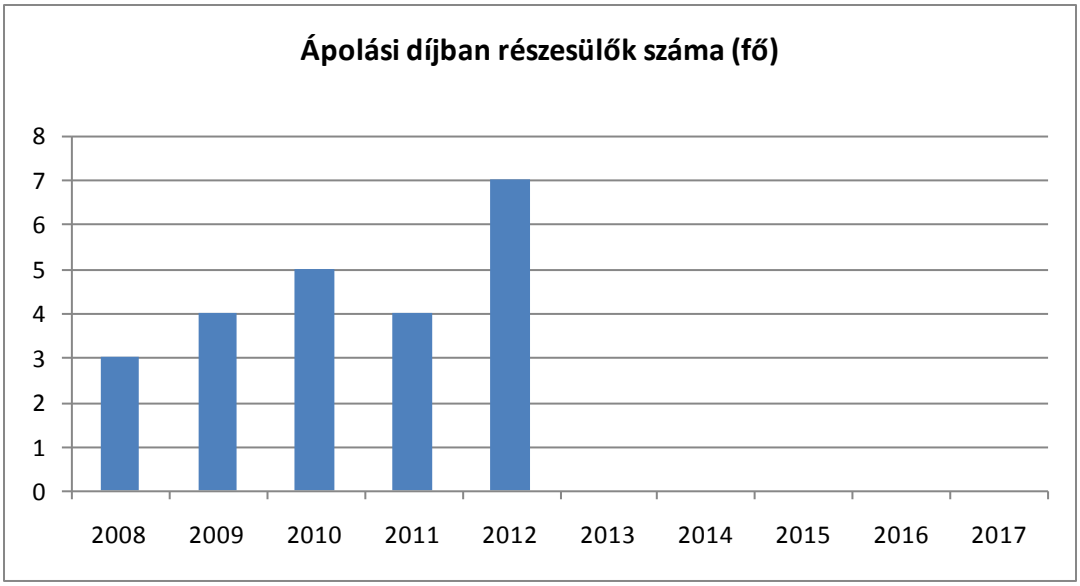

Ápolási díj: A járási kormányhivatal ápolási díjat állapít meg annak a közeli hozzátartozónak, aki súlyosan fogyatékos, vagy 18 év alatti tartós beteg személy ápolását, gondozását végzi. Az ápolási díj havi összege 2013. évben 26. 550.-Ft., ha az ápolt fokozott ápolást igénylő személy, akkor ez az összeg 34. 515.-Ft. Az ápolási díj folyósításának időtartama szolgálati időre jogosít. A benyújtás helye 2013. január 1-től a Füzesabonyi Járási Kormányhivatal. Ápolási díjban 2013-ban részesültek a legtöbben (9 fő), 2008-ban a legkevesebben (3 fő).

b) *prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés*

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, az egészségügyi ellátórendszeren keresztül mindenki igénybe veheti.
Óvodai szűrés évente kétszer van, az iskolaorvosi ellátás keretében minden évben és osztályban végeznek szűrővizsgálatot.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a szihalmi fogorvos látja el az oktatási intézmények keretein belül. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton. A háziorvos a korosztályi sajátosságokhoz alkalmazkodva rendszeresen végez az életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat. A védőnő aktívan részt vesz az óvodai, iskolai egészségügyi feladatok ellátásában. Előkészíti a szűrővizsgálatokat, az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket végzi, az oktatási intézményekben az egészségügyi ismeretterjesztés szinte teljesen az ő feladata.
2015 tavaszán ismételt felújítást követően a védőnői szolgálat tevékenysége is bővült. A településen élő nők egészségvédelmi szűrővizsgálatának lehetősége biztosított, melyhez a szükséges személyi és tárgyi feltételek is rendelkezésre állnak.
Mivel a megelőzés egyik legfontosabb formája a szűréseken való részvétel, az önkormányzatnak és a helyi civil szervezeteknek hasznos szerepet kell vállalniuk elsősorban az 50 év felettiek és a hátrányos helyzetű lakosok szűrővizsgálatainak elősegítésében.

c) *fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés*

Az orvos - egészségügyi rehabilitációs ellátásokhoz – a település lakosságának az egészségügyi ellátórendszeren keresztül biztosított a hozzáférés (Füzesabonyban, Egerben).
A gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésükben jelentkező problémák feltárása, megoldása, a szükséges fejlesztő és rehabilitációs folyamatok megvalósítása több szakágazat együttes tevékenységével realizálódik, az egészségügyi-, oktatási- és szociális intézményrendszer szereplői közötti kapcsolati háló kiterjedtsége, a kapcsolatok intenzitása, minősége függvényében.
Egerfarmos a Laskó-Rima Menti Szociális és Gyermekjóléti Intézmény keretében mind a gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésükben jelentkező problémák, mind pedig a felnőttek, családok életvitelében jelentkező – többek közt - mentális problémák feltárásért, megoldásáért jelzőrendszereket működtet, rehabilitációs tanácsadást végez.
A gyermekek esetében a Gyermekjóléti Szolgálat a gyermek testi, és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését észlelő- és jelzőrendszert működtet, koordinál. A észlelő-jelzőrendszer szakágazatokon átívelően, az információk és lehetséges ágazati megoldások integrálására, komplex kezelésére törekszik. A hálózatban együttműködik a védőnőkkel és gyermekorvosokkal, rendőrséggel, ügyészséggel-bírósággal, pártfogó felügyelői szolgálattal, Családsegítő Szolgálattal, Nevelési Oktatási Intézményekkel-(iskola, óvoda), Alapítványokkal (Társadalmi szervezetekkel), Társszervekkel (Eger Családok Átmeneti Otthona), Szakellátással, Gyermekjogi Képviselővel, Járási Gyámhivatallal, Nevelési Tanácsadóval. A Nevelési Tanácsadó szülő kérésére, beleegyezésére (pedagógus, családgondozó javaslatára) fogadja az egerfamosi gyermekeket.
A Családsegítő Szolgálat a családgondozás keretében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet. A kapott jelzés alapján a családsegítő szolgálat munkatársa felveszi a

kapcsolatot a szociális és/vagy mentálhigiénés problémákkal küzdő családdal, személlyel (a bejelentés alanyával) és tájékoztatja a vonatkozó problémára a gyermekjóléti és családsegítés körében nyújtható szolgáltatásokról.
Tekintettel arra, hogy a szakmai módszertani szabályok szerint a bejelentésnek mindig írásban is meg kell történni, ezért a jelzőrendszer tagjai számára a szolgálat bejelentő nyomtatványt, egységes jelzőlapot biztosít.
A jelzőrendszer működtetésén túl a gyermekjóléti családsegítő intézmény a konkrét esetek, kliensproblémák hatékony kezelése és megoldása érdekében szükség szerint munkakapcsolatot épít ki és tart fent elsősorban az alábbi szervekkel:

- a szociális szolgáltatást nyújtó intézményekkel,
- a egészségügyi ellátást nyújtó intézményekkel
- az oktatási-nevelési intézményekkel,
- a gyermekjóléti szolgálattal
- az önkormányzati illetékes bizottsággal
- a polgármesteri hivatali irodákkal és azok munkatársaival,
- a fogyatékosokat gondozó intézményeivel,
- egyéb önkormányzati intézményekkel,
- a rendőrséggel,
- foglalkoztatási szolgáltatókkal,
- a működő egyházakkal
- különböző – elsősorban szociális célokra szervezett – civil szerveződésekkel, alapítványokkal,
- más családsegítő intézményekkel.

A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatásokat igénybe vevők száma az elmúlt évek során fokozatosan nő. A családok anyagi helyzetének romlása, lakhatási körülményeik bizonytalansága, mentális, családi, szociális problémák, egymást erősítő, együttes megjelenését idézik elő. A leszakadó rétegek létszámnövekedésének megállításához a helyi társadalom összefogására, a lakosság, a civil szervezetek, a közintézmények együttműködésére van szükség. A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, az összetett problémákkal küszködő emberek rehabilitációja, reintegrálása a társadalomban szükségessé teszi, hogy a hátrányos helyzetük kialakulásához vezető, azt tovább gerjesztő, ágazatokon átívelő problémahalmaz egységes, átlátható IT rendszerben legyen elérhető és kezelhető.
A Laskó-Rima Menti Szociális Intézmény 2012-ben Füzesabonyban nappali ellátás keretében bevezette az időskori demencia kiszűrését, rehabilitáció fejlesztő programok megvalósítását. A képességek megőrzésére és fejlesztésére irányuló programoknak, amelyek napi rendszerességgel egyéni és csoportos formában történnek, minden, a leépülés folyamatában érintett funkciót és készséget megcélozva, az állapotromlás lassítása, a kognitív kapacitás szinten tartása, a pszichés és viselkedés zavarok enyhítése, az autonómia lehető leg további fenntartása érdekében.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat által biztosított közétkeztetés - amely gyakran a helyi szegény családból származó gyerekek táplálkozásának elsődleges forrása, fontos, hogy megfeleljen az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. Az önkormányzat minden korosztály számára biztosít étkezést. Mezőtárkány konyhájából hozzák a gyerekeknek a reggelit, uzsonnát és meleg ebédet. Az étkezést így oldják meg az idősek klubjában is, ahol kulturált, esztétikus körülmények között fogyaszthatják el az idős emberek ebédjüket. Azok az idős emberek, akik nem

tudnak bemenni az idősek klubjába, azok házhoz szállítással is kérhetik. A gondozónők kerékpárral szállítják ki nekik ételesben a meleg ebédet igényük szerint.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Helyi szinten, nyáron a sportolási lehetőség, színtere adott. A foci pálya Egerfarmos határában kiépített, csak sajnos nincs olyan szakember, aki e területen összefogná a gyerekeket, felnőtteket. Tornaterme nincs az iskolának, ennek megoldása nagyon fontos feladata az önkormányzatnak. Fejlesztési tervek között szerepel új sportpálya és hozzá tartozó öltöző kialakítása, alternatív sportolási lehetőség megteremtése, kerékpár, gördeszka pálya építése. A Művelődési ház többfunkciós kialakítását is szeretné megvalósítani az önkormányzat, elképzelései között szerepel egy tornaszoba kialakítása. Télen a gyerekek az óvodából és iskolából itt tarthatnák a testnevelés órákat.
Legközelebb uszoda Egerben és Mezőkövesden, Kálban és Tiszafüreden található.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális étkeztetést, házi segítségnyújtást, idősek nappali ellátását, családsegítő szolgáltatást az önkormányzat a Laskó-Rima Menti Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézményen belül biztosítja.
A szociális háló településünkön jól kiépített. A szociális alapellátás megfelelő színvonalon biztosított. Fontos, hogy az egész lakosság bizalommal forduljon problémáival az intézmény minden dolgozójához, ahol a lehető legrövidebb úton megoldást keresnek a hozzájuk fordulók számára.
Az intézmény által biztosított szociális alapellátások Egerfarmoson.

- Nappali ellátás (Idősek klubja)
- Házi segítségnyújtás
- Szociális étkeztetés
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Családsegítő szolgáltatás

A személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevétele önkéntes, és az ellátást igénylő kérelmére történik. A családsegítő szolgálat igénybevétele térítésmentes.
A szociális ellátásokért a jövedelmi viszonyok függvényében és az igényelt ellátásoktól függően térítési díjat kell fizetni (1993. évi III. tv. a Sztv. illetve a mikro társulásban részt vevő települések önkormányzatai Képviselő-testületeinek önkormányzati rendeletei alapján).

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az ellátottnak a szolgáltatások biztosítása során joga van az egyenlő bánásmódhoz. Bármi nemű diszkrimináció esetén bizalommal fordulhat az intézményvezetőhöz.
Panasz esetén az intézményvezető kivizsgálja az esetet és 15 napon belül írásban értesíti a panasztevőt kivizsgálásának eredményéről. Tapasztalataink szerint ilyen jellegű probléma még nem merült fel az intézmény által nyújtott szociális és gyermekvédelmi szolgáltatások nyújtása során.
Amennyiben a dolgozókat éri negatív diszkrimináció, sérelem jogorvoslatért az Intézményvezetéshez vagy a szociális szakmai Szövetség keretén belül működő Etikai Kollégiumhoz fordulhatnak. A jövőben pedig a HEP Fórum lesz kompetens a felmerülő problémák orvoslásában, egyenlő bánásmód biztosításában.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A Gyermekjóléti Szolgálat esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak fogyatékos gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához, ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből és eseti gondozásból áll, ami a fogyatékos gyermekek érdekeit, minőségibb életvitelét és fejlődését szolgálják.
Az óvodai nevelésben a fogyatékos gyermekekkel gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus foglalkozik, a gyógyszeres kezelés mellett nyugodt, fejlődésüket szolgáló környezetben. Az általános iskolai oktatásban a fogyatékos gyermekek számára elérhető a gyógypedagógiai oktatás. A középiskolai oktatásban integrált oktatás érhető el az SNI gyermekek számára.
Hátránykompenzáló juttatások, tekintettel a fogyatékos gyermekek és gyermekes családok szociális státuszára és az oktatási intézményekben történő részvétel céljából minden jogosult számára egyenlő feltételek mellett elérhetőek, a törvény által szabályozott keretek között.
A családok számára jelentős kedvezmény, hogy a három vagy több gyermekesek, a tartósan beteg gyerekeket nevelők, a gyermeküket egyedül nevelők, valamint a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek számára biztosított az ingyenes tankönyvellátás, ingyenes étkezés vagy étkezési, térítési díjukhoz 50% kedvezmény.
A Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszer az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételét támogatja. A települési önkormányzatok által kiírt pályázati forrásokat Egerfarmos Önkormányzata kiegészíti azon pályázók esetében, akik jogosan kérik e támogatási formát. Egerfarmoson a tavalyi évben 5 fiatal igényelte meg az ösztöndíjat.
Az Arany János Tehetséggondozó Program hátrányos helyzetű középiskolások számára nyújtotta lehetőséget településünkön 1 gyermek használta ki. A gyermek 10 hónapon keresztül 5.000.-Ft ösztöndíjban részesül.

Az 1993. évi III. törvény (szociális törvény) alapján az alábbi szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások kerülnek megállapításra a jogszabályi feltételek fennállása esetén:
1.) Időskorúak ellátása (2012. december 31. napjáig volt jegyzői hatáskörben)
2.) Ápolási díj (2012. december 31. napjáig volt jegyzői hatáskörben)
3.) Aktív korúak ellátása, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (2015. 03.01-től Járási hatáskörbe került)
4.) Lakásfenntartási támogatás (2015.03.01.-től megszűnt)
5.) Felsőoktatási tanulmányokat nappali tagozaton folytató és folytatni kívánó tanulók támogatása (Bursa Hungarica ösztöndíj)
6.) Súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményei
- személygépkocsi szerzési- és átalakítási támogatás
Megyei Kormányhivatal Szociális-és Gyámhivatal hatáskörébe tartozik
- közlekedési támogatás 2012. évtől kezdődően megszűnt.
7.) Átmeneti segély
8.) Temetési segély
9.) Köztemetés
10.)Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság (2012. december 31-ig volt jegyzői hatáskörben)
11.) Méltányossági közgyógyellátásra való jogosultság (2015. 03. 01-től megszűnt)
12.) Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
13.) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
14.) Óvodáztatási támogatás (2015. 09. 01-től megszűnik)

2012-ben 4 egerfarmosi lakos részesült átmeneti segélyben. Ok: létfenntartást veszélyeztető élethelyzet. Átmeneti segély kamatmentes kölcsön formájában is adható. A kamatmentes kölcsön

formájában nyújtott segély összege alkalmanként 30. 000.-Ft, melyet a kérelmezőnek 6 hónap alatt kell visszafizetnie.
Temetési segélyben 2012-ben 9 fő részesült. A temetési segély megállapítása a polgármester hatáskörébe tartozott. Összege: 10. 000.-Ft volt.
Közlekedési támogatást összesen 27 egerfarmosi lakos igényelt. Összege: 7. 000.-Ft/fő volt. Ez a támogatási forma 2013-ban megszűnt.

A fenn említett gyermekjóléti, szociális és egészségügyi ellátások, szolgáltatások mind a hátrányokat próbálják kompenzálni, pozitív diszkriminációval bírnak azok részére, akiknek nagy szüksége van rá.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása:

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, az oktatási, szociális intézmények, a templomok, a civil szervezetek, sportegyesületek, az azonos érdeklődésű emberek szerveződései, stb.

i) közösségi élet színterei, fórumai

Egerfarmoson nagyon jelentős szerepet játszanak a civil szervezetek, a Kandó Kálmán Alapítvány, Községi Polgárőrség, Őszirózsa Nyugdíjas Szervezet, Vöröskereszt, „Tűzkerék" Néptánc Együttes. Az ő általuk szervezett programok, rendezvények igen népszerűek. Nagyon fontos közösségépítő, közösségformáló szerepük van. A hagyományőrzés az ő jelenlétük nélkül már nem működne.

A közösségi élet jelentős fórumai még a falu rendezvényei /pl.: Falunap, idősek Világnapja, nemzeti ünnepeinkről szóló megemlékezés/, a közmeghallgatások, falugyűlés.
Önálló intézményük a Művelődési Ház, de itt található a Petőfi Sándor Emlék Könyvtár, amely már mozgókönyvtár keretében működik. Itt érhető el az E-Magyarország Pont is. A Művelődési Ház író-olvasó találkozók, kulturális programok, jótékonysági bálok, gyermekrendezvények helyszíne.
2003 óta negyedévenként helyi újságot jelentetett meg az önkormányzat, az Egerfarmosi Hírmondót. A 2013-as évben volt egy kis leállás a megjelenést illetően, de lakossági kérésre a helyi lap hamarosan újra kiadásra került. Az újság minden fontos információt és eseményt tartalmazott és tartalmaz, ami Egerfamossal, és lakóival kapcsolatos.
Egerfarmos történetéről 2013. júliusában jelent meg egy könyv (Szuromi Rita: Kuriális Nemesek Földjén.) Nagy esemény ez a falu életében.

j) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Az etnikai konfliktusok, ha nem is annyira kiélezve, de jelen vannak Egerfarmos életének hétköznapjaiban, a lakosság köreiben. Nem minden konfliktusnak jut el a híre az önkormányzat vezetősége felé, de volt már rá példa, hogy a polgármesteri hivatalban kellett megbeszélni az ebből fakadó problémákat. A feszültség, ha nincsenek is kimondott szavak, érezhetőek a falu roma és nem roma lakosai között.
Amennyiben a településen előfordul rasszista indítékból elkövetett támadás, vagy olyan társadalmi csoportok közötti konfliktus, amelynek vélelmezhetően etnikai dimenziója is volt, az önkormányzat felelőssége, hogy hatékonyan fellépjen az ilyen konfliktusok és jogsértések megelőzése érdekében.
Szükséges a hatékony fellépés a gyűlöletkeltő megnyilvánulások ellen, a jogsértések kárvallottjainak támogatása, számukra jogsegély biztosítása, a társadalmi szolidaritást, párbeszédet, és a kisebbségek védelmét erősítő helyi szintű akciók és kampányok szervezése, támogatása (pl.: sajtó kampány, rendezvények, egyének számára díjak, adományozása, gyermek, ifjúsági korosztályt külön célzó érzékenyítő programok).
Fontos, hogy a település vezetői jártasak legyenek a romák esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos kérdésekben.

k) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Az adományozásnak már hagyományai vannak Egerfarmoson, melynek szervezésében a Laskó-Rima Menti Szociális és Gyermekjóléti Szolgálatának, a Vöröskereszt Szervezetének, Kandó Kálmán Alapítványnak van nagy szerepe.
Az ő segítségükkel a szociálisan rászorult emberek többször kaptak ruhaadományokat, élelmiszercsomagokat. Tavaly karácsony előtt egy helyi vállalkozó birkát vágott, és az önkormányzat segítségével kilós csomagolásban szét osztotta a hátrányos helyzetű emberek között. Kezdeményezése reméljük ösztönzőleg hat a többi helyi vállalkozóra, őstermelőre is, szeretnénk, ha ők is bekapcsolódnának az adományozás hagyományába.
A helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai között az önkéntes munka, mint fogalom kezd közismertté válni Egerfarmoson. Széleskörű elismertetése, ösztönzés az ilyen jellegű tevékenységre különös fontosságú.
Egyre több gyermek és fiatal keresi meg a gyermekjóléti és családsegítő szolgálatot önkéntes munkavégzés céljából. Az új Közoktatási Törvény előírja a közösségi nevelés egyik hatékony formáját, a tanuló által önként választott társadalmi tevékenységet. A jogalkotó ezzel a meghatározással is azt deklarálja, hogy megfelelő mértékben, mind az egyéni mind a közösségi érdekek figyelembe vételére van szükség.
Az érettségi vizsga megkezdésének feltétele, hogy a tanuló 60 óra önként választott igazolt társadalmi tevékenységet végezzen az érettségi vizsgára jelentkezés időpontjáig. Várható, hogy egyre több gyermek és fiatal fog önkéntes munkára jelentkezni az önkormányzathoz és a Laskó-Rima Menti Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézményhez.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Egerfarmoson nem működik Nemzetiségi Önkormányzat

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Pályakezdők munkanélkülisége (20-25 éves)	Munkacsoport létrejötte, akik a mélyszegénységben élők, romák helyzetének javítását hivatottak szolgálni esélyegyenlőségük biztosításával. Ösztönzés szakmaszerzésre, Start munkaprogramban való részvételük bevonása,
Alacsony iskolázottság	Szükség esetén felnőttképzés keretében az általános iskola elvégzése, OKJ-s képesítés, hiányszakmák feltérképezése
Rossz lakáskörülmények	Települési támogatáshoz való hozzájutás segítése, háztartási ismeretek elsajátíttatása
Eladósodás	Helyes gazdálkodásra, spórolásra, pénz beosztásra való tanítás

Egészségügyi problémák gyakori előfordulása a célcsoportnál	Az önkormányzatnak és a helyi civil szervezeteknek hasznos szerepet vállalniuk az 50 év feletti körében a szűrővizsgálatok népszerűsítésében, a helyi szűréseken elsősorban a hátrányos helyzetű csoportok tagjainak részvételét növelni kell Egészségügyi szűréseken való lakossági részvétel ösztönzése, a szűrések kiterjesztése különböző egészségügyi területekre. A településen rendezett egészségmegőrző programokba való bevonásuk
Szociális szükséglakás hiánya	Krízis helyzetben lévő egyéneknek, családoknak átmeneti megoldást nyújtó szociális szükséglakás kialakítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Egyre nagyobb méreteket ölt a gyermekszegénység. Nagyon sok gyermek csak az óvodában és az iskolában jut meleg ételhez. A szegény családok nagy része a gyerekek után járó ellátásokból él. Súlyos problémát jelent a szegény családoknak a lakás fenntartása, a tüzelő beszerzése. Esetenként az óvodába és iskolába járás is nehézséget okoz a ruházat, cipő, tízórai hiánya miatt. A nehéz sorsú gyerekek hátrányait még inkább tetézi a kifizetetlen közműtartozás, villany, gáz kikötése. Ilyen estekben sajnos a szülők sokszor fordulnak uzsorakamatosokhoz, amivel még inkább tetézik a bajt. Ebből az ördögi körből nagyon nehéz kijutni, szinte lehetetlen.
Azok a szülők, akik rendelkeznek munkahellyel, azok is keveset keresnek, épp, hogy kijönnek a fizetésükből. A családok bevételei alig fedezik a rezsiköltséget, hiteleket, a gyerekek iskoláztatását, étkeztetését.
A tartós munkanélküliség mentálisan is tönkreteszi a családokat. Az emberek alkoholizmusba, depresszióba, legrosszabb esetben öngyilkosságba menekülnek. Gyakorivá válik a megélhetési bűnözés. Egerfarmoson is hallottunk már lopásokról, betörésekről.

A szegénység, munkanélküliség következtében kialakult családi funkciózavarok, mentálhigiénés problémák közvetlen hatással vannak a gyermek fejlődésére. A társadalmi következetlenségek kihatnak a család életére, amely nem tudja megvalósítani tápláló, biztonságot nyújtó funkcióját. A tápláló környezet ingoványos, bizonytalan környezetté válik. A leírt problémák tükröződnek a gyermek teljesítményében, viselkedésében, beszédkultúrájában. A gyermek személyiségfejlődésére ezen kívül veszélyt jelentenek még, és erőteljes hatást gyakorolnak a média erőszakot sugárzó műsorai is. A szülők többsége nem szelektálja a műsorokat, a gyerekek válogatás nélkül megnézhetnek mindent. Az erkölcsi értékek meglazulása tetten érhető a családok életében, életvitelében.
Az egyre mélyülő szegénységgel, nincstelenséggel a gyermekvédelemben dolgozók sajnos mindennap találkoznak munkájuk során. A gyermekek védelmével kapcsolatos problémák talán ezért is jelentkeznek halmozottan településünkön is. A felgyorsult világ, a gazdasági válság, nagymértékű szegénység, megsokszorozta azoknak az embereknek a számát, akik a gyermekjóléti szolgálathoz és családsegítő szolgálathoz fordulnak segítségért.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Egerfarmos állandó népességének száma 2011-ben 711 fő volt, ebből gyermekkorú (0-17 év) 151 fő. Ez az összlakosság 21 %-a. Életkori megoszlás szerint 0-14 éves korig 125 gyermek /lány: 59 fő, fiú: 66 fő/, 15-17 éves korig 26 (9 lány és 17 fiú) gyermek volt Egerfarmoson. Településünkön a fiú gyermekek aránya a nagyobb. 2012-ben és 2013-ban a lakosság száma a 2011 évhez képest csökkent (2012-ben 686 fő, 2013-ban: 691fő volt). A gyerekek száma: 2013-ban 162, 2014-ben 171 fő volt, ami érdekes módon növekvő tendenciát mutat. Valószínűsíthető, hogy a születések száma az új szociálpolitikai ellátásoknak is köszönhető, a gyes extra, gyed extra bevezetésének és annak, hogy gyes és gyed mellett is dolgozhatnak már a szülők. Ez ösztönzőleg hat a gyermekvállalásra.

Egerfarmos Önkormányzata nagyon nagy hangsúlyt fektet a felnövekvő generáció nevelésére, oktatására, hasznos szabadidejének eltöltésére, preventív gyermekvédelemre, gyermekvédelmi rendszer működtetésére.

Az ellátórendszer támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat s emellett a megelőző tevékenységét a szociális, köznevelési, egészségügyi, közművelődési, sport és civil szervezeteinek hálózatán keresztül és együttműködve tudja végezni. Elmondható, hogy a településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik.

a/ veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	5	0	24
2009	7	0	22
2010	10	6	23
2011	10	5	21
2012	7	4	30
2013	6	1	28
2014	2	5	27
2015	n.a	n.a.	n.a.
2016	n.a	n.a.	n.a.
2017	n.a	n.a.	n.a.

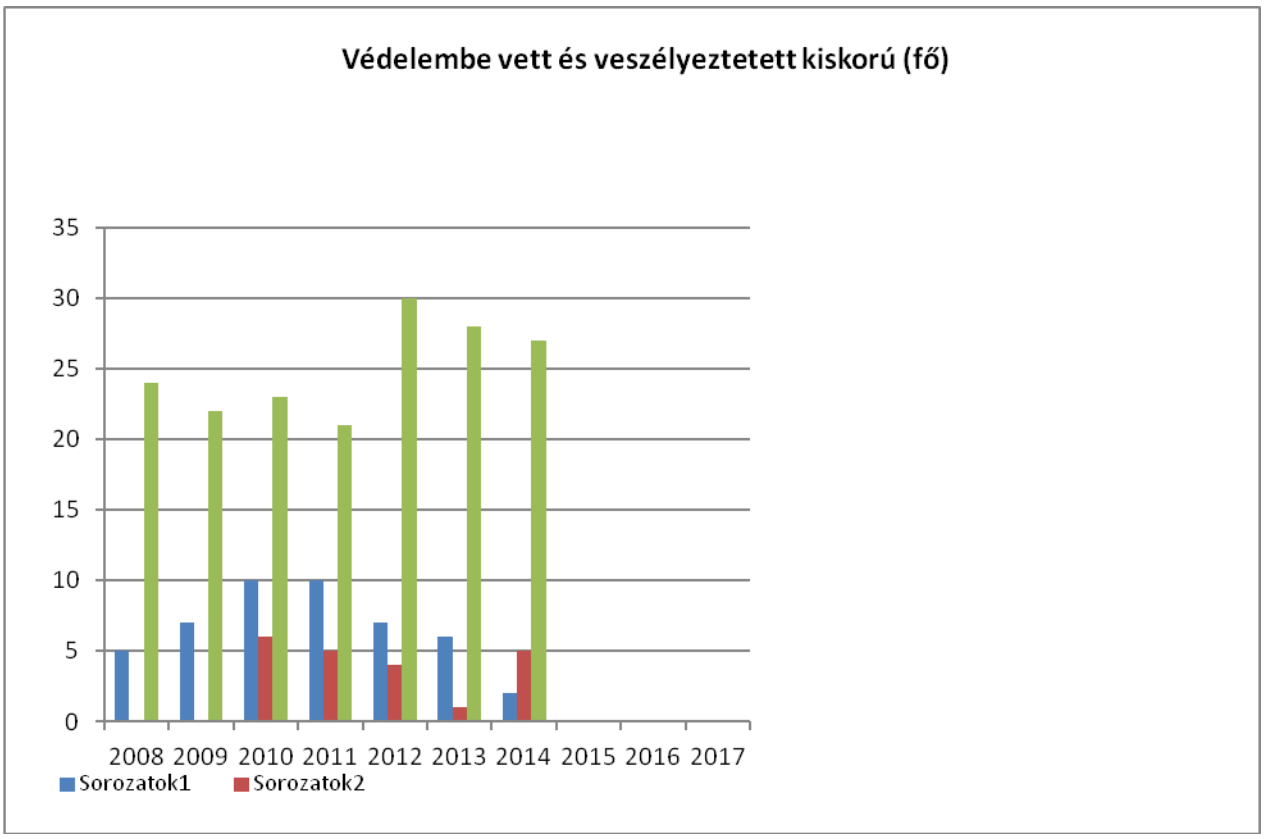

A *védelembe vétel* a gyermekvédelmi gondoskodás alapintézkedése. Ha a veszélyeztetett gyermek részére a megfelelő körülmények a családon belül is biztosíthatók, de az alapellátások önkéntes igénybevétele nem vezet eredményre, a járási gyámhivatal a gyermeket védelembe veszi. 2013. január 1-től a Füzesabonyi Járási Hivatal Gyámhivatala az a szerv, aki a gyámhatósági feladatokat végzi, így ma már a védelembe vétel is az ő hatáskörükbe tartozik.

A védelembe vétel okai lehetnek: igazolatlan hiányzások, rendszertelen iskolába járás, súlyos szülői elhanyagolás, családi konfliktusok, gondozatlanság, kiskorú felügyelet nélkül hagyása, embertelen lakáskörülmények, a gyermek deviáns viselkedésformái, szülő vagy gyermek egészségügyi problémái (pl. függőség, pszichés betegség, súlyos fogyatékosság) Védelembe vételre kerülhet sor abban az esetben is, ha a gyermek bűncselekményben vesz részt (lopás, rablás, kábítószerrel való visszaélés). A gyámhatóság védelembe vétel során különböző magatartási szabályokat állapit meg, amelyeket a gyermek, illetve a szülők kötelesek teljesíteni, valamint a határozatban előírja a családgondozóval való együttműködést is. 2014. december 31.-én 2 gyermek (2 család) volt védelembe véve a gyermekjóléti szolgálatnál. Az alapellátásban lévő gyermekek száma *11 fő (7 család) volt.* A védelembe vett gyermekek számának csökkenése sajnos nem a veszélyeztetettség megszűnését mutatja. Az öt gyermek védelembe vétele azért szűnt meg, mert a gyerekek ideiglenes elhelyezéssel ki lettek emelve a családjukból. Ez azt jelenti, hogy a védelembe vétel nem vezetett eredményre, a gyerekek családjukban történő nevelése veszélyeztette a gyerekek egészséges testi, lelki, értelmi, erkölcsi nevelését.

A táblázatból és diagramból láthatjuk, hogy a védelembe vett gyermekek száma hol emelkedik, hol pedig csökkenést mutat. Ahhoz, hogy reálisan lássuk a településen élő gyermekek veszélyeztetettségét néznünk kell az alapellátásban gondozott és regisztrált gyermekek számát is. Ez persze önmagában még mindig nem mutatja meg a teljes valós helyzetet. Rengeteg család küszködik anyagi gondokkal, sokszor alig bírják gyermekeik számára az alapvető élelmiszereket megvenni. Előfordul, hogy az áramot is kikapcsolják a lakásban. Ilyen esetben a családgondozó segítséget nyújt a problémák megoldásában, de csak regisztrálja a gyermeket, nem veszi gondozásba. Amikor már oly mértékben halmozódnak a problémák, hogy az már veszélyezteti a gyermek testi, lelki, értelmi, erkölcsi fejlődését, a gyermek alapellátásba, súlyosabb esetben védelembe kerül.

Amennyiben a védelembe vétel nem vezet eredményre, akkor a gyámhatóság (ma már a járási gyámhivatal) kiemeli a gyermeket a családból, és 30 napra ideiglenesen elhelyezi. A felülvizsgálat során megállapítja, hogy a gyermek családból való kiemelésének okai fennállnak-e még.
A családgondozó javaslatot tehet a családba történő visszahelyezésre, ill. a gyermek átmeneti nevelésére. Egerfarmoson 2014-ben 2 esetben került sor ideiglenes elhelyezésre. Egyik esetben egy családból 5 gyermeket kellett ideiglenes elhelyezéssel kiemelni, másik esetben pedig 4 gyermeket. A második esetben az édesanya 4 gyermekével csak átmenetileg tartózkodott Egerfarmoson, nem volt itt állandó bejelentett lakcíme. Viszont súlyos elhanyagoló szülői magatartásával oly mértékben veszélyeztette gyermekei egészséges fejlődését, hogy az azonnali hatósági intézkedést igényelt. 2014-ben 6 gyermek volt átmeneti nevelésben Egerfarmoson.

A gyermekvédelem területén a könnyebb megértés szempontjából érdemes elemezni néhány fogalmat:

Veszélyeztetettség fogalma: "veszélyeztetettség: olyan-magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult-állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza." A gyermekvédelmi törvény módosítása során kibővült a veszélyeztetettség fogalma. A gyermek akkor is veszélyeztetett, ha azt saját maga idézi elő.

Az önkormányzat a gyermekjóléti alapellátás feladatait a Mikrotársulás által működtetett Laskó-Rima Menti Szociális és Gyermekjóléti Intézmény keretein belül biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Tv. Alapján végzi gyermekvédelmi tevékenységét a településen. A gyermekek védelméről szóló törvény elsősorban azt deklarálja, hogy a gyermeknek vérszerinti családjában van a helye, ezért ezt kell először támogatni, és megerősíteni. A gyermekvédelmi szakembereknek mindent meg kell tenniük annak érdekében, hogy a család funkcióját maradéktalanul ellássa, és érzelem dús családi hátteret biztosítson a gyermek számára. Amennyiben a család életében rendkívüli élethelyzet adódik, és életvezetési probléma merül fel, úgy szükség szerint külső segítségre szorul. Ilyenkor keresi fel a családgondozót a család, vagy a jelzőrendszer tagjai által értesül a felmerülő problémákról. A gyermekjóléti szolgálat családgondozója családgondozást végez a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozására. Segíti a családi konfliktusok megoldását, különösen válás, gyermekelhelyezés vagy kapcsolattartás esetén. Indokolt esetben a gyermekek érdekében ellátásokat, hatósági beavatkozásokat kezdeményez. Amennyiben úgy látja, hogy a gyermek veszélyeztetettsége alapellátás keretében nem szüntethető meg, akkor kezdeményezi a Járási gyámhivatalnál a gyermek védelembe vételét. Javaslattételben részletesen feltárja a veszélyeztetettség okait, és javaslatot tesz a szükséges intézkedésre.
A településen élő gyerekek száma 2012-ben : 151 fő, ebből 95 fő hátrányos helyzetű, 41 gyermek pedig halmozottan hátrányos helyzetű. A településen élő gyerekek 63%-a tehát hátrányos,(ezen belül 27%-a halmozottan hátrányos) helyzetű. 2013-ban lakosság szám: 691, ebből 162 gyermek. Gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 104. Hátrányos helyzetű 11 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 20 fő. 2014-ben a 147 fős gyermek létszámból 82 gyermek részesült gyermekvédelmi kedvezményben. Ebből 12 gyermek volt hátrányos helyzetű, 11 gyermek pedig halmozottan hátrányos helyzetű.

2014. november 1-vel a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek fogalma és e tény fennállásának megállapítása a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben került szabályozásra.

Hátrányos helyzetű gyermek az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll.

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, ill. a gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú.
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a gyám a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására jogosult, vagy a kedvezmény időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyílván a Munkaügyi Központ.
- a gyermek az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli, vagy szükséglakásban, ill. olyan körülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szinte kivétel nélkül szegényes, ingerszegény lakás körülmények között élnek. A szülők alacsony iskolai végzettségűek, sokszor még a 8 osztályos általános iskolai végzettségük sincs meg. Eleve hátránnyal indulnak az óvodába, majd az iskolába. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben kell törekedni a legjobban, hiszen az a cél, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információkkal, tisztában legyen vele, hová fordulhat segítségért. Tudnia kell, hogy milyen ellátások illetik meg, hol érdeklődhet, és hogyan igényelheti meg a választott szolgáltatást, ellátást.

b/ rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	**Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma**	**Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma**	**Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma**	**Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma**	**Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma**
2008	72	4	0	0	0
2009	81	3	1	0	0
2010	81	4	0	0	0
2011	87	5	1	0	0
2012	95	6	0	0	0
2013	104	6	0	0	0
2014	82	6	0	0	0
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

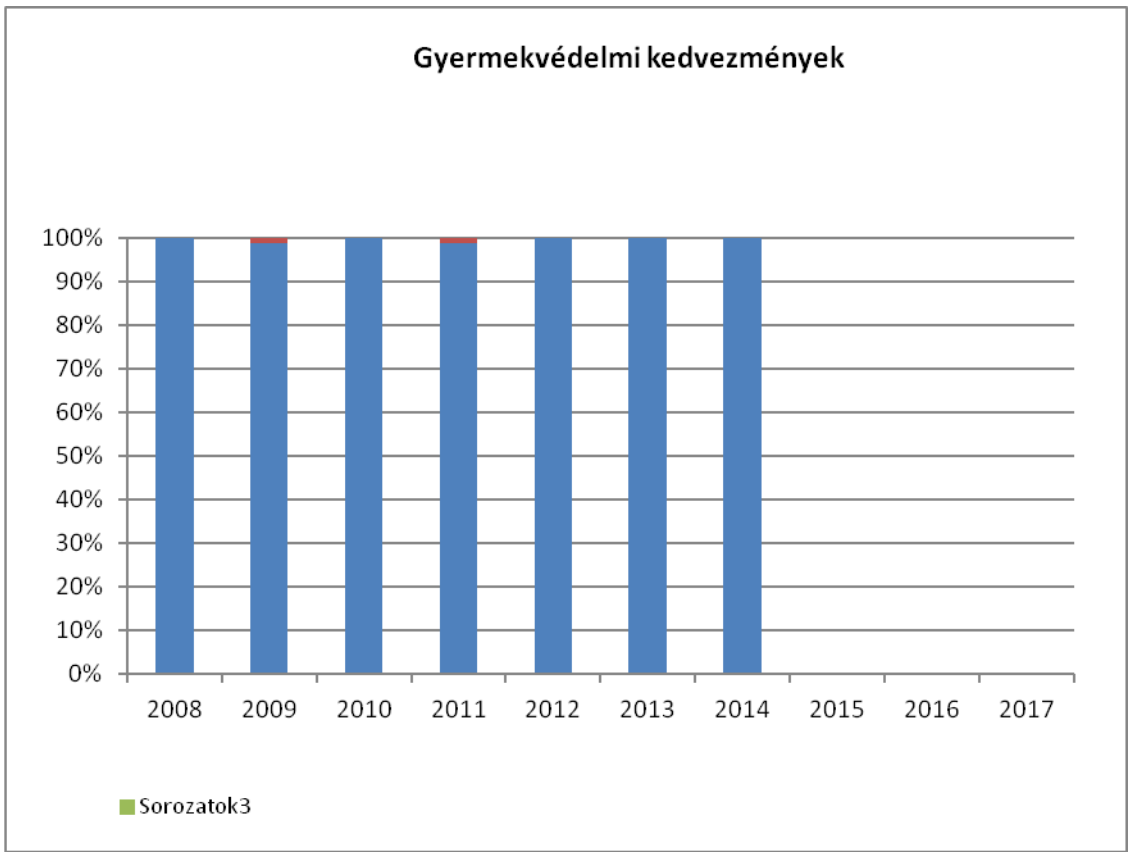
Gyermekvédelmi kedvezmények
100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
Sorozatok3

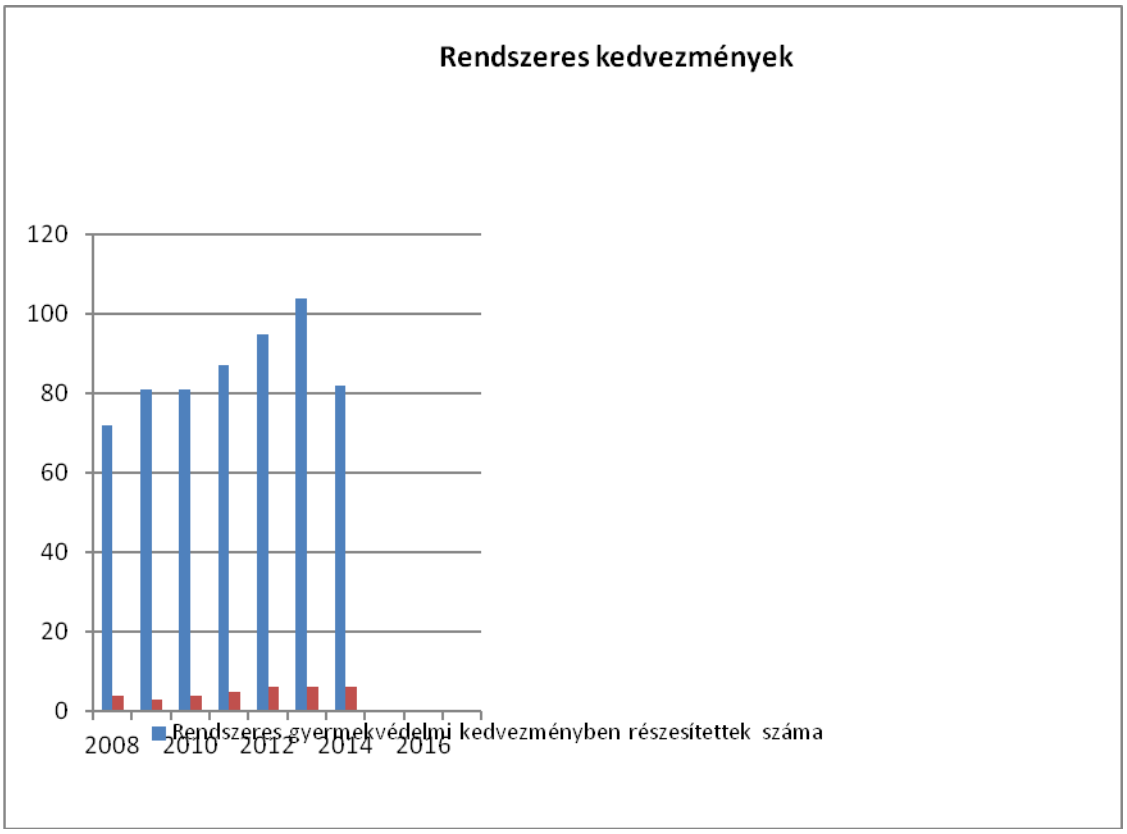
Rendszeres kedvezmények
120
100
80
60
40
20
0
2008
2010
2012
2014
2016
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A gyermekvédelmi kedvezményt az a szülő igényelheti, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori összegének 130%-át. Jelenleg ez az összeg 37.050-Ft. Egyedülálló szülő, nagykorúvá vált gyermek, súlyos fogyatékos gyermeket nevelő esetében magasabb az összeg (39.050-Ft). Nagy segítség ez a hátrányos helyzetű családoknak, hiszen a gyermek gyermekétkezési normatív kedvezményben részesül, ingyen tankönyvre jogosult. Természetbeni juttatásként évente kétszer, júliusban és november hónapban Erzsébet étkezési utalványt kap. 2008 óta folyamatosan emelkedik a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma. 2008-ban még 72 gyermek részesült ebben az ellátásban, 2012-ben pedig 95 gyermek. 2013-ban 104, 2014-ben 82 gyermek. Tartósan beteg, fogyatékos gyermekek száma is nőtt az elmúlt 3 évben.
Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményt annak a gyermek a gyámja igényelhet, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, gyermek tartására köteles, nyugellátásban, korhatár előtti nyugellátásban, szolgálati járandóságban, időskorúak járadékában, nyugdíjszerű szociális ellátásban részesül. 2011-ben egy nagymama kapta ezt az ellátást Egerfarmoson, aki unokáját és annak gyermekét családba fogadással neveli és gondozza. Az óta ebben az ellátásban nem részesül senki.
Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményre senki sem nyújtott be az elmúlt években kérelmet.

c/ gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az önkormányzat a hátrányos helyzetű, vagy alacsony jövedelemből élő személyeket és családokat lehetőségeihez mérten segíti. Krízis helyzetben keresi a megfelelő megoldást, anyagi támogatást nyújt (települési támogatást).

d/ kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az általános iskolában, az óvodában biztosított a gyermekek étkeztetése. Az egészséges táplálkozás feltételeit Mezőtárkány konyhája biztosítja szakképzett élelmezésvezető irányításával. Nyári

szünetben az önkormányzat nyári gyermekétkeztetést keretében látja el meleg ebéddel a hátrányos, halmozottan hátrányos gyerekeket. Hétvégi étkeztetés nem biztosított a gyerekek számára.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	11	12	5	23	na	70
2009	17	15	8	25	3	25
2010	17	21	5	32	2	27
2011	16	18	5	26	6	43
2012	13	13	7	22	5	0
2013	22	n.a	n.a	23	3	49
2014	21	n.a	n.a	n.a	2	n.a
2015	17	n.a	n.a	n.a	1	n.a
2016	n.a.	n.a	n.a	n.a	n.a.	n.a
2017	n.a.	n.a	n.a	n.a	n.a.	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Egerfarmoson a napköziotthonos óvoda és napköziotthonos iskola ÁMK intézményegységekét működött 2012- december 31-ig, Mezőtákány-Egerfarmos-(Sarud 1 évig volt a társulás tagja) Község Önkormányzat társulásának fenntartásában. Az óvodában, általános iskola alsó tagozatán a gyermekvédelmi kedvezményben részeső gyerekeknek és a nagycsaládban nevelkedő gyerekeknek ingyen jár normatív hozzájárulásként a tankönyvellátás és az étkezés (nagycsaládosoknál 50%). Az önkormányzat Egerfarmoson hozzájárult minden gyermek étkezéséhez, és tankönyvellátásához, így az óvodában és iskolában minden kisgyermek ingyen étkezett és jutott ingyen tankönyv ellátáshoz. Nagy segítség volt ez minden olyan szülőnek, aki nem jogosult a gyermekvédelmi kedvezményre. Aki azért esik ki a kedvezményből, mert dolgozik és jövedelme meghaladja a kedvezményben előírtakat. Több olyan szülő is van településünkön, aki egyedül neveli gyermekét, gyermekeit, dolgozik, hogy el tudja tartani a családját. Jövedelme miatt nem jogosult a kedvezményre, pedig a valóságban nagy szüksége volna rá, mert megélhetési problémákkal küzd.
2015. szeptember 1-jétől bővül a kisgyermekeket ellátó intézményrendszerben a térítésmentes étkeztetés lehetősége, amely tovább csökkenti a családok gyermekneveléssel összefüggő terheit, valamint hozzájárul a jövő generációjának egészséges fejlődéséhez. E kiemelt célkitűzés megvalósításához a 2016. évben a költségvetés az önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak ellátására 9,4 milliárd forint többletforrást biztosít, a nem állami fenntartói kört érintően pedig 2,0 milliárd forint összeg került betervezésre. „Új elem az óvodai ellátásban részesülő, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerint 2015 szeptemberétől

a gyermekétkeztetést ingyenesen – a korábbiakhoz képest szélesebb körben – igénybe vevő gyermekek utáni támogatás" Ingyenes étkezés lesz biztosíytva 2015. 09. 01-től:

A bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek után, ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át (89.408 Ft), vagy
- nevelésbe vették.

Az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- nevelésbe vették.

Az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha
- nevelésbe vették, vagy
- utógondozói ellátásban részesül.
-

50%-os mértékű normatív kedvezményt (kedvezményes étkezést) biztosítanak:
- az **1-8. évfolyamon felül** nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül**;
- az **1-8. évfolyamon és az azon felüli** nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha olyan családban él, amelyben **három vagy több gyermeket nevelnek**,
- **az 1-8 évfolyamon, vagy azon felül tanuló tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek után,** feltéve, hogy a gyermek nem részesül ingyenes étkezésben.

e/ magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

*Településünkön csak magyar állampolgárságú gyermekek élnek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincsenek szegregált lakóházak, telepszerű környezetben élő gyermekek, családok.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatás helyben megoldott a településen. A gyermekjóléti szolgálat családgondozója keddi és szerdai napokon dolgozik a településen, a családsegítő szolgálat családgondozója pedig szerdai napokon tart ügyfélfogadást. Az egészségügyi feladatokat a védőnő heti két alkalommal látja el.
A területi védőnői szolgálatról szóló 49/2004 (V.21.) ESZCSM rendeletben rögzítettek szerint a védőnői tevékenység célja a családok egészségének megőrzésére, segítésére irányuló preventív tevékenység, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlásnak a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés. A közoktatási intézményekben az előírt szűrővizsgálatok elvégzése mellett, feladata még az egészséges életmódra nevelés, a káros szenvedélyek megelőzése érdekében végzett tevékenység, valamint a környezet és étkeztetés higiénés feltételeinek ellenőrzése.

A védőnők "nővédelem" címszó alatt elvégzendő feladatai 2015. május 1-jével a népegészségügyi célú méhnyakszűrés végzésével egészülnének ki.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	**védőnői álláshelyek száma**	**Egy védőnőre jutó gyermekek száma**
2008	0	23
2009	0	18
2010	0	24
2011	0	23
2012	0	58
2013	0	60
2014	0	62
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A táblázat kitöltése a KSH adatainak megfelelően történt. A védőnői álláshelyek betöltése oszlopban azért került minden évben a 0. szám, mert az önkormányzat az elmúlt években Mezőszemerével együtt társulás formájában látta el a védőnői szolgáltatást. A védőnői létszám így a székhelyen, Mezőszemerén lett regisztrálva. 2013-ban az egerfarmosi önkormányzat Mezőtárkánnyal társulva biztosítja ezt a szolgáltatást.
A táblázat második oszlopa mutatja hány gyermek gondozása jut egy védőnőre. A védőnő heti egy nap tartózkodik a településen. Átlagosan 22 gyermek tartozik a hatáskörébe. 2008-ban 23, 2009-ben

18, 2010-ben és 2011-ben 23 gyermek. 2012-ben 58, 2013-ban 60 és 2014-ben 62 gyermek tartozott a hatáskörébe.
A védőnő és a gyermekjóléti szolgálat családgondozója munkájukat szorosan összehangolva látják el, gyakran tartanak esetmegbeszéléseket, esetkonferenciákat, ha szükséges, akkor együtt mennek ki a családokhoz. Minden esetben a gyermek érdekének figyelembe vétele az elsődleges szempont. Rögtön jeleznek egymásnak, ha problémát észlelnek valamelyik gyermekkel kapcsolatban.

Jelzőrendszer:
A 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról a gyermekjóléti szolgálatok számára feladatként jelöli meg a jelzőrendszer kiépítését és működését.
A jelzőrendszer definíciója: Az egyének, családok szociális helyzetéről, problémáiról szóló folyamatos információáramlás, segítségnyújtás érdekében szervezetek, intézmények, magánszemélyek között fenntartott kapcsolat.

Az észlelő- és jelzőrendszer működésének célja:
A problémák időben történő felismerése és azok mihamarabbi enyhítése, megoldása. Olyan egyéni vagy családi, környezeti, társadalmi helyzet, vagy ezek következtében kialakult állapot megelőzése, amely az egyén vagy család testi vagy lelki megrendülését, társadalmi ellehetetlenülését okozza. A már kialakult veszélyeztetettség és krízishelyzet következményeinek enyhítése, az ehhez vezető okok feltárása és a probléma forrásának feloldása.

Az észlelő- és jelzőrendszer működésének főbb szabályai
• A jelzőrendszer tagjai alakítsák ki egymás között az együttműködési szabályokat, határozzák meg a kompetenciahatárokat, ehhez elengedhetetlen, hogy a jelzőrendszer tagjai legyenek tisztában egymás feladataival, kötelezettségeivel, szolgáltatásaival.
• A jelzőrendszer tagjai lehetőség szerint írásban kössenek egymással együttműködési megállapodást, amely meghatározza a megállapodás célját, a vállalt feladatokat, kompetenciahatárokat.
• A hatékony működés érdekében szükséges a szociális szakmán belül kialakult egységes alapfogalmak ismerete, melyet össze kell hangolni a jelzőrendszer tagjaival.
• A hatékony munka érdekében újra és újra fel kell venni a kapcsolatot a jelzőrendszer tagjaival a szakmai és az emberi kapcsolatok frissen tartása, újítása miatt, illetve meghatározott időközönként fórumokat javasolt szervezni számukra.

A jelzőrendszer tagjai
Családsegítő és gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, önkormányzatok szakemberei, egészségügyi intézmények: háziorvosok, szakorvosok, fekvőbeteg-intézmények, mentők, védőnők
Oktatási intézmények: óvodák, általános iskolák, középiskolák, rendőrség, szociális intézmények, egyházak, civil segítők, társadalmi szervezetek, segítők, település lakosai

A jelzőrendszer jól működik a település szakemberei és intézményei között. Az óvodai és iskolai pedagógusokkal, a védőnővel, rendőrséggel, gyámhivatallal gyakori kapcsolatban vannak, s azonnal jeleznek egymásnak, ha valamelyik családban, valamelyik gyermekkel kapcsolatban problémát, veszélyeztetettséget tapasztalnak.

b) *gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)*

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	711	0	121
2009	0	708	0	120
2010	0	710	0	121
2011	1	598	0	102
2012	1	661	0	112
2013	1	653	0	104
2014	n.a.	n.a.	n.n.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Egerfarmoson nem praktizál gyerekorvos. A szülőknek két választása van, vagy elviszik beteg gyermeküket a házi orvoshoz, vagy pedig más településre utaznak át gyermekorvoshoz. Házi orvosunk három településen látja el faladatait, ezért nagyon leterhelt. Ettől függetlenül lelkiismeretesen végzi munkáját, ellát gyermekeket, felnőtteket egyaránt. A háziorvos egyben iskola orvos is, a korosztályi sajátosságokhoz alkalmazkodva rendszeresen végez az életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat a közoktatási intézményekben.

2012. évben 661 egerfarmosi ellátottja közül 112 gyermek. Az összes ellátott 16, 9%-a.
2013. évben 653 ellátott közül 104 gyermek, ez az ellátottak 16 %-a.
A személyi és tárgyi feltételek a rendelőben biztosítottak. A háziorvosi rendelő a mozgásukban korlátozott, valamint idős és nehezen közlekedők részére is biztosítja az akadálytalan bejutást.

c) *0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok*

Az óvodában jelenleg nincs korai fejlesztés, de szeptembertől előreláthatólag 2 gyermek fog SNI-s fejlesztésben részesülni. Habilitációs, rehabilitációs foglalkoztatásuk biztosított lesz.

A következőkben érdemes beszélni a bölcsődei ellátásról, ill. annak hiányáról községünkben.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Az önkormányzat részéről már felmerült a gondolat bölcsődei ellátás megvalósítására. Összesen 151 gyermek van Egerfarmoson, ebből 23 gyermek 0-3 éves. A nők túlnyomó többsége nem tud elhelyezkedni, ezért teljes mértékben kihasználja a 3 évig tartó gyes lehetőségét. Félő, hogy ezen okból nem lenne igazán igény bölcsőde kialakításra. Valószínűsítésekre azonban nem szabad támaszkodni, ezért feltétlenül szükséges volt egy írásbeli felmérés készítése /igényfelmérés/ a bölcsődei ellátás biztosításával kapcsolatban. A kérdőívek kiértékelése alapján jelenleg nincs elegendő létszám ebben a korcsoportban egy bölcsődei csoport kialakítására.
Településünk óvodája már 2 és fél éves kortól fogadja a gyermekeket, kompenzálva ezzel a bölcsőde hiányát, segítve a nők munkába állását, esélyegyenlőségének biztosítását.

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0
2013	0	0

2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

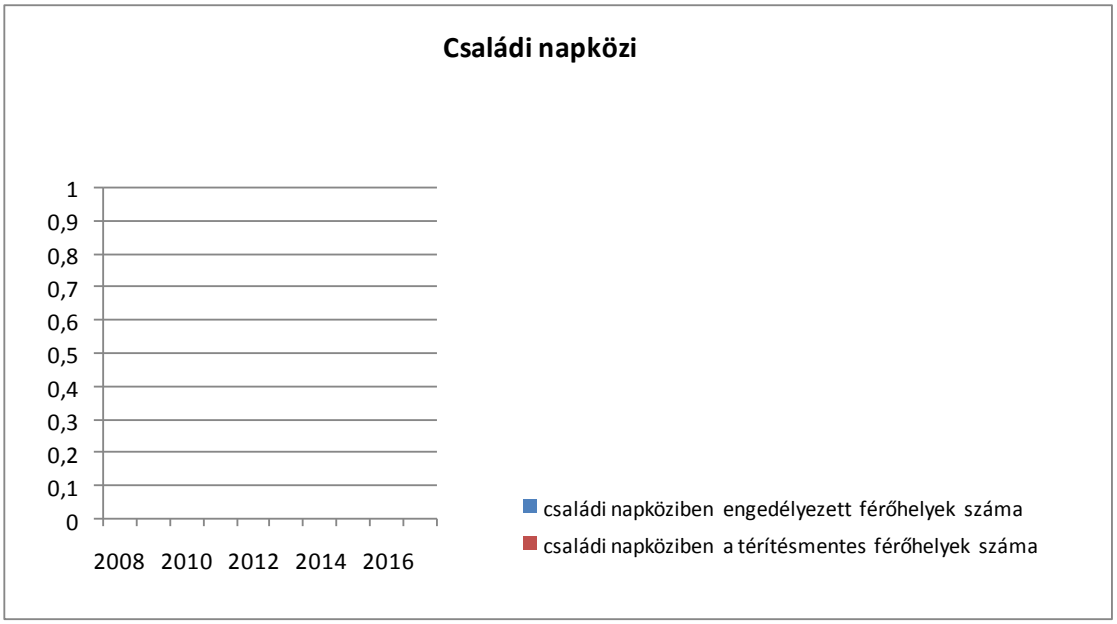

Családi napközi nem biztosított Egerfarmoson.
Több családnál is problémát okoz nyári szünetben a gyermekek felügyelete. Főleg ott jelent ez nehézséget, ahol a szülők dolgoznak. Megoldandó feladata az önkormányzatnak a nyári napközi biztosítása.

d) gyermekjóléti alapellátás

Az önkormányzatok kötelező feladatainak sorába tartozik a gyermekvédelem helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése. A gyermekvédelmi rendszer egyik meghatározó eleme a gyermekjóléti alapellátás, mely hatékony működése esetén kiemelten szolgálja a prevenciót, elősegítve ezzel a törvény alapelveinek és céljainak megvalósulását.
A *gyermekjóléti szolgáltatás* célja és feladata gyermek testi, lelki egészségének, a családban történő nevelésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a már kialakult veszélyeztetettségének megszüntetése, a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése. A gyermekjóléti feladatok megoldásában nagy segítséget nyújt az önkormányzatnak.
Az önkormányzat a Laskó-Rima Menti Szociális és Gyermekjóléti Intézmény által biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatást. A családgondozó heti 16 órában kedden és szerdán látja el gyermekvédelmi feladatait a településen.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelemnek napjainkig nagyon sok meghatározása született. A gyermekvédelem hatáskörébe lényegében beletartozik a gyermek születésétől a felnőtté válásig minden, ami az ő érdekében vele és körülötte, a családban, az óvodában, az iskolában, a munkahelyen, illetve a társadalom bármely területén történik. Szűkebben értelmezve a gyermekvédelem hatáskörébe csak az állam különleges védelemre szoruló árva, félárva, környezetében nevelhetetlenné vált vagy veszélyeztetett helyzetbe került, züllés veszélyének kitett, elhagyott, lelkileg sérült gyermekek védelme, nevelése tartozik.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások:

A településen sajnos nem működik gyermekek átmeneti gondozását szolgáló gyerekek átmeneti otthona /GYÁO/, sem a bajba jutott családok részére családok átmeneti otthona /CSÁO/. A családgondozók ez idáig, ha tehették, akkor nem az ideiglenes elhelyezést, és átmeneti nevelést preferálták, hanem a gyermekek átmeneti gondozását. Így a szülő szülői felügyelete megmaradt, a gyermek nem szakadt el teljesen a családjától. 2012. december 31-ig volt lehetőségük a gyerekeket Egerbe a Szeta Alapítvány Ifjúságsegítő házába irányítani, sajnos azonban 1013. január 01-ével megszűnt a gyermekek átmeneti otthona, ezért krízishelyzet esetén a gyermekjóléti szolgálat a gyermeket a gyöngyösi gyermekek átmeneti otthonába irányítja. A hajléktalanná vált, krízis helyzetben lévő családokat a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat munkatársai az egri Családok Átmeneti Otthonába javasolja bekerülni /Egri Kistérség Gyermekjóléti Intézménye/. Ez azonban egyre nehezebb, mivel mi területileg nem tartozunk az egri kistérséghez.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés.

A gyerekek számára sportolási lehetőség nem igazán biztosított. Az iskola nem rendelkezik tornateremmel, amely nagyon fontos lenne a számukra. A település szélén elhelyezkedő focipálya nyáron lehetőséget nyújt ugyan sport tevékenységre, de nincs egy olyan felnőtt, aki összefogja a fiatalokat és koordinálja a sport programokat. Sajnos a különböző programok szervezésénél akadályt jelent a pénzforrás hiánya is.
A gyermekek számára az önkormányzat a gyermekétkeztetés mellett egész nyáron, minden nap szabadidős programokat is biztosít, amit anyagi fedezet nélkül próbál megvalósítani. Hétköznap 13.00 órától 15.00 óráig. Cél: a gyerekek hasznosan és tartalmasan töltsék el szabadidejüket.
Az önkormányzat, művelődésszervező, a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat nagy hangsúlyt fektet a szabadidős tevékenységek szervezésére. Háromhavonta /tanévben is/ szerveznek a gyerekeknek táncbemutatókkal színesített tini-discókat. Itt a gyerekeknek mindig adott a lehetőség színpadi fellépésre, ahol tánctudásukat bemutathatják. A gyerekek lázasan készülnek saját koreográfia összeállításával ezekre az alkalmakra. Nyári szünetekben a családgondozók biciklitúrákat, különböző gyermekprogramokat szerveznek. Különböző szervezetek is segítséget nyújtottak nekik ebben (Kis-Bocs Baba Mama Egyesület, Golgota Keresztény Hitgyülekezet-Eger) A Vöröskereszt segítségével a településről ebben az évben is 2 gyermek táborozhatott.
2015. júniusában a gyermekjóléti szolgálat felkérő levelet kapott a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium közlekedés politikáért felelős államtitkárától, Tasó Lászlótól a 2015.évi közlekedésbiztonsággal összefüggő jótékonysági táborban való részvételre. 2015. augusztus 3-tól augusztus 7-ig és 2015. augusztus 10-től augusztus 14-ig a társult településekről összesen 50 gyermek táboroztatása valósult meg a Hungaroring tanpályán, Mogyoródon. Egerfarmosról 6 gyermek táborozását biztosította a gyermekjóléti szolgálat.
A szabadidő együttes eltöltése nagyon jó kapcsolatteremtési és kapcsolattartási forma, ami egy másabb, kötetlenebb környezetben ismeri meg a tanulót, szülőt, pedagógust, családgondozót. Programjaiknak közösségformáló szerepe van, ahol a gyermek és szüleik alkalmazkodóképessége, felelősségtudata, egymás iránti tisztelete megerősödhet. A szabadidős programok által jó irányban alakul a gyermek személyiségfejlődése, és a családgondozónak lehetősége nyílik a családokkal való kapcsolattartásra kötetlenebb formában. Ezeken az eseményeken barátságok szövődhetnek, a gyermekek, felnőttek jobban megismerhetik egymást.

h) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Az óvodában és iskolában a gyermekek kivétel nélkül étkeznek. Az önkormányzat csak a hétvégei étkezést nem vállalta fel. 2012. december 31-ig a gyerekek étkezése az önkormányzat hozzájárulásával annak is ingyenes volt, aki nem rendelkezett gyermekvédelmi kedvezménnyel.

Nyári szünetben az önkormányzat nyári gyermekétkeztetést keretében látja el meleg ebéddel a hátrányos, halmozottan hátrányos gyerekeket. 2013. június 17 – augusztus 30-ig 49 gyermek részesül meleg étkeztetésben. 2014-ben 42 gyermek, 2015-ben szintén 42 gyermek számára biztosítottuk a meleg étkeztetést. A nyári gyermekétkeztetés a 2012-es évet kivéve minden évben biztosított volt Egerfarmoson. /A tavalyi évben az önkormányzat nem tudta biztosítani az önerőt a nyári gyermekétkeztetéshez./ Az étkeztetés formája viszont megváltozott az idén. Az elmúlt években felmelegíthető konzerv formájában kapták a gyerekek az ebédet, 2013-ban pedig meleg étkeztetés formájában.
2008-ban 23, 2009-ben 25, 2010-ben 32, 2011-ben 26, 2013-ban 22 gyermek kapta meg ingyen a tankönyvet. A tavalyi évben minden Egerfarmoson tanuló alsó tagozatos kisgyermek ingyen tankönyvben részesült.

i) *hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei*

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményeit megsértő magatartásról nincs tudomásunk.

j) *pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül*

Gyermekvédelmi ellátásokban /természetbeni ellátásokban/ nálunk is részesülnek a gyerekek. Van olyan ellátás, melyet az önkormányzat, van, amelyet a gyámhivatal biztosít:

- Rendszeres gyermekvédelmi támogatás
- Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás
- Gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése /Járási Gyámhivatal kompeteciája/
- Otthonteremtési támogatás /Járási Gyámhivatal koncepciója/
- Óvodáztatási támogatás (2015. 09.01-ével megszűnik)

A gyermekjóléti szolgálat családgondozója tájékoztatja a szülőket az igénybe vehető támogatásokról, ellátásokról, szolgáltatásokról. Amennyiben az ellátást nem a helyi önkormányzatnál kell igényelni, akkor tovább irányítja a szülőt a megfelelő szervhez.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db

Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	40	
Óvodai csoportok száma	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7 órától 16 óráig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	július 1-től július 31-ig	
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Az óvodában két főállású óvodapedagógus dolgozik, mindketten rendelkeznek óvodapedagógusi diplomával. Az óvodában nincs főállású gyógypedagógus, ezt az ellátást szerződéssel részmunkaidőben a füzesabonyi Nevelési Tanácsadóból járó szakember látja el. Az óvónők munkáját főállású dajka segíti. Közmunkaprogram keretén belül biztosít az önkormányzat kisegítő munkatársat az intézménybe.

a) *a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása*

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	**3-6 éves korú gyermekek száma**	**óvodai gyermekcsoportok száma**	**óvodai férőhelyek száma**	**óvodai feladat-ellátási helyek száma**	**óvodába beírt gyermekek száma**	**óvodai gyógypedagógiai csoportok száma**
2008	35	2	40	1	29	0
2009	28	1	40	1	28	0
2010	24	1	40	1	25	0
2011	23	1	40	1	22	0

2012	24	1	40	1	22	0
2013	33	1	40	1	24	0
2014	22	1	40	1	27	0
2015	24	1	40	1	27	0
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Egerfarmoson az óvodában 40 fő óvodai ellátásra biztosít az óvoda férőhelyet, ami elegendő a település igényeinek kielégítésére. A beíratott gyermekek száma nem haladja meg a férőhelyek számát. 2008. év óta egy óvodai gyermek csoport működik óvodánkban. 2014. októberben felvett gyermekek száma 27 fő, ebből tanköteles korú 12 fő. 14 gyermek igényel logopédiai ellátást, 4 fő pedig fejlesztő foglalkozást.

Beírt gyermek létszám 2014/2015-ös nevelési évben

Kiscsoport	***10 fő***
Középső csoport	***6 fő***
Nagycsoport	***12 fő***

Kiscsoportosok létszáma az előző évek adataihoz képest emelkedő számot mutat. Ez bizakodást ébreszt a kis gyermekekkel foglalkozó szakemberekben.
Az egerfarmosi óvodában összesen 3 bejárós gyermek van: 3 gyermek jár át Mezőszemeréről.

Szociális megoszlás: / 2014.októberi statisztikai adat /

összlétszám	Kiscsoport	Középső csoport	Nagycsoport
HH	1	0	0
HHH	1	0	0

A statisztikai adatok alapján 1 hátrányos helyzetű és 1 halmozottan hátrányos helyzetű gyerek járt óvodába 2015-ben. Az elmúlt években több volt a hátrányos helyzetű kisgyermek. Most változott a törvény és más feltételek lapján állapítják meg a hátrányos helyzet fennállását, ezért csökkent a HHH- s gyermekek száma.
2015. április 1-től ingyenes az óvodai étkeztetés. A szülőknek nem kell térítési díjat fizetniük, nagy segítség ez a családoknak.

Az Egerfarmoson működő Általános Iskola családias hangulatban segíti hozzá a gyermekeket az alapok elsajátításához.

Ebben a kis létszámú alsó tagozatos iskolában az oktatás mellett nagyon fontos szerep jut a nevelésnek is.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	38	0	38	37	97,4%
2011/2012	29	0	29	28	96,6%
2012/2013	24	0	24	23	95,8%
2013/2014	16	0	16	15	93,8%
2014/2015	15	0	15	15	100,0%
2015/2016	16	0	16	16	100,0%
2016/2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!

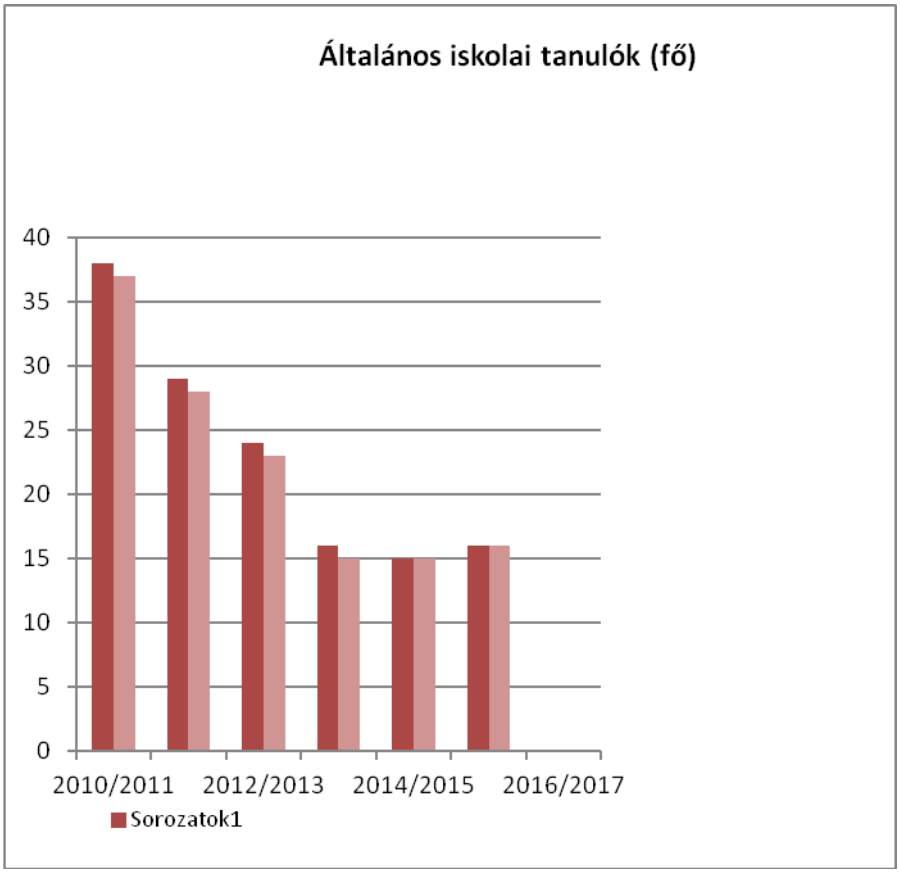

A táblázatból egyértelműen kitűnik az általános iskolába járók számának csökkenése. Ez egyrészt a gyermeklétszám csökkenésének, másrészt a szabad iskola választásnak köszönhető. Sok szülő azért választ más településen lévő általános iskolát, hogy gyermekük a 4. osztály befejezését követően ne éljen át törést az iskolaváltás miatt.

Az iskolaotthonos formában működő általános iskola egész napos oktatást foglal magába. Az oktatás és a nevelés oly módon van megszervezve, hogy a délelőtti és délutáni tanítási időszakban biztosítva van a tanulók részére az új ismeretek, követelmények elsajátítása, a következő tanítási napra való felkészülés, továbbá a mindennapi testedzés – a tanulók arányos teherviselését figyelembe véve. A délelőtt és délután folyamán tanítási órákat kell tartani, s a közötte lévő szabadidő eltöltésének számtalan lehetősége biztosított a gyermekeknek. Nagy terhet vesz ez le a dolgozó szülők válláról, hiszen a gyermek felügyelete, foglalkoztatása egész nap megoldott. A hátrányos helyzetű gyermekek számára is kedvező, hiszen teljes ellátásuk biztosított, a következő tanítási napra előre felkészülnek a gyerekek, így a szülőnek már délután nem kell velük együtt tanulni. Nem is tudnának, hiszen többségükben ők maguk is alacsony iskolai végzettségűek. Előfordul, hogy az áram is kikapcsolásra került, így a másnapi felkészülésnek ez is komoly akadálya lenne. A tanulás azonban nem csak ezért nem valósulna meg, sajnos nagy problémát jelent az alulmotiváltság is. A szülők nincsenek tisztában a tanulás fontosságával, gyermekeiket sem ösztönzik rá. Sokszor a szülő az, aki az iskolai igazolatlan hiányzások hátterében áll. Nem költi fel a gyereket reggel, ráhagyja, hogy otthon maradjon. Nemhogy a tanulást nem követeli meg, de a rendszeres iskolába járást sem.

A 4.4.8. számú táblázatból megtudhatjuk, hogy az általános iskolában két osztályfokon, 1.-2. valamint 3.-4. osztályos csoportokban teremtik meg annak feltételét, hogy a pedagógusok az egyéni igényeknek megfelelően, a gyermek sajátosságát figyelembe véve alakítsák ki a kötelező tananyagon belül az elsajátítandókat.

Gyógypedagógiai oktatás terén nincs általános iskolai osztály kialakítva.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	2	0	2	0	0	0	1
2011/2012	2	0	2	0	0	0	1

2012/2013	2	0	2	0	0	0	1
2013/2014	2	0	2	0	0	0	1
2014/2015	2	0	2	0	0	0	1
2015/2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.
2016/2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

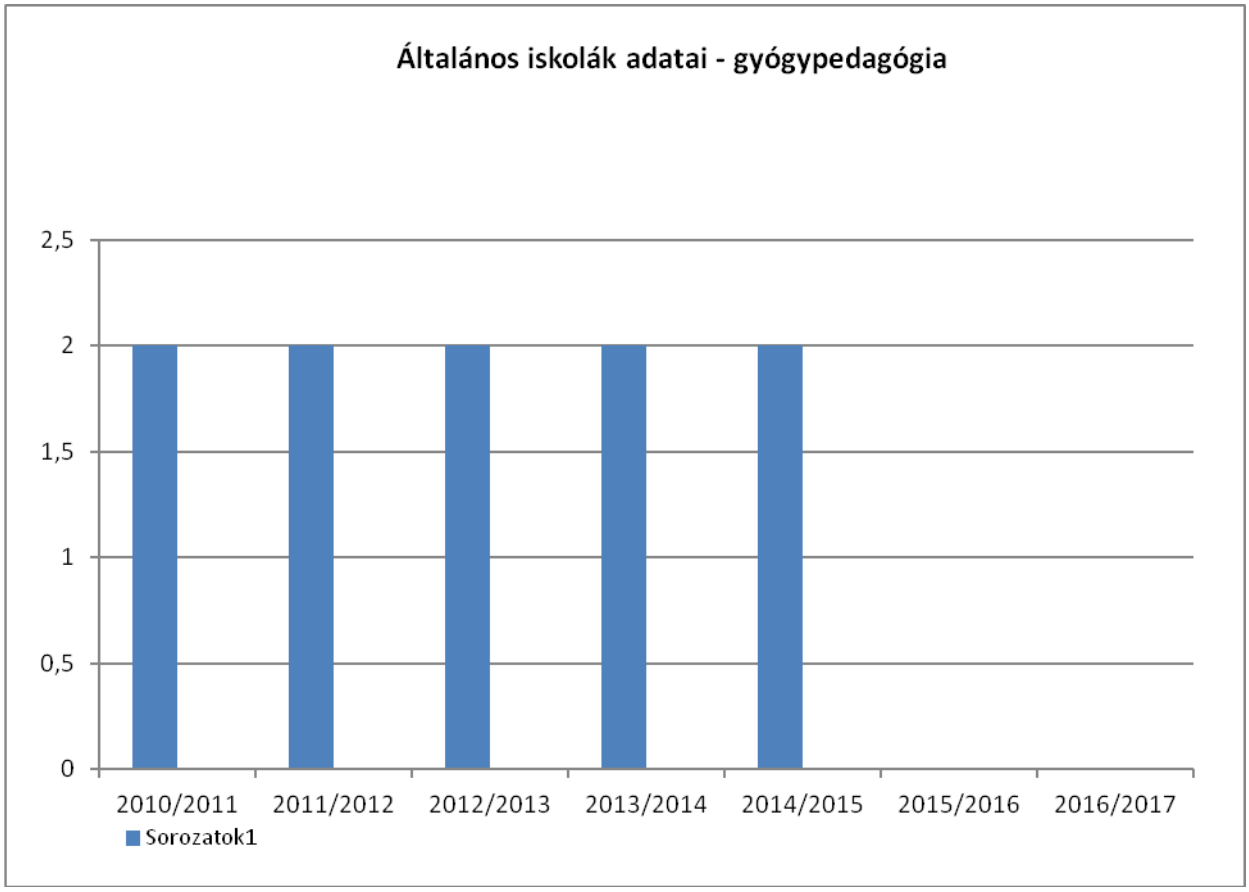

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	0	0
Szaktanítást végző tanítók száma	2	0
Szaktanítást végző tanárok száma	1	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Gyermekvédelmi felelős	0	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	0	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

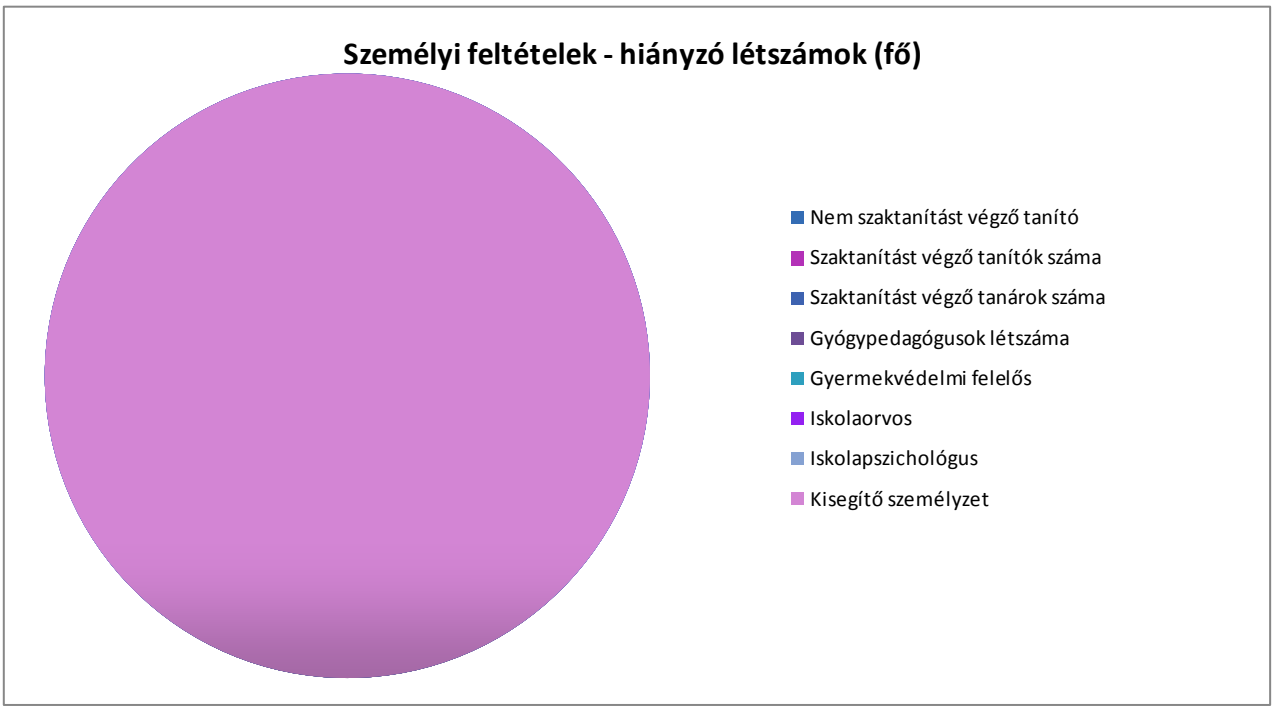

Két főállású pedagógus dolgozik az intézményben. Angol nyelvet tanulnak a gyerekek 4. osztálytól kötelező órakeretben, 1. 2. és 3. osztályban szakköri szinten egy mezőtárkányi kolléganő irányításával. Beszédhibás tanulók segítésére logopédiai foglalkozások voltak heti egy alkalommal. A testnevelés tanítására Mezőtárkányról járt pedagógus. A fejlesztő foglalkozásokat a 2014/15-ös tanévben egy helyi és egy külsős pedagógus látta el. Ebben a tanévben három kisdiák igényelte a hit és erkölcstan órát, valamint fakultatív hitoktatásra három tanulónk járt. Számukra mezőtárkányi kolléga tartotta a foglalkozásokat.
A következő tanévben már harmadik osztálytól lehet választani a hit és erkölcstan oktatást, öt jelentkezőnk van. A testnevelés órák 4. osztálytól minden nap kötelezőek. Felmenő rendszerben 3. osztálytól tanulnak a gyerekek a 2011. évi Köznevelési Törvény útmutatásainak megfelelően.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	0	0
2011/2012	0	0
2012/2013	0	0
2013/2014	0	0
2014/2015	0	0
2015/2016	n.a.	n.a.
2016/2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Egerfarmoson az általános iskolában nem működik felső tagozat. Így nem is tudjuk kimutatni a 8. évfolyamot eredményesen befejezettek számát, arányát. 5. osztálytól a gyerekek más általános iskolába iratkoznak be. A településen élő tanköteles tanulók számára egyre több lehetőség kínálkozik 4. osztály után a továbblépésre. A Mezőszemerei Községi Önkormányzattal kötött Intézmény Működtető Társulás megszűnt, ez a forma Mezőtárkánnyal működött tovább. Tapasztalat, hogy nagyon kevés gyermek választja Mezőtárkányt (ahová mikrobusz viszi a tanulókat), inkább átjárnak Szihalomra, vagy Füzesabonyba. Az elkövetkezendő években várható változás az iskola választás tekintetében.

A 2012/2013-as tanévben a tanköteles korú, beírt tanulók száma 24. Ebből hátrányos helyzetű 16, amely a gyermekek 66,7%-a, halmozottan hátrányos helyzetű pedig 10 tanuló az összlétszám 41,7%-a. Nem hátrányos helyzetű 8 fő a beíratott tanulók 33,3%-a.
Az iskolában 1 magántanuló van, aki autista, három tanuló tanulási nehézséggel küzd. A tanulási nehézséggel küzdő, külön fejlesztésben részt vevő tanulók aránya 12,5% ami a tavalyinál

lényegesen kevesebb. Közülük 2 tanuló halmozottan hátrányos helyzetű. Enyhe fokban értelmi fogyatékos tanuló hosszú idő óta először nincs. SNI tanuló 1 fő, az összlétszám 4,16%-a. SNI nem értelmi fogyatékos 1 fő. Egyikük halmozottan hátrányos helyzetű is. Általános tapasztalat, hogy az iskolába évközben érkező és távozó tanulók mind halmozottan hátrányos helyzetű roma tanulók. Ezek a családok általában Ózdról költöznek településünkre, de eddig még pár hónapig, esetleg félévig, évig maradtak, majd visszaköltöztek.
A 2008/2009-es tanévben 1 gyermeknek kellett osztályt ismételnie. A gyermek halmozottan hátrányos helyzetű volt. Sajnos az iskola nem mindig tudja behozni azokat a hátrányokat, melyeket a gyermek családi háttere, ingerszegény környezete nyújt. Pedig egy kis létszámú iskolában a pedagógusok sokkal több időt tudnak a gyermekekre egyénenként is szentelni, mint a városi nagy létszámú iskolákban, itt nem csak oktató munka folyik, hanem a nevelői tevékenység is ugyanúgy dominál.
A 2009/2010-es tanévben nem volt bukás. Szakértői vélemény javaslatára egy gyermek vált magántanulóvá. A következő tanévben megint nem volt bukás, két gyermek volt magántanulói státuszban.
A 2011/2012-es tanévben két gyermek morzsolódott le az osztályból, mindkettő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek. Magántanuló: 1 fő.

Az iskola 2007-ben pályázott először az Integrációs Pedagógiai rendszer megvalósítására. Az óta is folyamatosan rész vesz az iskola ebben a programban, melynek célja: a halmozottan hátrányos tanulók felzárkóztatása, esélyegyenlőségük biztosítása. A 2012/2013-as tanévben 10 halmozottan hátrányos helyzetű tanuló volt, a programba még 4 hátrányos helyzetű tanuló csatlakozhatott.

Mivel a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet kritériumai változtak, szigorodtak, így az arány a 2014/15-ös tanévben jelentősen csökkent. A statisztikai tény viszont a valóságon nem változtat. Továbbra is úgy látjuk, hogy tanulóink többsége (ha nem mindegyik) valamilyen hátránnyal indul. (anyagi, szociális, családi körülményeiből adódóan, vagy tanulási nehézsége miatt). A két adat egymáshoz viszonyított értéke a tanév során nem változott. Családi problémák miatt nem is minden tanuló státusza rendeződött. Ebben a tanévben is magas a gyermekvédelmi támogatásban részesülő tanulók száma. Továbbra is minden lehetőséget meg kell ragadnunk a segítésükre.
Tanulóink közel kétharmada nagycsaládban él, ami a közösség szempontjából részben előnyös lehet, (munkamegosztás a családban, alkalmazkodás, egymásra figyelés), részben viszont problémákat is rejthet. (szeretethiány, vetélkedés a testvérek között, „védd a kisebbet”, a figyelem súlypontozásának problémái). A családokkal való rendszeres kapcsolattartással megelőzhetők és kezelhetők a problémák, viszont nem ártana szakember segítsége a szülőknek.

SNI tanulónk ebben a tanévben nincs, viszont tanév végére már hat tanulási nehézséggel küzdő tanulónk lett, ami az összlétszám 35 százaléka.
Ha a tanulási nehézség mellé magatartási problémák is társulnak, egy gyermek is megkeserítheti kis közösségünk életét, mint erre a második fékévben volt példa. Új harmadikos tanulónkkal nagyon sok magatartási probléma jelentkezett. Kár, hogy erre mindig akad vevő is, a rossz példa ragadós.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Beszédhibás tanulók segítésére logopédiai foglalkozások voltak heti egy alkalommal, logopédus szakemberrel. Az ellátás 2015 őszétől még nem biztosított szakember hiányában.

Ha a pedagógus, vagy a családgondozó úgy látja, hogy a gyermeknek pszichológusi segítségre van szüksége, akkor ezt megbeszéli a szülővel. A Szülő írásban hozzájárul ahhoz, hogy gyermeke

pszichológushoz járjon, és kérelmet nyújt be a Füzesabonyi Nevelési Tanácsadóhoz. A szolgáltatás ingyenes.
Sok szülő fordul segítségért a gyermekjóléti szolgálat családgondozójához és kéri gyermeke pszichoterápiára való továbbirányítását.

c) *hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs*

Az oktatás területén még nem tapasztaltunk a pedagógusok részéről hátrányos megkülönböztetést és jogellenes elkülönítést. Intézményen belüli szegregáció nem történt.

d) *az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések*

Az iskola pedagógusai büszkék a gyerekek tanulmányi eredményességére. Az összes minősítés 85%-a kiváló, vagy jó, felzárkóztatásra 4 tanuló szorul 3-3 tantárgyból, egy tanuló 2 tantárgyból, de a készségtantárgyakban ők is sikeresek. Közülük 3 tanuló szakvélemény alapján tanulási nehézséggel küzd, két tanuló vizsgálatára még vár az iskola. A jövőre nézve fontos, hogy a 2. osztályba új kisdiák érkezett, aki szintén tanulási nehézségekkel küzd. Így ezen az osztályfokon már 4 tanuló lesz, mellettük egy elsős és egy negyedikes.
A tanulmányi átlagokon általában a készségtárgyak emelnek, azonban a fő tantárgyak az idén sem sokkal maradnak el a készségtárgyak eredményeitől. 79% kiváló, vagy jó. Nem lehet tehát mondani, hogy a 4,447 tanulmányi átlag a „kevésbé jelentős” tárgyak miatt ennyi.

e) *pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)*

A gyermekjóléti szolgálat esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak gyermekek és szülők helyzetének javulásához. ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való együttműködésből tanácsadásból, közvetítésből és eseti gondozásból áll, ami a fogyatékos gyermekek érdekeit, minőségibb életvitelét és fejlődését szolgálják.
Az óvodai és iskolai nevelésben a fogyatékos gyermekekkel gyógypedagógus foglalkozik, nyugodt, fejlődésüket szolgáló környezetben.
Hátránykompenzáló juttatások tekintettel a fogyatékos gyermekekre, és gyermekes családok szociális státuszára és az oktatási intézményekben történő részvétel céljából minden jogosult számára egyenlő feltételek mellett elérhetőek, a törvény által szabályozott keretek között.
A családok számára jelentős kedvezmény, hogy a 3 vagy több gyermekesek, a tartósan beteg gyerekeket nevel, gyermekeiket egyedül nevelők, valamint a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára biztosított az ingyenes tankönyv, illetve étkezési térítési díjukhoz 50%. kedvezmény.
A Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszer és az Arany János Ösztödíjpályázat az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásában való részvételét támogatja.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyerekek alulmotiváltak a tanulásban	Gyermekjóléti alapellátás biztosítása, ösztönzés a tanulásra, IPR programban való részvételük biztosítása, gyermekprogramokba való bevonásuk, kedvcsináló programok szervezése
Anyagi források hiánya miatt szabadidős programok hiánya	Nyári szünetben minél több szabadidős program szervezése Pályázatok figyelése, táboroztatási lehetőség keresése
Nincs olyan szakember, aki nyári szünetekben sportolás terén összefogná a gyerekeket	Diák munka keretében nyári szünetben alkalmazni egy olyan agilis fiatalt, aki rendszeresen szervezne a gyerekeknek programokat
A gyermekek számára télen nincs lehetőség a tornázásra, mozgásra, sportolásra.	Tornaszoba kialakítása a művelődési házban, Új sportpálya és hozzá tartozó öltöző kialakítása, alternatív sportlehetőség megteremtése
Halmozott szociális hátrányok	Családlátogatások, közös megbeszélések a gyermekjóléti szolgálattal, TÍMÁR mérések, Szabadidős programok szervezése
Nyári szünetben sok szülő nem tudja biztosítani a gyermeke számára a felügyeletet	Nyári napközi szervezése a településen

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Uniós irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel a szociális biztonság, stb. területén.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők életpályájuk során számos nehézséggel találkoznak, ha sikerül egyáltalán belépniük a munkaerőpiacra. Gazdasági aktivitásuk ugyanis lényegesen elmarad a férfiakétól, de a kisgyermekes anyák esetében ez az eltérés még szembeötlőbb. A nőket ezért negatív diszkrimináció is érheti.
A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel, anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges munkaidőt.

A 2014. január 1-től hatályba lépő intézkedéscsomag nagyban segíti a nők, édesanyák helyzetét, munkába lépés esélyét, a munkába visszatérő édesanyák életét.
2014. januártól a GYED és GYES mellett már korlátlanul lehet munkát vállalni, ha a gyermek elmúlt egyéves. Eddig a GYED folyósítása alatt egyáltalán nem lehetett dolgozni, a GYES alatt pedig csak legfeljebb heti 30 órában. A módosítás nemcsak azokat a szülőket érinti, akiknek 2014. január 1. után születik gyermekük, hanem azokat is, akik ennél korábban születtek és gyermekük már elmúlt egyéves. A főiskolások és egyetemisták gyermekvállalását segíti a kormány 2014. január 1-

től azoknak a nőknek**, akik már legalább egy év aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkeznek és gyermekük születik, a gyermek egyéves koráig GYED-re lesznek jogosultak.** A már végzett hallgatók esetén diplomás GYED-re jogosít az is, ha munkaviszony hiányában a szülésre a diploma - vagy annak hiányában az abszolutórium – megszerzését követő 1 éven belül kerül sor.

Az esélyegyenlőség elősegítése érdekében fontos támogatni a gyesről, gyed-ről visszatérőket. Egerfarmoson nem igazán érezhető a nők foglalkoztatása terén a negatív diszkrimináció.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	205	233	186	209	19	24
2009	210	237	188	213	22	24
2010	202	233	200	178	2	55
2011	201	226	154	172	7	54
2012	201	227	191	202	10	25
2013	202	225	190	205	12	20
2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

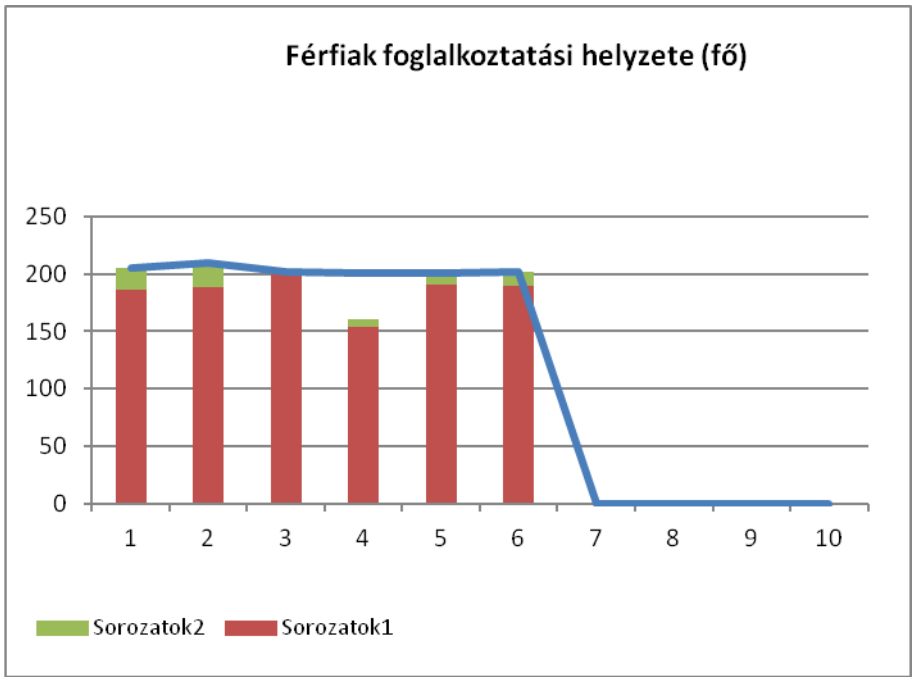

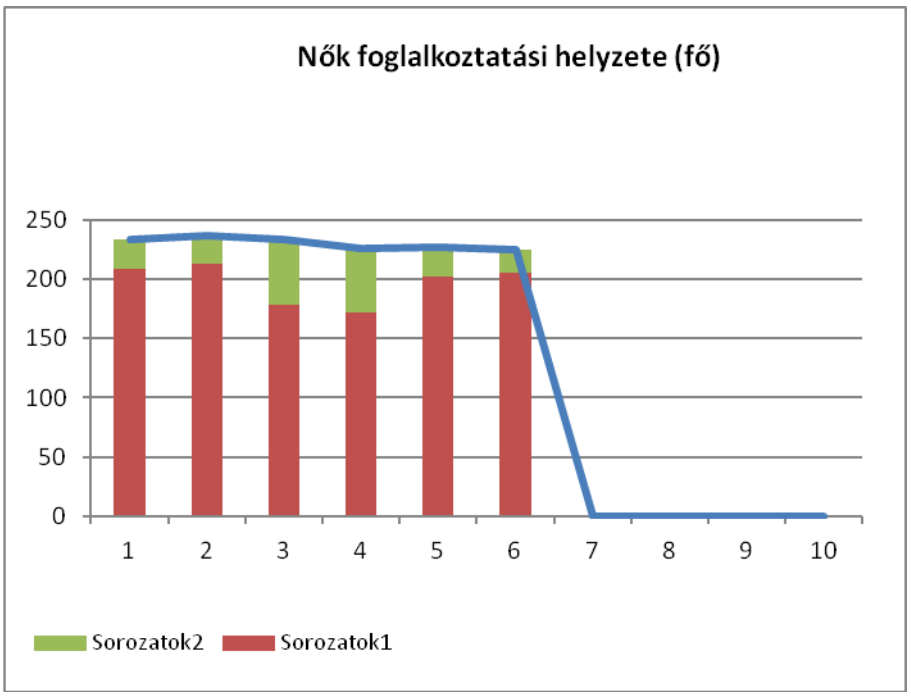
Nők foglalkoztatási helyzete (fő)
250
200
150
100
50
0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
Sorozatok2
Sorozatok1

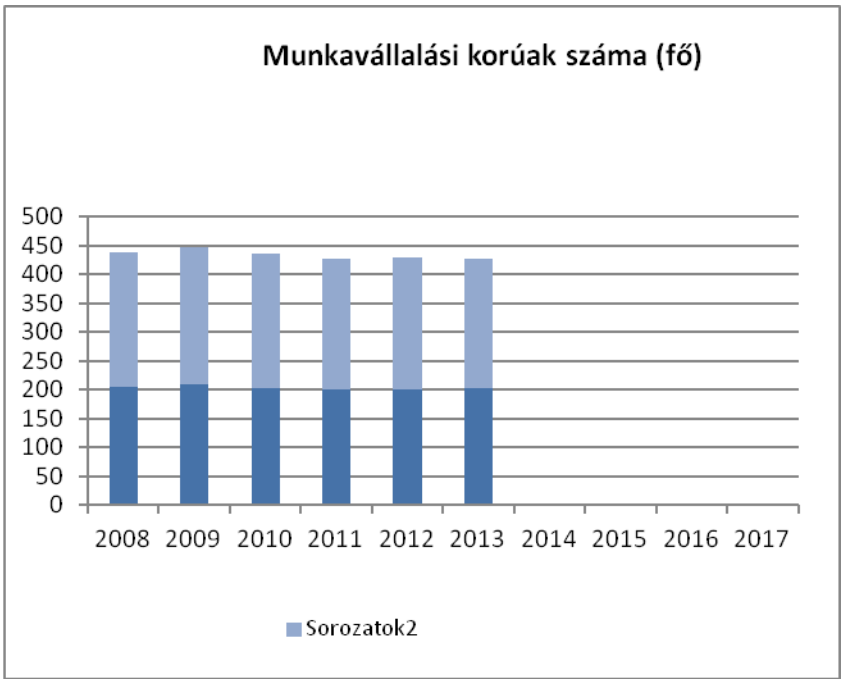
Munkavállalási korúak száma (fő)
500
450
400
350
300
250
200
150
100
50
0
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
Sorozatok2

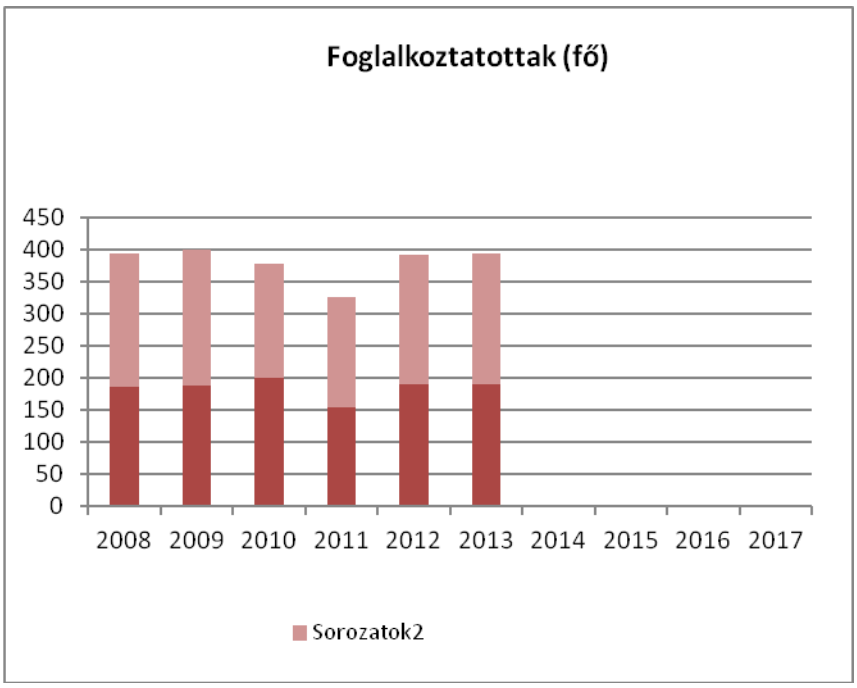

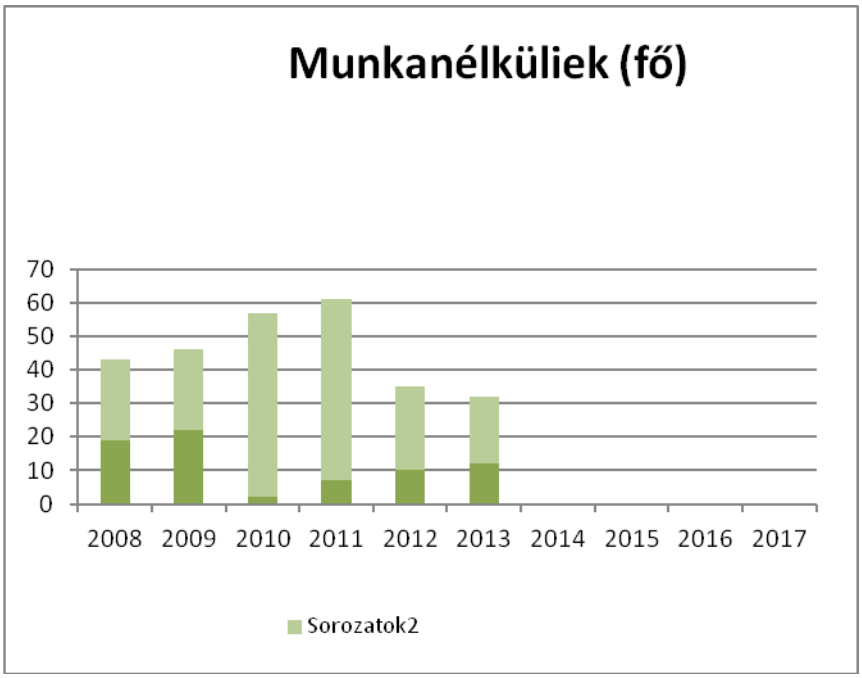

A településen található, nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor. A polgármesteri hivatal dolgozói, az intézmények dolgozói közül a női nem dominál. A közmunkaprogram az, ami javít a férfi munkavállalók arányain.
A táblázatból láthatjuk, hogy a munkavállalási korúak közül a nők foglalkoztatottsága a nagyobb, szinte minden évben (kivéve a 2010-es évet). Viszont a munkanélküliek között is többségben vannak a nők. Szembetűnő jelenség ez a 2010-es és 2011-es évben. Valószínűsíthetően a nők becsületesebben regisztráltatták magukat a munkaügyi központban, míg a férfiak munkát találtak a „fekete piacon”.

Változások az elmúlt évben: A Munkahelyvédelmi Akcióterv kibővítésének keretében könnyebben térhetnek vissza a munkába a három vagy több gyermeket nevelő édesanyák. 2014-től a munkaadók a foglalkoztatás első három évében mentesülnek a szociális hozzájárulási adó megfizetése alól; a foglalkoztatás 4. és 5. évében pedig csupán 14,5%-nyi adót kell megfizetniük. Ezek a foglalkoztatási kedvezmények 2014-től már valamennyi olyan munkavállalót érinteni fognak, akik a gyermekgondozási ellátások folyósítása mellett vagy annak lejártát követően állnak munkába.

Jelenleg a munkahelyvédelmi akcióterv 2+1 évig járulékmentességet és járulékkedvezményt biztosít minden GYED-ről, GYES-ről, GYET-ről visszatérő kisgyermekes munkavállalót foglalkoztató munkáltatónak a munkabér első 100 ezer Ft-ja után. Így az első két évben – havi százezer forint után - egyáltalán nem kell megfizetniük a munkáltatóknak a 27%-os szociális hozzájárulási adót és az 1,5%-os szakképzési hozzájárulást, a harmadik évben pedig csak a rendes adóméríték fele terheli őket. Ez hozhat változást a nők munkába állásának esélyében.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők elhelyezkedését tekintve változó az esély. Alapesetben a település intézményeiben nagyobb, más településekre, városba járó dolgozó nők között kisebb az esély, de ez időről időre változik. Van, amikor a nők kerülnek előnybe. A nők átlagos iskolai végzettsége magasabb, aminek következtében nagyobb arányban foglalkoztatják őket szellemi, felsőfokú végzettséget igénylő munkakörökben, mint a férfiakat. A férfiak tekintetében a táblázat szerint kisebb a munkanélküliség, a nők körében nagyobb az arány. 2012-ben a munkavállalási korú férfiak 95%-a foglalkoztatott, 0,5%-a munkanélküli. A nők körében a foglalkoztatottak aránya 89%, munkanélküliek aránya pedig 11%. A munkavállalási korú nők között nagyon sokan vannak gyes-en, gyet-en.

A nők azok, akik országos viszonylatban hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. és hátrányaikat erősítheti a gyermekvállalás.
Átlagosnál nagyobb a nők, főleg a kisgyermekes anyák körében a részmunkaidős foglalkoztatás iránti érdeklődés, de erre sajnos környékünkön nem nagyon van lehetőség.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Minél alacsonyabb a végzettség, annál inkább a fizikai, ill. szakképesítést nem igénylő munka dominál elhelyezkedés esetén. Talán ez is oka, hogy az alacsony iskolai végzettségű nők nehezen találnak munkát. A környékünkön hiányoznak az olyan beruházások, amely általában nők számára könnyített fizikai, ill. betanított munkát biztosítana. Végzettség hiányában viszont a felelősségteljesebb munkát nem tudják ellátni. Általánosságban elmondható, hogy az alacsony iskolai végzettségűek a munkaerőpiacon kevésbé esélyesek, az ő lehetőségeik a közfoglalkoztatásban realizálódhatnak.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Településünkön nem igazán lehet érezni a bérkülönbségeket férfiak és nők között. A bérek alakulása inkább a képzettségtől és a betöltött munkakörtől függ. Általában a dolgozók minimálbérre szerződtek, így nem nagy a különbség. A közfoglalkoztatásban és a közszférában a bérek specifikusak. Ugyanakkor a közfoglalkoztatásban kevesebb nőt alkalmaznak. A szellemi munka területén a nők vannak túlsúlyban. A fizikai munka a férfiak kiváltsága.
Az egyedülálló nők helyzete még nehezebb, hiszen anyagilag teljesen ki vannak szolgáltatva. Ahhoz, hogy gyermekét, vagy gyermekeit el tudja tartani, dolgoznia kell. A munkáltatók félnek gyermekes anyukákat foglalkoztatni, hiszen náluk nagyobb az esély a táppénz igénybe vételének.

Egerfarmoson az önkormányzat nem részesíti a nőket, anyákat hátrányos megkülönböztetésben.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, háztartási magánéletbeli feladatok leginkább a nőket terhelik. Általában ők gondoskodnak gyermekeikről, szüleikről, sokszor párjukról is. A kisgyermekes családoknál elhelyezkedési problémát, és a munkahelyi feladatok megoldását nagyban befolyásolja a bölcsőde ill. óvoda megléte. A mai korszerű munkahelyek elvárják a teljes odaadást, a cégnek megfelelő munkahelyi tempót, ezért az otthoni felelősségteljes gyermekvállalás, gyermeknevelés háttérbe szorul.

Egerfarmoson nincs sem bölcsőde, sem családi napközi.

Az egerfarmosi óvoda nyitvatartási ideje rugalmasan alkalmazkodik a munkavállaló nők tekintetében. 7.00-órától már fogadják a gyerekeket, így a dolgozó nők többsége munkaidő elkezdése előtt el tudja vinni óvodába a gyermekét. Munkaidő végeztével pedig el tud menni gyermekéért. Mint már a korábbiakban említettük az óvoda felveszi a gyerekeket 2 és fél éves korától, ezzel is támogatva a nők munkába állását.
A 40 fős férőhelyű óvoda megfelel a település igényeinek kielégítésére.
A településen nem rég készült felmérés a szülők körében. A felmérés célja: van-e igény a településen bölcsöde kialakítására. A kédőívekből kiderült, hogy a szülők többsége nem igényli a bölcsödei ellátást.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A településen biztosított a család és nővédelmi gondozás: családtervezés, fogamzás előtti gondozás, genetikai tanácsadás, várandós szoptatós anya gondozása.
A család- és nővédelmi gondozás célja, hogy a gyermekvállalás optimális biológiai és pszichés körülményeit elősegítése a fogamzás előtti gondozás és a genetikai tanácsadás, valamint a termékenységi ciklus alatti gondozás alapján (a várandós anya gondozása, a magzat születés előtti gondozása, a gyermekágyas és szoptató anya gondozása). A községben dolgozó védőnő segíti ezt a fajta a gondozást.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	0	23	#ZÉRÓOSZTÓ!
2009	0	18	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	24	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	23	#ZÉRÓOSZTÓ!
2012	0	23	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2014	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2015	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

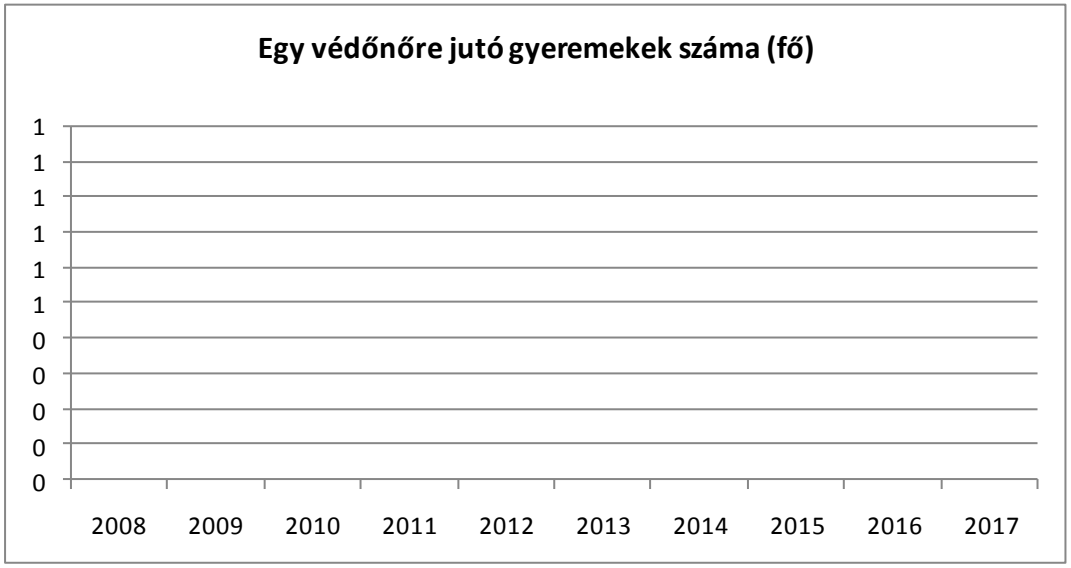

A településen 2012-ben évben egy fő volt, aki 18. életévének betöltése előtt szült. 2014-ben egy 14 éves nevelésbe vett, de rendszeresen Egerfarmosra visszaszökött lány is egészséges gyermeknek adott életet.
Egy védőnőre, aki egy alkalommal jár egy héten Egerfarmosra 2012-ben 23 gyermek jutott, attól függetlenül, hogy ezt a diagram nem így mutatja. Ennek oka, hogy a védőnői létszám a gesztor településen jelenik meg.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Nőkkel kapcsolatos erőszakos cselekedetről, családon belüli erőszakról egy esetben van tudomásunk.
Nagyon nehéz sok esetben feltárni az ilyen jellegű problémákat, akár család, akár párkapcsolat esetében. Épp a nők azok, akik a lehető legtovább próbálnak úgy tenni, mintha mi sem történne, ezzel nehezítve a probléma megoldását. Az önkormányzat támogat női érdekeket, jogot védő, áldozatokat segítő szolgáltatást.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A község önállóan ilyen szolgáltatást nem nyújt, szükség esetén az itt élők az Egri Többcélú Kistérségi Társulás által működtetett Családok Átmeneti Otthonát vehetik igénybe. Anyaotthon sajnos nem működik a székhelyen sem. A családgondozó szükség esetén, krízisközponton keresztül tud tájékozódni a Magyarországon található anyaotthonokban lévő üres helyekről, fogadóképességükről.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi civil szervezetekhez kapcsolódóan vesznek részt leginkább a nők a helyi közéletben. Jelenlétük nélkülözhetetlen a település közösségi programjainak szervezésében, a hagyományok megteremtésében, ápolásában.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák felszámolására irányuló kezdeményezések a településen nincsenek. Ennek oka, hogy nőket érintő hátrányos megkülönböztetés nem érzékelhető Egerfarmoson.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség	Általános iskolai tanulmányok befejezése, további szakképzés
Munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztethetetlensége	A helyben dolgozók munkaidejének összeegyeztetése az óvoda nyitva tartásával
Képzettségük struktúrája nem alkalmazkodik a munkaerő-piaci igényekhez	Speciális átképző programok felkutatása
Eltitkolt családon belüli erőszak korai felismerése	Jól működő jelzőrendszer fenntartása, esetmegbeszélések, esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések
Kis lélekszámú település révén szűkös képzési lehetőségek	Szoros kapcsolattartás a Munkaügyi Központtal, lehetőségek figyelemmel kísérése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az öregedés folyamata elkerülhetetlen. Egy társadalom akkor kezeli az idősek kérdését sikeresen, ha az idős ember aktivitása, anyagi, egészségügyi, szociális és kapcsolati biztonsága az egyén számára megnyugtatóan alakul. Az életminőség megtartása részben az intézményekre, részben az egyénre hárul. Kérdés az, hogy az egyes szociális ellátó rendszerek mennyire készültek fel a növekvő igények ellátására, mennyi terhet bír el a család, milyen megtartó és támogató közösségekre támaszkodhatnak az idősek.
Kiemelt figyelmet érdemel a 65 év felettiek csoportja, amelyben a magyarországi helyzethez hasonlóan az adott korosztályban a nők aránya 59%.(2012-ben) Közöttük magas az egyedül élők

aránya is, ami az önkormányzat számára további odafigyelést jelent, mivel igényük várhatóan megnő a közösségi szolgáltatásokra.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek, stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	109	167	276
2009	101	157	258
2010	103	156	259
2011	106	150	256
2012	98	142	240
2013	94	139	233
2014	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2015	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

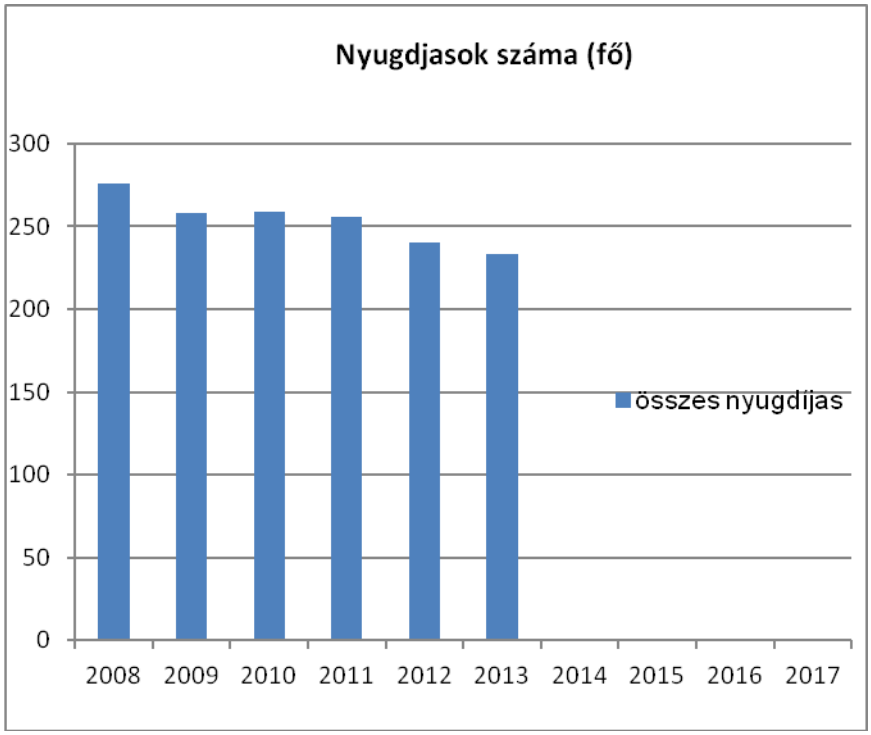

A táblázatból egyértelműen kiderül, hogy 2008-tól egészen 2011-ig a nők száma lényegesen magasabb volt, mint a férfiaké. Az összlakosság 35,6%-a volt nyugdíjas 2011-ben. Ekkor a nyugdíjasok 41%-a volt férfi, 59%-a pedig nő. A nemek közötti különbség 2010-ben még magasabb volt, mivel a nyugdíjasok 39, 7%-a volt férfi, 60,2 %-a pedig nő. 2013-ben 4 fővel csökkent

Egerfarmoson a nyugdíjas férfiak, 3 fővel pedig a nyugdíjas nők száma az előző évhez képest. 2014 évi statisztikai adatokkal nem rendelkezünk.
A nyugdíjasok között magas az egyedül élők aránya is, főleg az idős nők körében, ami az önkormányzat számára további odafigyelést jelent, mivel igényük várhatóan megnő a közösségi szolgáltatásokra.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Magyarországon a KSH adatai szerint 2010-ben az 55 évfeletti korosztály foglalkoztatási rátája alig haladta meg az 50 százalékot. Az intézmények, vállalatok ritkán alkalmaznak időseket, hiszen magasabb bért és addicionális költséget jelentenek számukra. Egy tanulmány szerint a két legerősebb érv, amit az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmaznak: az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is: a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel és jóval pontosabbak és megbízhatóbbak a fiataloknál (nem fognak más munkát keresni, megbecsülik a feladatokat), kevésbé kritikusak a felső vezetéssel és a vállalat működésével szemben és erős elkötelezettséget mutatnak a munkahelyük iránt. Emellett pedig részmunkaidőben, vagy akár kiszervezéssel is hajlandók dolgozni.
.

a) *idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága*

A községben élő nyugdíjasok foglalkoztatásáról nincsenek elég adataink. A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztenek, kisállatokat tenyésztenek, így biztosítva az aktív időskort.

b) *tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)*

Az aktív időskor biztosítása érdekében az önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatja az Őszirózsa Nyugdíjasklub működését.
A szervezet létfontosságú szerepet tölt be a falu életében. Tagjait az összetartás, tevékeny élet, tenni akarás jellemzi. A szervezet tagjai példát mutatnak a falu idős lakosai számára, bebizonyítják, hogy 60 év felett is lehet mozgalmas életet élni. Túrákat, kirándulásokat, szerveznek, együtt nyaralnak, különböző rendezvényeken, expókon vesznek részt. Felkérésre néptánc csoportjuk és népdalkörük szívesen lép fel a színpadon bárhol az országban. Pályázatokat írnak, melyet a szervezet eszközeit fejlesztik (pl.: fellépő ruhák). Az általuk szervezett rendezvények egy részét is pályázati pénzekből finanszírozzák. Erzsébet program keretében pedig szeretnének különböző gyógyfürdőkbe menni, kulturális programokon részt venni. A szociális alapellátás terén érdemes megemlíteni a nappali ellátást, mely szintén szervez programokat az idős korosztály részére.

c) *hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén*

Hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	143	25	17%
2009	143	27	19%
2010	137	25	18%
2011	141	23	16%
2012	138	24	17%
2013	132	27	20%
2014	139	28	20%
2015	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

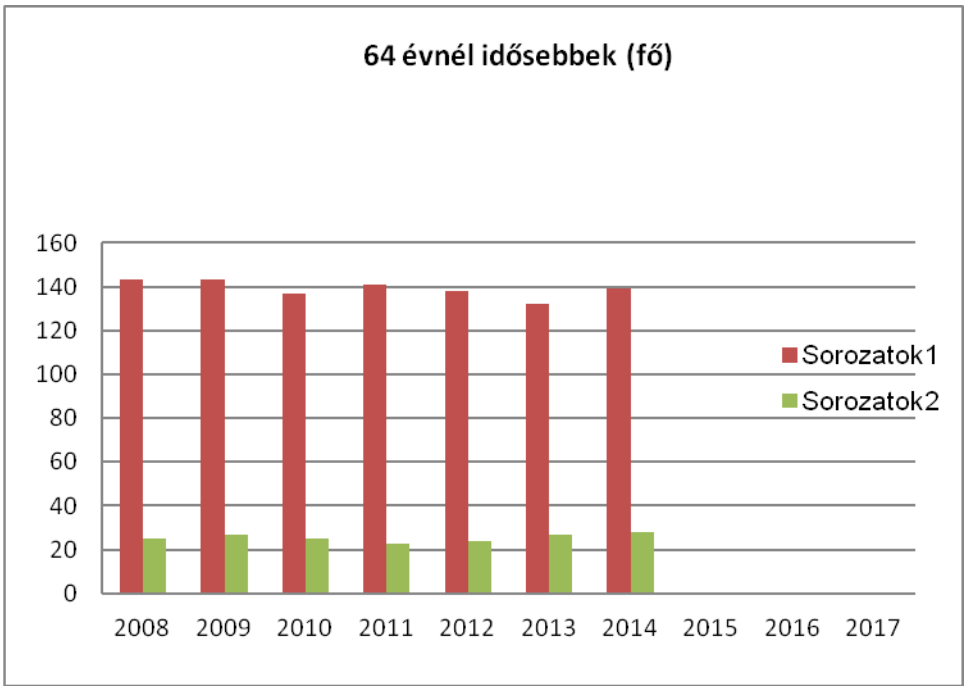

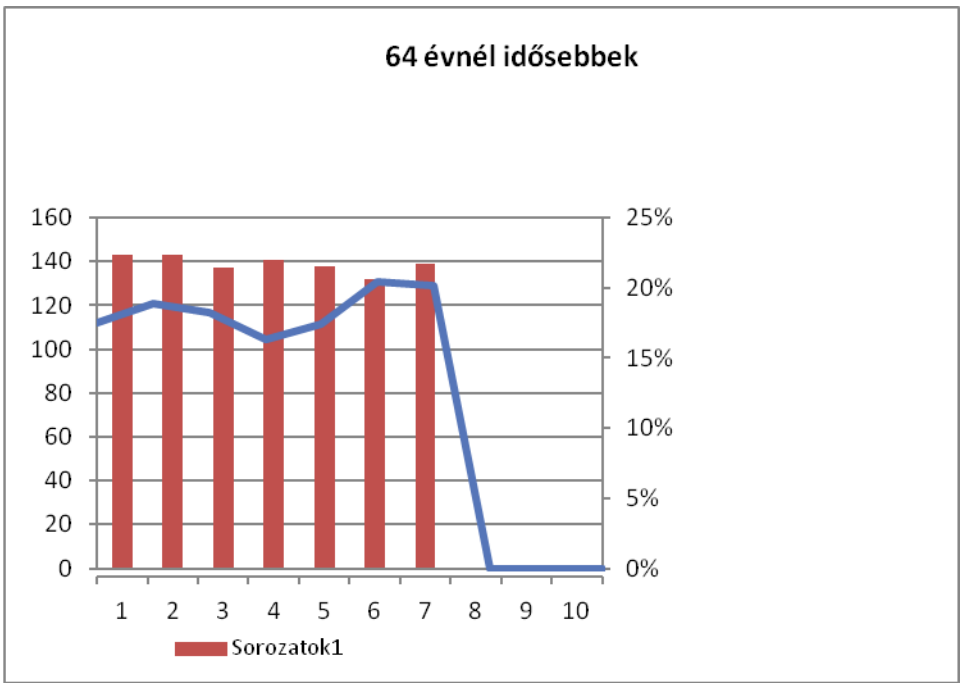

Az idősellátás területén nagyon fontos megemlíteni a szociális alapellátás keretében biztosított nappali ellátást (idősek klubját). A klub működtetése lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. A klubba járás legfőbb motivációja a magányból való kiszakadás igénye. A nappali ellátásban részesülők az idősek klubja által szervezett programokon vesznek részt. Minden hónapban tartanak nagyobb összejöveteleket, megemlékeznek a nemzeti ünnepekről, a nőnapot, mikulási, karácsonyi ünnepeket mindig megtartják. A 64 év feletti idős emberek 16%-a veszi igénybe a nappali ellátást, 2011-ben pl. összesen 23 fő igényelte. 2014-ben 28 idős ember vette igénybe ezt a szolgáltatást. Ebből 27 fő 64 év feletti. A női és férfi megoszlás szerint nő: 22 fő, férfi 5 fő. 2015-ben a nappali ellátásban részesülők létszáma 27 fő. Ebből 64 év feletti 26 fő. A nő és férfi megoszlás szerint nő 21 fő, férfi 5 fő.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	n.a.
2013	n.a.
2014	n.a.
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadéka azoknak az idős személyeknek a részére biztosít ellátást, akik a nyugdíjkorhatáruk betöltése után a szükséges szolgálati idő (résznyugdíjhoz: legalább 15 év, teljes nyugdíjhoz: legalább 20 év) hiányában saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, vagy jogosultak ugyan, de csak nagyon alacsony összegű ellátással rendelkeznek (ez a résznyugdíjra jogosultak esetében fordulhat elő).

2015. március 1-jétől ha valakinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát a nyugdíjkorhatár betöltésére tekintettel a járási hivatal megszüntette, akkor a döntés jogerőre emelkedését követően haladéktalanul, hivatalból eljárást indít az időskorúak járadékára való jogosultság megállapítása iránt. A jogosultság megállapítása esetén annak kezdő napja továbbra is az aktív korúak ellátására való jogosultság megszűnését követő nap.

Az időskorúak járadékára való jogosultság feltételeit a jogosultságot megállapító szerv kétévente legalább egyszer felülvizsgálja. Ha a felülvizsgálat során megállapítást nyer, hogy a feltételek továbbra is fennállnak, akkor az ellátást a felülvizsgálatnak megfelelő összegben tovább kell folyósítani.

Az időskorúak járadékára az a személy jogosult, aki

A) nem egyedülálló, és betöltötte a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt, és a házastársával vagy élettársával együtt sincs nagyobb havi egy főre eső jövedelme, mint a teljes öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a nyugdíjminimumnak) 80 %-a (2015-ben: 22 800 forint), vagy

B) egyedülálló, és betöltötte a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt, de 75 évesnél fiatalabb, és a nyugdíjminimum 95%-ánál (2015-ben: 27 075 forintnál) kisebb a jövedelme, vagy

C) egyedülálló, és 75 évesnél idősebb, és a nyugdíjminimum összegének 130 %-ánál (2015-ben: 37 050 forintnál) alacsonyabb a jövedelme.

Idősek járadékában Egerfarmoson senki nem részesül.

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulók részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük

fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.
Egerfarmoson a szociális alapellátások: szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás kiemelt szerepet kap az idősellátásban. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás Egerfarmoson a testület döntésének következtében 2014. 03. 31-vel megszűnt. Így néhány idős, elesett ember nehéz helyzetbe került e biztonságot nyújtó szolgáltatás megszűntetésével.

Az intézmény alaptevékenysége

- *Szociális étkeztetés:*

Napi egyszeri meleg étkeztetés biztosítását jelenti azoknak a személyeknek, akik azt önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Az intézmény étkeztetésben részesíti azt az igénylőt is, illetve azt az általa eltartott gondozottat, aki kora vagy egészségi állapota miatt nem képes étkeztetéséről más módon gondoskodni. Az étkeztetés Egerfarmoson az idősek klubjában történik, illetve akik egészségi állapotuk, idős koruk miatt nem tudnak bejárni, azok számára szociális gondozók viszik ki a lakásra. 2012. december 31-én 44 fő részesült szociális étkeztetésben. 2014-es adataink szerint 38 fő vette igénybe ezt a szolgáltatást, ami csökkenő tendenciát mutat a 2012-esévhez képest.

- *Házi segítségnyújtás:*

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az igénybevevő önálló életvitelének fenntartását – szükségleteinek megfelelően – lakásán, lakókörnyezetében biztosítja, és a többször módosított 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet szerinti szolgáltatásokat nyújtja. Településünkön 2014-ben összesen 59 idős ember (közöttük vannak fogyatékkal élők is) igényelte ezt a szolgáltatást.
A gondozónők feladatai:

- segítséget nyújtanak a gondozási, ápolási feladatok ellátásában, személyi, valamint környezeti higiénia megtartásában,
- közreműködnek az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében (bevásárlás, mosás, gyógyszeríratás, gyógyszerkiváltás, takarítás, meleg étel kivitele)
- elősegítik a közvetlen környezettel való kapcsolattartást
- segítséget nyújtanak a vészhelyzet kialakulásának megelőzésében, elhárításában,
- segítséget nyújtanak az egészségügyi, szociális ellátásokhoz való hozzájutásban,
- ügyintézésben, szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözésben

- *Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:*

Biztosítja az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, a probléma megoldása érekében a szükséges intézkedés azonnali megtételét, indokolt esetben a további egészségügyi és szociális alap- és szakellátás körébe tartozó ellátás kezdeményezését. 10 ellátott igényelte településünkön a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást 2013-ban. Ez az ellátási forma 2014. 03.31. napjával megszünt Egerfarmoson.

- *Nappali szociális ellátás:*

A saját otthonukban élő, szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni ellátására szolgál. Az idősek klubjába felvehető az a 18. életévét betöltött személy is, aki egészségi állapota miatt e támogatásra szorul.
Nappali ellátásban jelenleg 27 idős ember részesül.

- *Családsegítés:*

Célja a szociális vagy mentálhigiénés problémák és egyéb krízishelyzetek miatt segítséget igénylő családok számára az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzése, a helyzetek megszüntetése, az

életvezetési képesség megőrzése. A három településen egy családgondozó látja el a családsegítés feladatait. Két napot Mezőtárkányon, két napot Mezőszemerén és egy napot Egerfarmoson dolgozik.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idős emberek számára nyújtott alapellátások formáit, típusait, az ellátást nyújtó szolgáltatókat már bemutattuk, ezért ennek megismétlésére nem kerül sor.
A faluban az orvosi ellátás biztosított az idős emberek számára. A háziorvosi rendelő a mozgásukban korlátozott, valamint idős és nehezen közlekedők részére biztosítja az akadálytalan bejutást. A Laskó-Rima Menti Szociális Intézmény Mezőtárkány mikrobuszával folyamatosan szervezi az idős emberek számára a felülvizsgálatokra, vérvételekre való eljutást Füzesabonyba az Egészségügyi központba. Amennyiben szükséges házi segítségnyújtás keretében a gondozónők be is kísérik az idős embert az orvosi rendelőbe, egészségügyi központba.
Ami nagyon hiányzik az idős embereknek (és minden lakosnak) az a gyógyszertár biztosítása Egerfarmoson. Ha sürgősen gyógyszerre van szükség, utazniuk kell az egerfarmosi lakosoknak. Idős korban ez már nagyon nagy problémát jelent. Remélhetőleg ez a probléma 1 éven belül megoldódik a településen.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat hagyományként ünnepli minden év október 1-én a Művelődési Ház nagytermében az Idősek világnapját. A nagyszabású rendezvényre minden nyugdíjas korú egerfarmosi idős embert meghív az önkormányzat és méltó keretek között köszönti és ünnepli őket. A falu három legidősebb lakosának virággal és ajándékokkal kedveskedik az önkormányzat.
Az Idősek Klubjában és a Művelődési Házban az idősebb generációnak is van lehetősége részt venni a különböző programokon.
Az Őszirózsa Nyugdíjas Szervezet és az Idősek Klubja folyamatosan szervez programokat az idősebb korosztály számára.

c) idősek informatikai jártassága

Egerfarmoson nem történt még erre irányuló kutatás az idősellátás területén, csak sejteni lehet, hogy kevés 60 év feletti ember jártas az internetezésben. Az Őszirózsa Nyugdíjas Szervezet és a Polgárőr Egyesület tagjai közül többen is jártak számítógépes tanfolyamra. Az internetes elérhetőség a Művelődési házban, Idősek Klubjában biztosított számukra.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idős emberek aktivitást mozgósító programok szervezésében domináns szerepet játszik településünkön az Őszirózsa Nyugdíjas Szervezet és a nappali ellátást biztosító Idősek klubja. Az Őszirózsa Nyugdíja Szervezet tagjai nagyon dinamikus közösségi életet élnek. A kistérség településeinek rendezvényeire folyamatosan hívják őket. A színpadi szereplés természetes jelenség számukra, énekelnek, táncolnak, felpezsdítik a 60 év feletti korosztály életét. Minden évben kirándulni, nyaralni mennek együtt. Folyamatosan nyújtanak be pályázatokat, melyek a szervezet eszközeinek fejlesztését, különböző programok megvalósítását célozzák. Az Idősek Klubja dolgozói szintén rendszeresen szerveznek a klubtagoknak különböző programokat.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az inaktív korú népesség száma nő, és ez nagy terhet ró az egészségügyi és szociális rendszerre	Vállalkozók támogatása, munkahelyteremtés, minél több ember bevonása a közmunkaprogramba
55 év felettiek munkanélkülisége	Munkahelyvédelmi Akcióterv segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján. Az 55 év feletti dolgozókat foglalkoztató munkáltató szociális hozzájárulási adókedvezményben részesül
Öregedési index magas, természetes szaporodás csökken	A fiatalok ösztönzése arra, hogy a településen maradjanak, és itt alapítsanak családot
Időskori elmagányosodás	Közösségi programok szervezése, klub találkozók, szabadidős tevékenységek
A településen nincs gyógyszertár, az idős embereknek utazniuk kell, ha ki akarják váltani gyógyszereiket	Fontos lenne a településen egy gyógyszerszoba kialakítása
Az idős emberek számára már nagyon nehéz rendben tartani a lakást és a hozzá tartozó udvart, kertet.	Bővíteni kell az idősellátás rendszerét. Megoldani számukra a rendszeres fűnyírást közcélú munkavállalókkal, vagy önkéntesekkel. Segítséget kell nekik biztosítani közvetlen környezetük rendbetételére
Az idős emberek biztonságérzete csökkent a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás megszüntetésével	Keresni a gazdaságos lehetőséget e szolgáltatás újbóli bevezetésére

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktívrészvétel során. A Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezményes az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalást.

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	22	0
2009	20	0
2010	15	0
2011	56	0
2012	52	0
2013	50	0
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

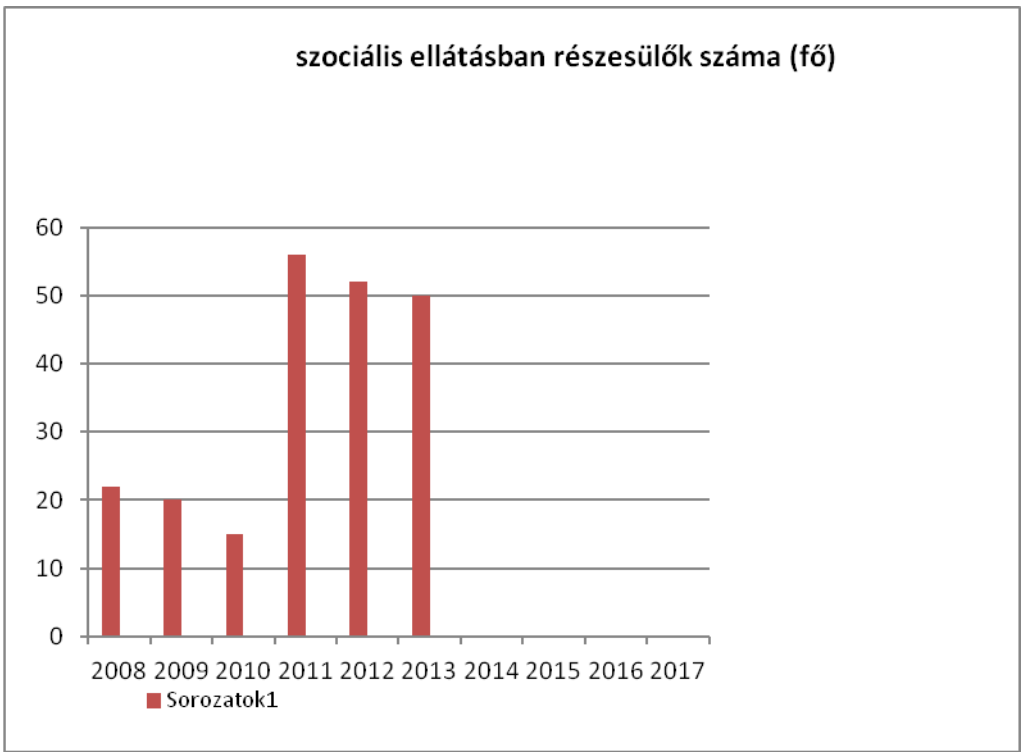

Egerfarmoson 2008-tól 2010-ig csökkenő tendenciát mutat a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma. 2011-ben viszont ugrásszerűen megnövekedett az ellátottak száma. Az ellátás összege viszont kevesebb lett. Ebben az ellátásban csak az részesülhet, aki az utolsó 5 évben legalább 3 év munkaviszonnyal rendelkezett.
2012. január elsejével a rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, a rendszeres szociális járadék, az átmeneti járadék, mint ellátástípusok megszűntek. Helyettük új, egységes ellátások kerültek bevezetésre:
- a rehabilitációs ellátás: foglalkoztatásra, rehabilitációra javasolt személyek jövedelempótló ellátása,
- a rokkantsági ellátás: a foglalkoztatásra, rehabilitációra nem javasolt személyek jövedelempótló ellátása.

Mint említettük, a rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, rendszeres szociális járadék, átmeneti járadék 2012. január 1-jével rehabilitációs, vagy rokkantsági ellátásként került továbbfolyósításra, azonban az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személyek részére öregségi nyugdíjként került továbbfolyósításra.
Az átalakítás legnagyobb mértékben azokat a III. csoportos rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesülőket érintette, akik 57. életévüket 2011. december 31. után töltötték be. Ugyanakkor az átalakítás nem érinti a soros felülvizsgálati kötelezettséget azok esetében sem, akik nem e fenti két ellátási csoportba tartoztak 2011. december 31-én, vagyis az ellátás megállapításakor felülvizsgálat lett részükre előírva.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

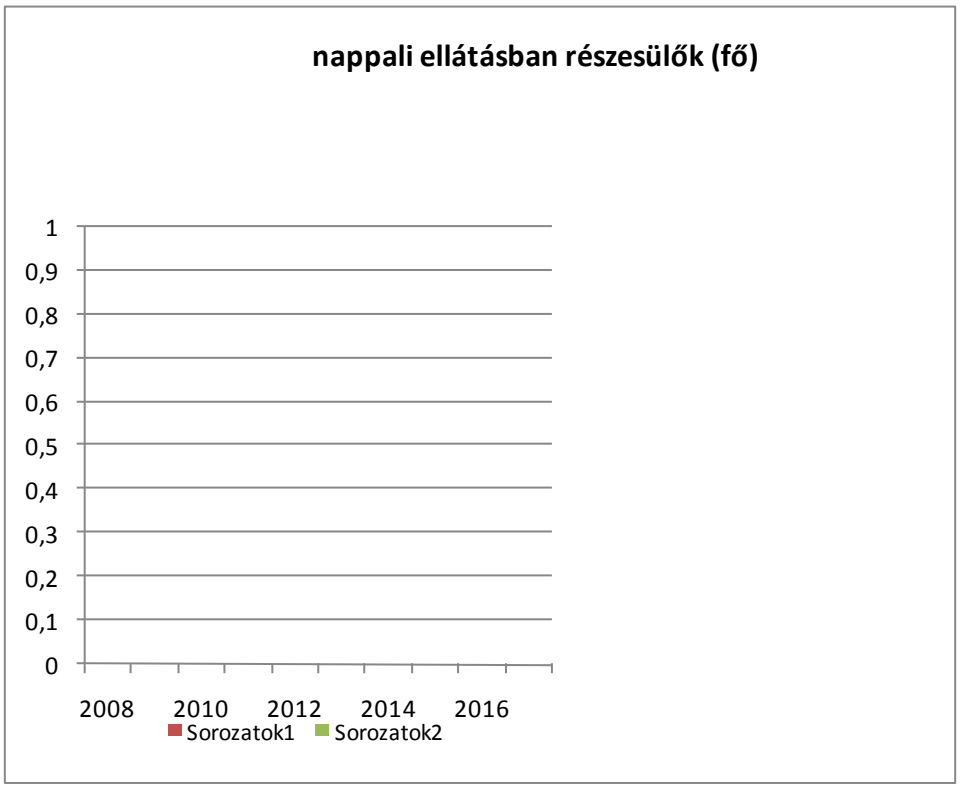

A nappali ellátás 2011-ben 23 idős embernek nyújtott napközben kényelmes „otthont”, menedéket a magány elől. 2013-ban és 2014-ben 27 idős ember veszi igénybe ezt az ellátást, szolgáltatást.
A nappali ellátás azonban nem csak idős embereknek biztosít esztétikus környezetet, tartalmas programokat, és meleg étkeztetést, hanem a fogyatékos emberek is igénybe vehetik. A táblázatban látjuk, hogy a KSH adatai szerint nincs fogyatékos személy az idősek klubjában.

a) *fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)*

A fogyatékkal élők szignifikánsan rosszabb munkaerő-piaci pozíciót foglalnak el, mint az átlag emberek. Munkavállalási esélyeik rendkívül kedvezőtlenek. Ennek oka több tényezőn múlik. Egyrészt a 90-es évek nagyarányú munkahelyvesztése ezeket a személyeket fokozottan érintette, miközben munkajogi védelmük is csökkent. Másrészt a fogyatékosok esetében társadalmi integrációjuk esélyei szempontjából a család társadalmi helyzetének anyagi, jövedelmi viszonyainak és lakóhelyének még nagyobb a jelentősége, mint más hátrányokkal küzdő csoportok esetében, hiszen a számukra szükséges szolgáltatások elérése fizikai és anyagi korlátok által erősen meghatározott. Ez erősen befolyásolja a megfelelő képzéshez való hozzájutás esélyét is, ami még nehezebbé teszi elhelyezkedésüket.
Az önkormányzat rehabilitációs munkakörben mindig foglalkoztat megváltozott munkaképességű személyeket.

b) *hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén*

Egerfarmoson nem tudunk róla, hogy fogyatékosság miatt bárkit is ért volna hátrányos megkülönböztetés, sem munkáltató részéről, sem a falu lakosságának részéről.
Olyan esetről viszont van tudomásunk, hogy egerfarmosi lakos egy másik településre járt át dolgozni (rehabilitációs munkakörben) és ott negatív diszkrimináció érte a munkáltató részéről. A dolgozó az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz fordult jogorvoslatért.

c) *önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok*

A nappali ellátás, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres segítségnyújtás szolgáltatása adott lehetőség a fogyatékkal élők számára is.
Az idősek klubja és az önkormányzat által rendezett programokon, előadásokon, összejöveteleken nem csak az idős embereket szólítják fel a részvételre, nem csak az ő megjelenésükre számít az önkormányzat, hanem a fogyatékkal élő emberekre is.
Egerfarmoson megfigyelhető jelenség, hogy az enyhe fokban értelmi fogyatékos emberekről, fiatalokról a családjuk, család hiányában közvetlen szomszédi környezetük gondoskodik. Ebben a kis faluban még mindig él az emberekben a gondoskodás vágya, odafigyelnek a gyerekekre, idősekre, fogyatékkal élőkre.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzbeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik. A pénzbeli ellátások közül átmeneti segélyt kérhetnek az önkormányzattól, ha szükségük van rá.
A természetbeni juttatások közül a közgyógyellátás érintette leginkább a fogyatékos személyeket. 2013-ban 13 lakos részesült közgyógyellátásban.
A rokkantnyugdíjban, rehabilitációs ellátásban részesülő lakosokról nincs elég adatunk.
A Laskó-Rima Menti Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény és az önkormányzat, mint munkáltató foglalkoztat rehabilitációs munkakörben megváltozott munkaképességű személyeket. Házi segítségnyújtás keretében, szociális gondozói munkakörben is dolgozik megváltozott munkaképességű lakos.
A szociális szolgáltatások jelentős mértékben érinthetik a fogyatékos személyeket. Szociális étkeztetést, nappali ellátást, házi segítségnyújtást, kérelmezhetnek az intézményvezetőnél. és a családsegítő szolgálat családgondozójához is fordulhatnak segítségért.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékossági csoporthoz tartozó ember - azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek - speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a *közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférésé*ről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

a) *települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége*

Az építésügyi hatóság megfelelően felkészült az akadálymentesítés építészeti szempontjainak vizsgálatára. Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése azonban még mindig nem 100%os
A hivatali ügyintézés teljes körűen akadálymentesített, a Polgármesteri Hivatalban a fizikai, az információs és a kommunikációs akadálymentesítettsége kifogástalan.
Az egészségügyi és szociális szolgáltatások fizikai akadálymentesített terepen érhetőek el
Az óvoda, az idősek klubja, művelődési ház, komplex akadálymentesítése biztosított. Az iskola és a könyvtár akadálymentesítése még mindig megoldandó feladat.

b) *közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége*

A Művelődési Ház részleges akadálymentesítése lehetővé tette a mozgásukban korlátozott, fogyatékos személyek számára is a művelődést, kikapcsolódást, programokban való részvételt, szórakozási lehetőségét. A könyvtár elérése azonban még mindig akadályozott.
A közszolgáltatások infokommunikációs akadálymentesítése ez idáig csak részben megoldott.
Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss híreket, információkat a fogyatékkal élő emberek is olvashatják. A honlapunkon Hírmondó felolvasószoftver, Speakboard felolvasószoftver, B9sMag felolvasószoftver, és Magic képernyőnagyító program van. A település vezetői gondoltak a fogyatékkal élők szabadidős tevékenységeire is, ezért megépítésre került egy akadálymentesített ping-pong asztal a játszótéren.

c) *munkahelyek akadálymentesítettsége*

A települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettségének beszámolójánál már kitértünk ennek részletezésére.

d) *közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége*

Az újonnan épülő közlekedési utak, járdák kialakításánál erre figyelemmel vagyunk. A nem rég épült játszótér parkosítása is ennek megfelelően történt. Településünk utcáin a járdák sok helyen szinte „járhatatlanok”, rossz állapotúak. Az „ép” emberek számára is nehéz rajtuk közlekedni. Az önkormányzatnak még megoldandó feladat a járdák, utak rendbetétele.

e) *fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)*

Fogyatékosok nappali intézménye nem működik Egerfarmoson, de az idősek nappali intézményében őket is szívesen fogadják. A szociális alapellátások részükre is elérhetőek, igényelhetőek.

f) *pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)*

Amennyiben a fogyatékos személy kéri, rendkívüli segélyt biztosít az önkormányzat hallókészülék, járás segítő eszközök vásárlásához. A családsegítő szolgálat tájékoztatást nyújt a fogyatékkal élő emberek számára az igényelhető ellátásokról, támogatásokról, és segítséget nyújt az igénylésnél is. Már volt eset, hogy valaki hallókészülék megvásárlásában kért segítséget az önkormányzattól. A családsegítő szolgálat is több esetben segített fogyatékkal élő személynek problémái megoldásában, különböző ellátások igénylésében.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élők elhelyezkedési nehézségei	A helyi foglalkoztatók ösztönzése a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására, legalább a kvóta mértékéig. Első lépésként az önkormányzat és az általa fenntartott intézményekben kell biztosítani a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását.
Az önkormányzat intézményeinek akadálymentesítése részben megoldott, az utak akadálymentesítése megoldatlan	A középületek teljes körű akadálymentesítése, az utak korszerűsítése során az akadálymentesítési szabályok figyelembe vétele.
A fogyatékos személyek közlekedése akadályozott a tömegközlekedési eszközökön is.	A fogyatékos személyek közlekedési feltételeinek javítása érdekében együttműködés a Volánnal. (Az egészségügyi szolgáltatások, szakrendelők megközelítése érdekében.)
A fogyatékkal élő emberek társadalmi segítségre szorulnak	Biztosítani, hogy az Önkormányzatnál, családsegítő szolgálatnál, a különböző fogyatékossággal küzdő emberek ügyeiket el tudják intézni.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Jellemző az önkormányzatunk, intézményeink munkájára, a különböző szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, egymást kiegészítik. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja. Településünk büszke civil szervezeteire, akik tartalmasabbá, színvonalasabbá teszi a falu életét.

a) *a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)*

A faluban számos civil szervezet működik, amelyek munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez, az egészségmegőrzéshez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez, közbiztonság megteremtéséhez.

Egerfarmos civil szervezetei:

- Kandó Kálmán Alapítvány
- Őszirózsa Nyugdíjas Szervezet
- Egerfarmos Község Polgárőr Egyesület
- Tűzkerék Néptánc Egyesület
- Kolonc Ifjúsági Klub
- Vöröskereszt

Egerfarmosi Őszirózsa Nyugdíjas Szervezet

1987-ben alakult nyugdíjasklubként az Őszirózsa Nyugdíjas Szervezet. 2005 év februárjától közhasznú szervezetként működik. A szervezet meghatározó szerepet tölt be a falu életében. Célja: a településen élő időskorú nyugdíjasok összefogása egészségi és kulturális szükségleteik kielégítése, társadalmi megbecsülésük erősítése. Heti rendszerességgel tartják összejöveteleiket. Hagyományőrző népdalkörük aktívan részt vesz a községben rendezett társadalmi ünnepségeken, falunapon, kistérségi és megyei nyugdíjas rendezvényeken, kulturális és hagyományőrző találkozókon. / Eger, Sarud, Berekfürdő, Verpelét és a szomszéd településeken / Rendszeresen járnak kirándulni, színházba, múzeumba, gyógyfürdőbe, író – olvasó találkozót, szavaló versenyt és egészségügyi előadásokat szerveznek. Több alkalommal rendeztek kistérségi találkozót, melyre meghívták a környék hagyományőrző népdalkórusait. Rendezvények szervezésére már többször is adtak be sikeres pályázatot. Az NCA – hoz is pályáztak kisebb – nagyobb sikerrel működésre, melyből a klubhelyiséget rendezték be és a működésünkhöz szükséges kiadásaikat fedezték. Az önkormányzattól is kaptak támogatást. Sikeres Leader pályázat keretében készíttették el fellépő ruháikat, karakter cipőiket, fellépésekre történő utazásaikat pedig az adó 1%-os befizetéseiből finanszírozták (2010-ben). Mind az önkormányzat, mind a faluközösség tiszteli őket munkásságukért, elért eredményeikért. A Szervezet alapító tagjai a Füzesabonyi Kistérségi Civil Tanácsnak, mely a múlt évben 3 napos konferenciát tartott több civil szervezet részvételével, ahol sok értékes tapasztalattal gazdagodtak. Tagjai még a Heves Megyei Nyugdíjas szövetségnek és a Nyugdíjasklubok és Idősek „Életet az éveknek” Országos Szövetségének. A helyi önkormányzattal, intézményekkel, civil szervezetekkel jó a kapcsolatuk, amit továbbra is szeretnének ápolni, mert összefogással lehet csak sikeres eredményeket elérni.

Egerfarmos Községi Polgárőr Egyesület

2001. június 5-én alakult önkéntes alapon, önszerveződéssel. A Polgárőrség megalakulását az motiválta, hogy községünkben igen rossz volt a közbiztonság. Előfordult olyan éjszaka, hogy 15 helyre is betörtek és elvittek mindent, ami mozdítható. Ezért Egerfarmos község lakosainak személyi – és vagyonbiztonsága, bűncselekményektől való visszatartása, közterületek védelme érdekében létrehozták az Egerfarmos Község Polgárőr Egyesületet. Tagjai felnőtt korú, tiszteletben álló, büntetlen előéletű magyar állampolgárok, akik társadalmi munkában, ellenszolgáltatás nélkül vállalják a település közbiztonságának elősegítését. A szervezet pártsemleges, mely a Füzesabonyi Rendőrkapitánysággal együtt működve fejti ki tevékenységét. Minden éjjel rendszeresen járőrszolgálatot tartanak. Részt vesznek az OPSZ által kiírt Fokozott Biztonsági Programban. Évente több ezer éjszakai járőrórát teljesítenek és van, mikor nappal is. Hogy még mindig működni tudnak támogatóiknak köszönhetik. Főtámogatóik: Önkormányzat, Magyar Posta, Takarékszövetkezet; valamint pályázati pénzekből tartják fönn működésüket. Vásároltak számítógépet, kerékpárt, formaruhát /téli, nyári/, fényvisszaverő mellényt. Az önkormányzattól kaptak helyiséget, melyet lehetőségeikhez mérten szépen be is rendeztek. A község lakossága elöregedett, sok az idős, egyedülálló ember és igénylik a polgárőrség jelenlétét; nem egyszer kellett közbelépni, hogy be ne csapják őket. A lakosság számít a munkájukra és polgárőrségnek köszönhetően csökkent is a bűncselekmények száma. Polgárőrség tevékeny munkáját nem csak a lakosság értékeli, hanem különböző elismerések és kitüntetések is jelzik. Két alkalommal kaptak Polgárőr Érdemkereszt bronz fokozatát, egy alkalommal Polgárőr Érdemkereszt arany fokozatát. 2006-ban az Év Polgárőr Egyesülete kitüntetésben részesültek. Több alkalommal emléktárgyat és oklevelet vehettek át az arra érdemes tagok. A fentiekből kiderül, hogy a polgárőrök megtettek és megtesznek mindent a község és a kistérség nyugalmáért. Nem csak a rendőrséggel jó a kapcsolatuk, hanem a civil szervezetekkel is.
A Hevesi és Füzesabonyi Kistérség által közösen létrehozott Tisza-Tarna-Rima Leader akciócsoportnak is tagjai. E csoport pályázatán nyertek pénzt 5 térfigyelő kamerára. A kamerák már működnek. Az Egyesület a Budapesti Rendőr Főkapitányságtól jó munkájuk elismeréseként kaptak egy NIVA 1700. típusú terepjárót, mellyel folyamatosan járőröznek. A polgárőrség tagjai rendelkeznek megfelelő ruhával, jelzéssel, és bűnmegelőzési, valamit közlekedésrendészeti vizsgával.
2014-ben került átadásra a pályázati forrás felhasználásával megépült BMX pálya, mely a település játszótere mellett került kialakításra.
Rendszeres kapcsolatot tartanak az egri Civil Házzal, konzultációk, tanfolyamok, tanácskozások előadásain vesznek részt. Az Önkormányzattal, intézményekkel, civil szervezetekkel konstruktív kapcsolatokat alakítottak ki.
A Polgárőrségre mindig és mindenkor számíthat a lakosság.

Tűzkerék Néptánc Egyesület

A Tűzkerék Néptánc Egyesület egyéni kezdeményezés útján, az ismeretség, a barátság, a tánc és a zene szeretete alapján alakult meg. Nagy-nagy lelkesedéssel láttak neki jövőnk tervezgetésének. Céljuk minél több tájegység tánckultúrájának elsajátítása, azok bemutatása, valamint hagyományőrző programok szervezésével népszokások feleleventése. A közösség tagjait 20, 30, 40 éves nők, valamint három tizenéves lány alkotta, már fiatal férfiakkal is bővült a csoport. Az idő múlásával olyan támogatói tagok is csatlakoztak hozzájuk, akik szívükön viselik az egyesület sorsának alakulását. Nagy örömükre számos környékbeli rendezvényre kaptak meghívást, így például Egerfarmosra, Füzesabonyba, Mezőszemerére, Mezőtárkányra, Szihalomra, Besenyőtelekre, Dormándra és Szücsibe is. Első fellépéseiken kölcsön kapott népviseletben táncoltak, majd egy a Takarékszövetkezet által meghirdetett sikeres pályázat útján tettek szert anyagra. A továbbiakban az egerfarmosi Községi Önkormányzat hozzájárulásának és egy magánszemély keze munkájának köszönhetően tették meg előrelépéseiket. 2015-ben önkormányzati

támogatás segítségével bővítették fellépő ruháik tárát, a tanult táncok tájegységének megfelelő öltözeteket szereztek be. A 2015-ös évben az egyesület bővítette kapcsolatrendszerét, ezáltal jelentősen javult a szakmai munka színvonala.
Székhelyük az egerfarmosi Művelődési Ház nagyterme, a fejlődésnek köszönhetően folyamatban van egy népviseletei raktár kialakítása.. Terveik között szerepel egy jótékonysági bál megszervezése, melynek bevételeit tárgyi eszközökre, további népviseletre, valamint karaktercipőre fordítanának.

Kandó Kálmán Alapítvány

Az alapítványt az önkormányzat alapította 1991-ben. Nevét a híres, fázisváltós villamos mozdony feltalálójáról, Kandó Kálmánról kapta, akinek őseit rendkívül sok szál kapcsolja Egerfarmoshoz, jelentősebb ideig éltek a Kandó Kúriában. Az alapító okiratban megfogalmazott célkitűzéseket figyelembe véve folytatja a kuratórium munkáját, ennek megfelelően alapításától kezdve a Kandó Alapítvány különböző tevékenységekben vett és vesz részt. Legjelentősebb a Millennium évében állított Kandó Kálmán mellszobor, mely a település központjában található. Az önkormányzat Kandó Kálmán születéséhez kötődően minden évben falunapot rendez. Ezen alkalmakkor meghívják Kandó Kálmán leszármazottait és koszorúzással egybekötött ünnepséggel emlékeznek meg a feltalálóról. Legfőbb céljuk a hátrányos helyzetű és szociálisan rászoruló emberek támogatása. Több ízben osztottak élelmiszer és szaloncukorcsomagot rászoruló nagycsaládoknak és idősebbeknek. Karácsony alkalmával minden évben játszóházat szerveznek a gyermekeknek, ahol karácsonyfadísz és kisebb ajándékok készítésére van lehetőségük és apró finomságokkal kedveskednek számukra.
Célkitűzéseikben szerepel a település infrastrukturális fejlesztése is. Ennek jegyében 2007-ben adománygyűjtést szerveztek a község temetőjében lévő ravatalozó elő tető megépítésére. Nagy örömükre szolgált, hogy egy nagyobb összeggel hozzá tudtak járulni az elő tető megépítéséhez. 2009-ben az egerfarmosi 6 és 10 év közötti gyermekeknek szerveztek 4 napos napközis tábort, az iskola pedagógusaival közösen. Ezt rendkívül fontosnak tartják, mivel sok gyermeknek csak ez alkalommal volt lehetősége nyári táborozásra. Eredeti célkitűzéseik kibővültek a hagyományőrzéssel is, szeretnék a régmúlt hagyományait feleleveníteni. 2012-ben az Alapítvány megnyerte a Tájház felújítására beadott pályázatot, melynek tervezési díját és a pályázatíró munkadíját a Kandó Kálmán Alapítvány finanszírozta. Az elnyert pályázat utófinanszírozású, tehát a felújítás költségét utólag utalják át az alapítvány részére. Mivel a felújítás költségeire az Alapítvány előre nem tudott pénzügyi fedezetet biztosítani, így az önkormányzat nyújtott segítséget az építkezés lebonyolításához. Az Alapítvány pályázati forrásának köszönhetően került kialakításra 2014 évben a település központján található Rózsakert pihenőpark.
A kuratóriumnak munkáját több önkéntes segítő támogatja, akikre mindig számíthatnak. Az önkormányzat tagjaival való jó személyes kapcsolatuk megkönnyíti az együttműködést. Számos esetben nyújtottak már segítséget hivatalos ügyekben, valamint anyagilag is támogatja az alapítványt. Irodahelyiséget is az önkormányzat biztosít számukra. Már sokszor írtak sikeres pályázatot az NCA működési célú pályázatán. Az alapvető működési költségeiket ebből fedezik. Az Alapítvány megalakulása óta a község javát segíti és a jövőben is erre fognak törekedni.

Kolonc Ifjúsági Klub

A gyermekjóléti szolgálat családgondozója kezdeményezésére, javaslatára 2010. tavaszán létrejött Egerfarmoson az Ifjúsági Klub. Ebben az időszakban egyre több jelzés érkezett a gyermekjóléti szolgálathoz kiskorúak, fiatalkorúakkal kapcsolatos problémákról. A Polgárőrség tagjai is gyakran találkoztak éjszakánkén, hajnali órákban gyerekekkel, fiatalokkal a faluban. A lakosok is zúgolódni kezdtek és sérelmezték, hogy a fiatalok céltalanul bolyonganak a település utcáin. A probléma falusi szintűvé vált, témája lett több önkormányzati testületi ülésnek is. Mindenki érezte, hogy tenni kell valamit, mert a helyzet tarthatatlan. A családgondozó egy gyűlést hívott össze, ahová meghívta

az egerfarmosi fiatalokat és a falu vezetőit, Polgármesterasszonyt közös megbeszélés céljából. Kérte a fiatalokat fogalmazzák meg kéréseiket és elképzeléseiket a falu vezetői számára. A fiatalok ezt örömmel fogadták, úgy érezték végre meghallgatják őket. A megbeszélésen a fiatalok /12 fiatal vett részt/ elmondták, hogy már régóta szeretnének egy ifjúsági klubhelyiséget. Hogy ne kelljen az utcán bolyonganiuk, a testületi tagok nyitottak voltak ennek megoldására. A fiatalok választottak maguk között egy fiatalembert, aki vezetői munkakörben dolgozik az idősellátás területén. Szociális munkás diplomával rendelkezik, követendő minta a fiatalok számára. A település vezetői ezek után úgy döntöttek, hogy biztosítanak helyet a fiatalok számára. Így alakult meg egerfarmoson a fiatalokból álló Kolonc Ifjúsági klub. Ezt a nevet az első alakuló ülésükön választották maguknak. Az interneten vezetőjükkel együtt utána néztek az alakulás folyamatának, mire van szükség hozzá, hogyan induljanak el.
Második ülésükön megalkották az Alapító Okiratot. A tagok aláírták a belépési nyilatkozatot, házirend és alapszabályzat elfogadási nyilatkozatot. Kiválasztották a tisztségviselőket (vezető, pénztáros, leltáros, stb. …) A klub szeretett volna hivatalos, cégbíróság által bejegyzett klubként működni, de sajnos ennek megvalósítására nincs anyagi fedezetük. A klub tagjai az óta is havi rendszerességgel gyűléseznek. A település programjain, nemzeti ünnepeken képviselik magukat.
Programtervük rengeteg szabadidős tevékenységet, közös programot ír elő egész évben.
A Kolonc Ifjúsági klub létrejöttével a településen már lehet érezni a pozitív változásokat a fiatalok magatartásában. Az ifjúság már nem él annyira kicsapongó életet, mint régebben, de azért 1-1 eset mindig akad, ami rossz fényt vet rájuk. Már kevesebb igazolatlan hiányzásról jön jelzés, a polgárőrök is ritkán találkoznak éjjel gyerekekkel, és a lakosság is megnyugodott. A Kolonc Ifjúsági Klub működésére a csiszolatlanság, kevés tapasztalat, illetve pénztelenség igen csak rányomja a bélyegét. A fiatalok ennek ellenére mégis reménykednek, hogy vár még rájuk szebb, tevékenyebb jövő. Bármennyi is az akadály, ők nem adják fel, folytatják a küzdelmet fennmaradásukért.

Vöröskereszt

Helyi képviselőjének a karitatív tevékenysége példaértékű. Jelen van a gyermekprogramok támogatásában, minden rászoruló ember, család megsegítésében, akár ruhanemű adományról, akár élelmiszer csomag kiosztásáról is legyen szó. Nagy szerepe van a nyári táboroztatások megvalósításában.
A minden évben megszervezett véradások lelkes szervezője.

b) *önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása*

A településen együttműködik az önkormányzat, a Római Katolikus Egyház, Református Egyház és a civil szervezetek. A községi rendezvényeket, így falunap, falukarácsony, nemzeti és egyházi ünnepeket közösen szervezik és bonyolítják.

c) *önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség*

A füzesabonyi kistérség 19 települését összefogó többcélú társulás 2005. május 15-én jött létre a Füzesabony Kistérségi Területfejlesztési Társulás jogutódjaként Füzesabony székhellyel.
A közös feladatellátásnak az évek során látszódtak az előnyei is, hiszen olyan szolgáltatások is elérhetővé váltak a társuláson keresztül, melyek korábban csak külön szerződésekkel voltak megoldhatóak. Ilyen volt például a logopédiai, pszichológiai és a nevelési tanácsadás.
A 2008-as évben újabb változások következtek be. A kistérségi feladatellátásból kiválva 3 település mikro társulást hozott létre, szintén a gazdasági előnyöket és a plusz normatív bevételeket tartva szem előtt. *Mezőtárkány, Besenyőtelek* és *Egerfarmos* községek önkormányzatai egymás érdekeinek figyelembe vételével a Füzesabonyi Kistérség Többcélú Társulása keretein belül szociális intézmény közös fenntartása céljából, önkéntes és arányos teherviselés alapján

intézményfenntartó mikro társulást hoztak létre 2008. november 3-án. A mikro társulás 2011 végén kibővült Füzesabony várossal és Dormánd községgel, majd 2014-ben Mezőszemere is csatlakozott hozzájuk a szociális alapellátások terén. A mikro társulás által fenntartott Laskó-Rima Menti Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény a szociális alapellátások mellett biztosítja mind az 5 településen a gyermekjóléti szolgáltatást is, kivéve Mezőszemerét.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nem működik nemzetiségi önkormányzat

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek bemutatásánál részletesen kitértünk a szervezetek karitatív tevékenységére is. Kandó Kálmán Alapítvány minden évben szervez a gyermekeknek karácsonyi ünnepséget, pénzügyi hátteret biztosít a gyerekeknek szóló rendezvényekhez, támogatja a halmozottan, halmozottan hátrányos családokat, gyerekeket. Karácsonykor élelmiszer csomagokat ajándékoz a szegény családoknak, egyedülálló, kevés jövedelemmel rendelkező nyugdíjasoknak, fogyatékkal élő embereknek. Támogatta Kolonc Ifjúsági Klub helyiségének kifestését stb. Karitatív tevékenysége minden célcsoportra kiterjed.
A Vöröskereszt helyi képviselője a lehetőségeknek megfelelően évente több alkalommal is szervez élelmiszeradományozást a rászoruló embereknek, családoknak. Szervezi a hátrányos helyzetű gyermekek táborba való eljutását.
Konstruktív kapcsolatoknak köszönhetően, más civil szervezetek is nyújtanak segítséget a településen élő gyerekek, családok részére /Kis Bocs Baba Mama Egyesület, Hegyem Nonprofit Kft, stb./

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Településünk kis létszáma miatt e szervezetek nem igazán tudnak meg nyilvánulni, mivel az így is lecsökkent forgalmuk és a közfeladatok ellátására fordított energiájuk nem igazán teszi lehetővé, hogy markánsan részt vegyenek ilyen feladatok ellátásában.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Adatgyűjtésünk folyamán egyre jobban kirajzolódtak és megfogalmazódtak a településen élő emberek problémái, az esélyegyenlőség biztosítása kapcsán felszínre kerülő és leküzdendő akadályok. Az adatgyűjtés kiterjedt kistérségi és helyi dokumentumokra az Egerfarmost érintő területeken. Az adatgyűjtés folyamán lehetőségünk nyílott megismerni a helyi szervezetek jellemzőit, lehetőségeit, szabályozásukat és mindazt, amit eddig tettek és tesznek a saját területükön az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.
Az elkészült dokumentum tervezet a helyben szokásos módon, településünk honlapján kerül közzé tételre, melyről az állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlap eléréséről és a Helyi Esélyegyenlőségi Terv megtekintésének lehetőségéről a helyi újságban Az Egerfarmosi Hírmondóban adunk tájékoztatást.

a) helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A HEP sablon munkaanyag elkészítése, az önkormányzat, közoktatási intézmények és más szervezetek, civil szervezetek dokumentumaival összehangolva történik. Következtetések

levonásának áttekintése szintén közös munka. Munkacsoportok kialakítása a különböző célcsoportok esélyegyenlőségének biztosítása érdekében megtörtént.

b) *az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.*

Egerfarmos Község Önkormányzata a Települési Esélyegyenlőségi Program elfogadását megelőzően a konzultáció és véleményformálás lehetőségét minden, a megvalósításba bevont szakmai és társadalmi partner számára biztosítja.
Annak érdekében, hogy a Települési Esélyegyenlőségi Program megvalósítása hatékony, a tervezett intézkedések hosszú távú érvényesülése, fenntartható fejlődése biztosított legyen, Egerfarmos Község Önkormányzata egy esélyegyenlőségi felelőst bíz meg.
Az Intézkedési Tervben megjelenített tevékenységek részletes tartalmi kidolgozása, a megvalósítandó tevékenységek tervezése az adott szakterület képviselőinek aktív részvételével valósul meg.
A felelős feladata, hogy a szakterület képviselőivel együtt kidolgozzák az egyes feladatok végrehajtásának pontos menetét, valamint ellenőrizzék azok megvalósulását.
A Települési Esélyegyenlőségi Programban foglaltak megvalósulásának nyomon követését az évente elvégzett felülvizsgálat biztosítja.
A felülvizsgálatot a felelős végzi el, minden évben beszámol egy nyílt képviselőtestületi ülésen a tervben foglaltak megvalósításáról. Az ülésre külön meghívót kapnak: a helyi civil szervezetek, vállalkozók. A hozzászólók kiegészítésével elkészült éves beszámolót a testület elfogadja, majd a helyben szokásos módon nyilvánosságra kerül.
A program felülvizsgálatára 2 év múlva kerül sor, amikor az indikátor teljesítésének bemutatásához adatfelvétel is történik.
A Települési Esélyegyenlőségi Program számára minél szélesebb nyilvánosság biztosítása szükséges. Az esélyegyenlőségi intézkedések hatékony megvalósulása, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakításának érdekében Egerfarmos Község Önkormányzata a Programot a település honlapján közzéteszi, az egyes intézkedések várható és elért eredményeiről a lakosságot elektronikus és nyomtatott kiadványaiban tájékoztatja, illetve évente nyílt testületi ülést szervez. A polgároknak lehetőségük van a tervvel kapcsolatban véleményt nyilvánítani, hozzászólni és kérdezni.

1. A terv elfogadása előtt egy héttel a program a honlapon, a település hirdetőtábláján elérhető.
2. A nyílt testületi ülésen az intézkedési terv kiegészítésére, módosítására sor kerül.
3. Az elfogadott végleges program a honlapon, a település hirdetőtábláján elérhető.
4. Az éves beszámoló előterjesztése szintén a honlapon és a település hirdetőtábláján történik az elfogadást megelőző nyílt testületi ülés előtt egy héttel.
5. A hozzászólások, kiegészítések, vélemények figyelembe vétele, csatolása az előterjesztéshez.
6. Az elfogadott beszámoló mindenki számára elérhető a honlapon, illetve a település hirdetőtábláján.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	1) Pályakezdő munkanélküliség 2) Alacsony iskolázottság 3) Rossz lakáskörülmények 4) Eladósodottság 5) A mélyszegénységben élők, romák nem mindig jutnak el a szűrővizsgálatokra 6) Szociális szükséglakás hiánya	1) Ösztönzés szakmaszerzésre, Hiányszakmák feltárása, képzési lehetőségek felkutatása 2) Start munkaprogramban való részvételük bevonása 3) Települési támogatásokhoz való hozzájutás segítése, háztartási ismeretek elsajátíttatása 4) Helyes gazdálkodásra, spórolásra, pénz beosztásra való ösztönzés, tanítás 5) Szűrővizsgálatokról való tájékoztatás, részvétel fontosságának tudatosítása, egészségmegőrző programokba való bevonásuk 6) Krízis helyzetben lévő egyéneknek, családoknak átmeneti megoldást nyújtó szociális szükséglakás kialakítása
Gyermekek	1) A gyerekek alulmotiváltak a tanulásban 2) Anyagi forráshiány miatt, szabadidős programok hiánya 3) Nincs olyan szakember, aki nyáron sportolás terén összefogná a gyereket 4) A gyermekek számára télen nincs lehetőség a tornázásra, mozgásra, sportolásra. 5) Halmozott szociális hátrányok 6) Nyári szünetekben nincs nyári napközi biztosítva	1) Gyermekjóléti alapellátások igénybevétele, ösztönzés a tanulásra, kedvcsináló programok szervezése 2) Nyári szünetben minél több szabadidős program szervezése, pályázati lehetőségek figyelése 3) Diák munka keretében nyári szünetben alkalmazni egy olyan agilis fiatalt, aki rendszeresen szervezne a gyerekeknek sport programokat 4) Torna szoba kialakítása a művelődési házban, új sportpálya, öltöző kialakítása, gördeszka, kerékpárpálya építése 5) Bölcsődei ellátás szükségességének, igényének felmérése 6) Családlátogatások, közös megbeszélések a gyermekjóléti

		szolgálattal, TÍMÁR mérések, szabadidős programok szervezése 7) Nyári napközi szervezése
Idősek	1) Az inaktív korú népesség száma nő, és ez nagy terhet ró az egészségügyi és szociális rendszerre 2) 55 év felettiek munkanélkülisége 3) Öregedési index magas, természetes szaporodás csökken 4) Időskori elmagányosodás 5) A településen nincs gyógyszertár 6) Az idős emberek számára már nagyon nehéz rendben tartani a lakást és a hozzá tartozó udvart	1) Vállalkozók támogatása, munkahelyteremtés, minél több ember bevonása a közmunkaprogramban 2) Munkahelyvédelmi Akcióterv segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján. 3) A fiatalok ösztönzése arra, hogy a településen maradjanak, és itt alapítsanak családot 4) Közösségi programok szervezése, klubtalálkozók, szabadidős tevékenységek 5) Gyógyszerszoba kialakítása 6) Bővíteni kell az idősellátás rendszerét. Megoldani számukra a rendszeres fűnyírást közcélú munkavállalókkal, vagy önkéntesekkel. Segítséget kell nekik biztosítani közvetlen környezetük rendbetételére
Nők	1) Alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség 2) Munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztethetetlensége 3) Képzettségük struktúrája nem alkalmazkodik a munkaerő-piaci igényekhez 4) Eltitkolt családon belüli erőszak korai felismerése 5) GYED, GYES ellátásban részesülő nők számára nincs megfelelő munkalehetőség	1) Általános iskolai tanulmányok befejezése, további szakképzési lehetőségek igénybevétele 2) A helyben dolgozó és más településekre járó dolgozó nők munkaidejének összeegyeztetése az óvoda nyitva tartásával 3) speciális programok, képzések felkutatása 4) jól működő jelzőrendszer kialakítása, esetmegbeszélések, esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések a szakemberekkel 5) munkalehetőségek figyelemmel kisérése
Fogyatékkal élők	1) A fogyatékos személyek munkavállalási esélyei kedvezőtlenek 2) Az önkormányzatok épületeinek akadálymentesítése részben megoldott, az utak akadálymentesítése megoldatlan 3) A fogyatékos személyek közlekedése akadályozott a tömegközlekedési eszközökön is 4) A fogyatékos emberek társadalmi segítségre szorulnak	1) A helyi foglalkoztatók ösztönzése a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására, legalább a kvóta mértékéig 2) középületek teljes körű akadálymentesítése, az utak korszerűsítése során az akadálymentesítési szabályok figyelembe vétele 3) A közlekedési feltételek javítása érdekében együttműködés a

		Volánnal 4) Annak biztosítása, hogy az Önkormányzatnál, családsegítő szolgálatnál segítséget nyújtsanak a fogyatékkal élők ügyeinek intézésében (ha nem tud bemenni, akkor ki mennek hozzá a segítők)

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint **intézkedés címe, megnevezése**	Az intézkedésbe bevont **aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst**
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	1) Pályakezdő munkanélküliség 2) Alacsony iskolázottság 3) Rossz lakáskörülmények 4) Eladósodottság 5) A mélyszegénységben élők, romák nem mindig jutnak el a szűrővizsgálatokra 6) Szociális szükséglakás hiánya	1) Munkaügyi központ, önkormányzat, vállalkozók 2) Munkaügyi központ, különböző szakmát adó középiskolák 3) Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat 4) Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat 5) Családsegítő szolgálat, háziorvos, védőnő 6) Önkormányzat *Összefogva az összes beavatkozási területet: Romák, mélyszegénységben élők esélyegyenlőségének segítését vállaló munkacsoport*
Gyermekek	1) A gyerekek alulmotiváltak a tanulásban 2) Anyagi forráshiány miatt, szabadidős programok hiánya 3) Nincs olyan szakember, aki nyáron sportolás terén összefogná a gyereket 4) A gyermekek számára télen nincs lehetőség a tornázásra, mozgásra, sportolásra. 5) Halmozott szociális hátrányok 6) Nyári szünetben a szülők nem tudják biztosítani a gyermekek felügyeletét	1) Óvoda, iskola, gyermekjóléti szolgálat 2) Önkormányzat, gyermekjóléti szolgálat, civil szervezetek (Pályázati lehetőségek) 3) Diákmunka, vagy önkéntes segítők bevonása 4) Önkormányzat, civil szervezetek (pályázatok) 5) Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, civil szervezetek 6) Nyári napközi szervezése *Összefogva az összes beavatkozási területet: gyerekek esélyegyenlőségének segítését vállaló munkacsoport*
Idősek	1) Az inaktív korú népesség száma nő, és ez nagy terhet ró az egészségügyi és szociális rendszerre 2) 55 év felettiek munkanélkülisége 3) Öregedési index magas, természetes szaporodás csökken 4) Időskori elmagányosodás	1) Vállalkozók, önkormányzat, munkaügyi központ 2) Munkaügyi központ, vállalkozók (Start munkaprogram) 3) A fiatalok támogatása abban, hogy a településen maradjanak. Idősek számára: szociális alapellátások: nappali ellátás, házi szociális

	5) A településen nincs gyógyszertár 6) Az idős emberek számára nehéz rendben tartani környezetüket	gondozás, szociális étkeztetés, civil szervezetek 4) Önkormányzat, Szociális Ellátó Intézmény 5) Önkormányzat, vállalkozók 6) Önkormányzat (közmunkaprogram) *Összefogva az összes beavatkozási területet: idősek esélyegyenlőségének segítését vállaló munkacsoport*
Nők	1) Alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség 2) Munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztethetetlensége 3) Képzettségük struktúrája nem alkalmazkodik a munkaerő-piaci igényekhez 4) Eltitkolt családon belüli erőszak korai felismerése 5) Munkalehetőségek hiánya a gyesen, gyeden lévő anyukák számára	1) Munkaügyi központ, szakképesítést adó középiskolák, önkormányzat 2) Óvoda, munkáltatók, önkormányzat 3) Munkaügyi központ, szakképesítést nyújtó középiskolák 4) Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat, rendőrség, polgárőrség 5) Gyes, gyed mellett végezhető munkalehetőségek keresése *Összefogva az összes beavatkozási területet: nők esélyegyenlőségének segítését vállaló munkacsoport*
Fogyatékkal élők	1) A fogyatékos személyek munkavállalási esélyei kedvezőtlenek 2) Az önkormányzatok épületeinek akadálymentesítése részben megoldott, az utak, járdák akadálymentesítése megoldatlan 3) A fogyatékos személyek közlekedése akadályozott a tömegközlekedési eszközökön is 4) A fogyatékos emberek társadalmi segítségre szorulnak	1) Munkaügyi központ, önkormányzatok, vállalkozók, civil szervezetek 2) Önkormányzat 3) Agria Volán Zrt., önkormányzat 4) Családsegítő szolgálat, önkormányzat *Összefogva az összes beavatkozási területet: fogyatékkal élők esélyegyenlőségének segítését vállaló munkacsoport*

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol az anyagi biztonság adott, ennek következtében a *romák* és *mélyszegénységben* élők igényei is kezelhetőek, megszűnnének a különbségek anyagi és társadalmi szempontból egyaránt. Ez úton csökkenne a mélyszegénység, visszaszorulna a bűnözési hajlam, érezhetővé válna a nyugalom, ill. kiegyensúlyozottság Egerfarmos településén. Nem lenne mindennapos probléma az iskolázatlanság, iskolázottság hiánya mivel már a romák gyermekkoruktól kezdve megkapnák azokat a nevelési instrukciókat, oktatást, amely elősegíti a beilleszkedésüket. Ez által az emberek egymással szembeni toleranciája is lényegesen magasabb szintűvé válna. Fel kell térképezni a településen lévő lehetőségeket, ezáltal új munkahelyek, új foglalkoztatási területek nyílhatnak meg. A felnőttképzés során lehetőség adódna minden ember számára nem csak a kényszerű közmunka, segédmunka, hanem a betanított, ill. szakmunkák ellátására is. Tanulással, munkába állással nő az emberek önbecsülési érzéke, mert hasznosnak érzik magukat társadalmunkban. El kell érnünk azt, hogy a romák egyenlő esélyekkel induljanak településünkön az életnek, ne érje őket inzultus, negatív diszkrimináció származásuk miatt. Fontos

számunkra, hogy a mélyszegénységben élő pályakezdő munkanélküliek minél hamarabb és minél nagyobb számban munkához jussanak, mellyel családjuk számára megfelelő életszínvonalat biztosíthatnak. Legyen miért településünkön maradniuk és családot alapítaniuk.
Közös összefogással megvalósítható a roma és nem roma származású gyerekek, felnőttek, családok közös programokon és rendezvényeken való részvétele, megalapozva ezzel a békés, harmonikus együttélést.

Kiemelt területnek tarjuk a *gyermekek* nevelését, oktatását, mivel ez a jövőnk záloga. Ez az oka annak, hogy településünkön minden korosztály oktatása és nevelése prioritást élvez. A megfelelő, egyénre szabott oktatás, nevelés fogja megkönnyíteni felnőtté válásukat, ill. felnőttként a társadalomban való helyük elfoglalását. Az óvodáztatás nem csak a szülők munka vállalását, ill. más területen való pozíciójukat könnyíti meg, de nagyon lényeges a gyermek közösséghez szoktatásában, közösséghez tartozás érzésének kialakításában. Megfelelő nevelési módszerekkel már kicsi korban hozzá lehet szoktatni őket egymás elfogadására, az érzékenységi küszöb minél magasabb kialakítására, egymás tolerálására. Ebben az időben a legfogékonyabb a gyermek a nevelésre, a jó irányba való terelésre, amely egész életére kihat. Az óvoda utolsó időszakában nagy hangsúlyt élvez az iskolára való felkészítés, ill. a felelősségteljesebb tanulás előkészítése. Minden településen ideális lenne a megfelelően felszerelt iskola, ahol nem csak a lexikális tudás megszerzése a lényeg, hanem megfelelő testneveléssel, illetve lelki felkészítéssel is tudnának foglalkozni. Ugyanakkor ne legyen csak pénz kérdése a tanulók testre szabott egyéni foglalkozása, mely irányt mutat a későbbiekben a pályaválasztásra. Fontos biztosítani a fogyatékos, és a hátrányos helyzetű gyerekek megfelelő képzését, hátrányaik kompenzálását, hogy a felnőtt életükben ők is teljes életet élhessenek.

Elengedhetetlennek tartjuk a *nők* esetében, hogy megfelelő támogatást kapjanak munkájuk elvégzéséhez, tanulmányaik befejezéséhez, mivel a nők letéteményesei a családi harmóniának. A család összetartó erejét is ők teremtik meg, ők biztosítják a kiegyensúlyozottságot, harmóniát, melyek elengedhetetlenek az egészségesen működő családokban. A nők többműszakosak: munkahely, otthon, család, gyermeknevelés terhe mind az ő vállukon fekszik Minden támogatást megérdemelnek a társadalom részéről ezeknek a feladatoknak az ellátására. Különös figyelmet és támogatást igényel az anyaság, mivel a gyermek nevelés során az otthon látottak, az otthonról hozott értékek egész életében elkísérik a gyermeket.
Elő kell segíteni a nők munkához való jutását, azokban az esetekben is, amikor a szülés, illetve gyermeknevelési időszak lejár. A továbbképzés érdekében mindent meg kell tenni, mivel az alacsony iskolai végzettségűek munkavállalási esélye nem igazán „nőiesek”, ezeknek a képzettségeknek megfelelően általában csak segéd., ill. fizikai munka jut. Továbbtanulásukkal képzettebb munkavállalóként jelenhetnének meg a munkaerő-piacon.

Folyamatosan odafigyelünk az *idősek* felkarolására, mivel egyre idősödik a társadalom, településünkön is növekszik a számuk, különösen az elmagányosodó, egyedülálló idősek száma. Az aktívan eltöltött időskor megkönnyíti mind az egyén, mind a társadalom helyzetét. A nyugdíjas nem érzi feleslegesnek magát, ha foglalkoztatva van valamilyen formában, így nem alakulnak ki rövid időn belül az időskorra jellemző betegségek. Ez a társadalom részére is jelenthet könnyebbséget, mivel az orvosi, ill. gyógyszeres ellátás mértéke csökkenthető.
Különös figyelmet fordítunk a *fogyatékkal élőkre*, mivel nem csak az ő számukra sajnálatos eset, de a környezetükre is nagy terhet jelent a megfelelő ellátásuk. Mindannyiunk felelőssége elősegíteni a speciális képzésüket, ill. speciális foglalkoztatottságukat. Ugyanakkor ösztönző módszer kialakítása is szükséges, hogy a munkáltatóknak is megérje foglalkoztatni őket, ezáltal hozzájárulnak nem csak a közvetlen környezetük, de a társadalom anyagi terheinek is az elviselhetőbbé tételéhez.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Romák és/vagy mélyszegénységben élők között sok a pályakezdő munkanélküli**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Pályakezdő munkanélküliség (21-25 év)**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Munkanélküliség csökkentése Közfoglalkoztatásban történő foglalkoztatásuk növelése Meglévő munkahelyek megőrzése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Munkacsoport felállítása Pályaválasztási tanácsadás Hiányszakmák feltárása Helyi vállalkozók bevonása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Munkaügyi központ Civil szervezetek
Partnerek	Önkormányzat Munkaügyi központ Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Csökken a munkanélküliek száma Nő a közfoglalkoztatásban résztvevő romák száma TEIR KSH Önkormányzati adatok Statisztikai adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Munkaügyi központtal történő együttműködés megtagadása Nem megy be dolgozni, vagy nem dolgozik felelősségteljesen
Szükséges erőforrások	Pályázatok

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Romák és/vagy mélyszegénységben élők többsége alacsony iskolai végzettségű**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Alacsony iskolázottság**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Lehetőség felkutatása az általános iskola 7-8 osztályának elvégzésére Szakképesítések megszerzése Aluliskolázottak számának csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felnőttképzés Munkaügyi központnál hiányszakmák feltérképezése Szakmai előkészítő iskola
Résztvevők és felelős	Alacsony iskolai végzettségűek Munkaügyi központ Civil szervezetek Helyi vállalkozók Családsegítő szolgálat
Partnerek	Önkormányzat Munkaügyi központ Civil szervezetek Helyi vállalkozók Családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Csökken az alacsony iskolai végzettségűek aránya Emelkedik a szakképesítéssel rendelkezők száma TEIR KSH Önkormányzati adatok Statisztikai adatok Helyi rendeletek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Munkaügyi központtal történő együttműködés megtagadása Nem megy el a képzésre, tanfolyamra, nem működik együtt
Szükséges erőforrások	Pályázatok Emberi erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Lakáskörülmények javítása**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Rossz lakáskörülmények**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A romák, mélyszegénységben élők lakáskörülményei javuljanak. Közvetlen környezetük elfogadhatóvá váljon, megfelelő higiénia jellemezze.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Települési támogatás igénylése háztartási ismeretek elsajátítása Helyes gazdálkodás tanítása, rezsi költségek csökkentése, folyamtos fizetése Védett fogyasztóvá válás ügyintézése (amennyiben fennállnak a feltételek)
Résztvevők és felelős	Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat Önkormányzat Áram és Gázszolgáltatók
Partnerek	Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat Önkormányzat Áram és Gázszolgáltatók
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Önkormányzati adatok Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat adminisztrációja
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A család nem együttműködő
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Az eladósodás mértékének csökkentése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Eladósodás**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A családok megtanulják gazdaságosan beosztani a pénzt Érdekeik érvényesítésében segítséget kapnak (ha jogtalanul jár el a szolgáltató). Védett fogyasztóvá válás segítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A pénz gazdaságos beosztása Védett fogyasztóvá válás
Résztvevők és felelős	Áram és Gázszolgáltatók Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat
Partnerek	Áram és Gázszolgáltatók Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A gyermekjóléti és családsegítő szolgálat dokumentációiban
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A család nem működik együtt
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Településünk nem rendelkezik szociális szükséglakással**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Szociális szükséglakás hiánya**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Nagyon fontos egy szociális szükséglakás biztosítása, annak érdekében, hogy a krízishelyzetbe jutott, esetleg hajléktalanná vált egerfarmosi lakosoknak, vagy családoknak átmeneti segítséget nyújtsunk lakhatási problémáik megoldásában.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szociális szükséglakás biztosítása településünkön Az önkormányzati tulajdonban lévő lakás rendbetétele, lakhatási feltételek biztosítása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Civil szervezetek
Partnerek	Önkormányzat Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A település rendelkezni fog szociális szükséglakással, mellyel lakhatási problémát old meg rászoruló lakosnak, családnak Önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzforrás hiánya
Szükséges erőforrások	Humán erőforrások Pályázat

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Az egészségügyi szűrővizsgálatok fontossága**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**A mélyszegénységben élők, romák nem mindig jutnak el a szűrővizsgálatokra**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A romák, mélyszegénységben élők is jussanak el minél többen a szűrésekre. Vigyázzanak jobban az egészségükre, fektessenek nagyobb hangsúlyt a prevencióra.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tájékoztatás szűrővizsgálatok helyéről, idejéről Tájékoztatás a szűrővizsgálatok fontosságáról Ösztönzés a részvételre
Résztvevők és felelős	Házi orvos, orvosi asszisztens Védőnő Önkormányzat Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat
Partnerek	Házi orvos Védőnő Önkormányzat Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nagyobb részvételi arány a célcsoport tagjaiból Szűrővizsgálatokat végzők kimutatásai
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem megy el a lakos a szűrővizsgálatra
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Alulmotiváltság**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**A roma és mélyszegénységben élő gyerekek alulmotiváltak a tanulásban**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A gyerekekben felébreszteni a tanulás iránti vágyat. Tanulással ki lehet törni a mélyszegénységből. Felnőttként már van rá esély, hogy egy minőségibb életet éljen, mint a szülei.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Gyermekjóléti alapellátás biztosítása Gyermek ösztönzése a tanulásra A szülőben tudatosítani kell a tanulás fontosságát, gyermekprogramokba való bevonásuk, kedvcsináló programok szervezése (játékos tanulás)
Résztvevők és felelős	Óvoda, iskola, Gyermekjóléti szolgálat Művelődésszervező
Partnerek	Óvoda, iskola, Gyermekjóléti szolgálat Művelődésszervező
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Megnő a tanulási kedv a gyerekeknél, jobban teljesítenek a közoktatási intézményekben. Óvoda, iskola eredményességi mutatói Gyermekjóléti szolgálat dokumentációi
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A szülők nem értik meg, hogy a tanulás a gyermek hosszú távú érdekét szolgálja.
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás pénzforrások Pályázati források

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Szabadidős programok szervezése nyári szünetben**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Szabadidős programok hiánya pénzforrások hiányamiatt**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Hasznos és tartalmas időtöltés a nyári szünetben Csellengés, csavargás leépítése Erős csoport kohézió kialakítása, közösséghez tartozás érzésének kiváltása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A nyári szünetben gyerekprogramok szervezése mindennap Két-három hetente hétvégén is /tini-discó, biciklitúrák, séta túrák stb…)
Résztvevők és felelős	Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat Művelődésszervező Civil szervezetek
Partnerek	Gyermekjóléti szolgálat Művelődésszervező Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Több szabadidős program szervezése Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat dokumentációja Önkormányzati adatok (művelődési szervező feljegyzései)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Továbbra sem lesz pénzforrás a szabadidős programok megvalósítására
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás pénzforrások Pályázati források

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Egészséges életmódra nevelés a sport segítségével**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Nincs olyan szakember, aki nyári szünetekben sportolás terén összefogná a gyerekeket**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Sportolási lehetőség biztosítása a gyerekeknek nyári szünetekben A sport, a testedzés megszerettetése, sportolás igényének kialakítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Diák munka keretében nyári szünetben alkalmazni egy olyan agilis fiatalt, aki rendszeresen szervez a gyerekeknek sport programokat
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Munkaügyi központ
Partnerek	Önkormányzat Munkaügyi központ
Határidő(k) pontokba szedve	2018.08.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Lesz olyan fiatal, aki felébreszti a gyerekekben a sportolás iránti vágyat. Munkaügyi központ adatai Önkormányzati dokumentumok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz lehetőség diákmunka keretében alkalmazni fiatalt Nem lesz erre alkalmas személy
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pénz forrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Sportlétesítmények biztosítása**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**A gyermekek számára télen nincs lehetőség a tornázásra, mozgásra, sportolásra**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A gyerekeknek, felnőtteknek megteremteni a sportolásra, testmozgásra alkalmas helyeket, eszközöket, feltételeket
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tornaszoba kialakítása a művelődési házban, Új sportpálya és hozzá tartozó öltöző kialakítása, alternatív sportlehetőség megteremtése: gördeszka és kerékpárpálya építése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Civil szervezetek
Partnerek	Önkormányzat Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Tornaszoba kialakítása a művelődési házban Új sport pálya öltözővel Önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz pénzforrás a kivitelezésre
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pályázati erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Szociális hátrányok csökkentése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Halmozott szociális hátrányok**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A gyermek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének kompenzálása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Családlátogatások keretében adományok kivitele (játékok, ruhák) IPR programban való részvétel Közös megbeszélések a gyermekjóléti szolgálattal (óvoda-iskola-szülő) Szabadidős programok szervezése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Óvoda, iskola Művelődésszervező Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat Civil szervezetek
Partnerek	Önkormányzat Óvoda, iskola Művelődésszervező Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat adminisztrációja
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevés lehetőség lesz a segítségnyújtásra /nem lesz elegendő adomány/
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pályázati erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Az idősödő korosztály biztonságának megteremtése Egerfarmoson**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Az inaktív korú népesség száma nő, és ez nagy terhet ró az egészségügyi és szociális rendszerre**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az inaktív korú lakosok elhelyezkedési esélyeinek növelése, aktív éleük kialakítása. Ha az idős emberek tartalmasan és aktívan élik életüket, akkor a betegségek sem alakulnak ki olyan könnyen. Az aktív réteget fontos településünkön tartani, mert ha sokan elköltöznek, akkor elöregszik a falu
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Vállalkozók támogatása, munkahelyteremtés, minél több ember bevonása a közmunkaprogramban Munkahelyvédelmi Akcióterv segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján. A fiatalok ösztönzése arra, hogy a településen maradjanak, és itt alapítsanak családot
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Munkaügyi központ Vállalkozók
Partnerek	Önkormányzat Munkaügyi központ Vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az idősek nyugodtan, biztonságban élhetnek településünkön. A fiatalok itt telepednek le és alapítanak családot. KSH Teir Önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Inaktívak száma ezen túl is nőni fog
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pályázati erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

	Munkába állás 55 év felett
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**55 év felettiek munkanélkülisége**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Minél több 55 év feletti lakos találjon munkahelyet, hogy biztosítani tudja saját és családja megélhetését.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Munkahelyvédelmi Akcióterv segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján. Az 55 év feletti dolgozókat foglalkoztató munkáltató szociális hozzájárulási adókedvezményben részesül. Erről a helyi vállalkozókat is tájékoztatni kell, ösztönözni őket a foglalkoztatásra.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Vállalkozók Munkaügyi központ
Partnerek	Önkormányzat Vállalkozók Munkaügyi központ
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 06. 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az 55 év felettiek többsége elhelyezkedik KSH Teir Önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevés 55 év feletti helyezkedik el
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pályázati erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**A falu „elöregedésének” megállítása**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Öregedési index nő, természetes szaporodás csökken**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az idős korosztály biztonságának megteremtése a szociális alapellátások segítségével. A fiatalok támogatása, ösztönzése, hogy településünkön maradjanak, és itt alapítsanak családot.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szociális alapellátások magas színvonalú működtetése Fiatalok foglalkoztatásának biztosítása, Továbbtanulásukban segítségnyújtás, ösztöndíjakkal való ösztönzése Fiatal családok támogatása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Munkaügyi központ Szociális Ellátó Intézmény
Partnerek	Önkormányzat Munkaügyi központ Szociális Ellátó Intézmény
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A fiatalok helyben alapítanak családot, növekszik a születések száma KSH Teir Önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az öregedési index tovább nő, születések száma továbbra is csökken
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pénzforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Tevékeny időskor**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Idős emberek elmagányosodása**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy az idős emberek minél kevesebbet legyenek egyedül, idejüket hasznosan, tartalmasan töltsék. Érezzék a biztonságot, azt, hogy nincsenek egyedül. Mindig számíthatnak a közösség összetartására, az önkormányzat segítségére.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Klubfoglalkozásokon való részvétel Azonos érdeklődési körű idősek találkozásának megszervezése, Különböző programokon való részvétel, közös kirándulások. Nappali ellátás, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres segítségnyújtás, szociális étkeztetés magas színvonalú működtetése.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Szociális Ellátó Intézmény Civil szervezetek
Partnerek	Önkormányzat Szociális Ellátó Intézmény Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az idős emberek érezzék településünkön, hogy nincsenek egyedül Önkormányzati adatok Szociális Ellátó Intézmény kimutatásai
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Lesznek, akik elhatárolódnak a programoktól
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pályázati erőforrás Pénz források

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Gyógyszerszoba biztosítása Egerfarmoson**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Gyógyszertár hiánya**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Gyógyszerszoba kialakítása Egerfarmoson, hiszen a falu lakosságának, különösen az idős korosztálynak problémát jelent minden gyógyszer felírásakor az utazás.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kapcsolatfelvétel olyan vállalkozókkal, akik gyógyszertárat működtetnek. Együttműködés Pályázati források keresése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Vállalkozók
Partnerek	Önkormányzat Vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A gyógyszer ellátás településünkön is biztosítva lesz. Önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz olyan vállalkozó, aki ezt megvalósítaná
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pályázati erőforrás Pénzeszközök Technikai eszközök

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Szociális ellátások kibővítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Szociális ellátások kibővítése iránti igény**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az idős emberek komfort érzetének, biztonságérzetének kialakítása széleskörű szociális szolgáltatásokkal. A szociális alapellátások biztosítottak, színvonalának emelése folyamatos feladatunk. Ezen kívül az idős emberek igénylik a lakásuk, udvaruk rendbetételét, amelyre nekik már koruknál fogva nincs erejük.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A fűnyírásban, az idős emberek közvetlen környezetének rendbetételében segítséget nyújthatnak a közmunkaprogramban résztvevők, önkéntes segítők, diákmunkát vállaló fiatalok
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Munkaügyi központ Civil szervezetek
Partnerek	Önkormányzat Munkaügyi központ Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A szolgáltatások köre bővül az idősellátás terén. Munkaügyi központ Önkormányzat Szociális Ellátó Intézmény adatai
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Túl nagy lesz az igény, kevés az emberi erőforrás
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pénzügyi erőforrás Pályázati erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Nők iskolai végzettségének növelése, munkanélküliségének csökkentése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Alacsony iskolai végzettség, elhelyezkedési nehézségek**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Kevesebb legyen a nők körében a munkanélküliség Az alacsony iskolai végzettségűek továbbtanulással szakmát szerezzenek, növelve esélyeiket a munkaerő piacon Támogatni őket abban, hogy településünkön alapítsanak családot Keresni kell a gyesen, gyeden lévő kismamáknak a munkalehetőséget, amennyiben el szeretnének helyezkedni a gyermek 1 éves kora után
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	közfoglalkoztatásba való bevonás, önkéntes munkára ösztönzés továbbtanulásra való ösztönzés
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Munkaügyi Központ Civil szervezetek
Partnerek	Önkormányzat Munkaügyi központ Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nagyobb lesz a nők foglalkoztatási aránya Munkaügyi központ Önkormányzat Teir, KSH
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevés nő képzi tovább magát, ezért nem nő a foglalkoztatási arány
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pénzügyi erőforrás Pályázati erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Nők munkába állásának segítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**A nők munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztethetetlensége**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az óvoda nyitva tartása összeegyeztethető legyen a munkaidővel Családbarát munkahelyek kialakítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Óvoda nyitva tartása rugalmasan alkalmazkodjon a női dolgozók munkaidejéhez Az óvoda már 2 és fél éves kortól felveszi a gyerekeket
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Óvoda Munkáltatók
Partnerek	Önkormányzat Óvoda Munkáltatók
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nagyobb lesz a nők foglalkoztatási aránya Munkaügyi központ Önkormányzat Teir, KSH
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A nők nehezen tudják összeegyeztetni munkaidejüket a gyermekneveléssel
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pénzügyi erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Nők megfelelő képesítéshez való juttatása**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**A nők képzettségi struktúrája nem alkalmazkodik a munkaerő-piaci igényekhez**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A piacképes szakmával, képesítéssel rendelkező nők számának növekedése Megfelelő végzettséggel a munkaerő piacra való visszavezetés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A kistérségben szervezett tanfolyamok figyelemmel kísérése, a célcsoport tájékoztatása, továbbirányítása.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Munkaügyi Központ
Partnerek	Önkormányzat Munkaügyi központ
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Piacképesebb munkaerő kitermelése a nők körében Munkaügyi központ Önkormányzat Teir, KSH
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevés nő képezi tovább magát
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pénzügyi erőforrás Pályázati erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Nők biztonságának megteremtése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Eltitkolt családon belüli erőszak**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy településünkön ne történjen családon belüli erőszak, ha mégis előfordul, akkor megfelelő intézkedések megtétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	jelzőrendszer működtetése rendőrség bevonása önkéntes áldozatsegítő munkatárs bevonása gyermekjóléti és családsegítő szolgálat munkatársa
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat Áldozatsegítő szolgálat Rendőrség
Partnerek	Önkormányzat Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat Áldozatsegítő szolgálat Rendőrség
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nem fordul elő településen családon belüli erőszak Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat feljegyzései
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Egy-két esetben mégis előfordul erőszakos cselekmény
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Fogyatékkal élők munkához segítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**A fogyatékos személyek munkavállalási esélyei kedvezőtlenek**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A fogyatékkal élők, megváltozott munkaképességű dolgozók elhelyezkedési esélyének növelése. Munkanélküliség csökkentése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A helyi foglalkoztatók ösztönzése a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására, legalább a kvóta mértékéig. Első lépésként az önkormányzat és az általa fenntartott intézményekben kell biztosítani a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Vállalkozók
Partnerek	Önkormányzat Vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nő a fogyatékkal élők foglalkoztatottsági mutatója. KSH Teir Önkormányzati adatok Családsegítő szolgálat adminisztrációja
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevés fogyatékkal élő tud ezután is elhelyezkedni.
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pénzeszközök pályázatok

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Épületek, járdák, utak akadálymentesítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Az önkormányzatok épületeinek akadálymentesítése részben megoldott, az utak akadálymentesítése megoldatlan**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Intézményeink akadálymentesítése 100%-os legyen, A járdák és utak akadálymentesítése is megvalósuljon.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Azok az intézmények, ahol még nincs teljesen megoldva az akadálymentesítés, ott ez megtörténjen. A járdák és utak akadálymentesítése is elkezdődjön**.**
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Vállalkozók
Partnerek	Önkormányzat Vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az intézmények teljes mértékben akadálymentesítetté válnak, a járdák, utak akadálymentesítése is elkezdődik Önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A megvalósításhoz nem lesz anyagi fedezet
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pályázati erőforrás Technikai feltételek

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Fogyatékkal élők akadálymentes közlekedésének segítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Fogyatékkal élők közlekedése akadályozott**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szeretnénk, ha a fogyatékkal élők utazása a tömegközlekedési eszközökön akadálymentesen történne.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A fogyatékos személyek közlekedési feltételeinek javítása érdekében a Volánnal való együttműködés
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Volán Zrt.
Partnerek	Önkormányzat Volán Zrt.
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A tömegközlekedési eszközökön megoldódik az akadálymentesítés Önkormányzat Volán Zrt. adatai
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A Volán Zrt. Pénz hiánya miatt ezt nem tudja megvalósítani
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pályázati erőforrás Pénzeszközök Technikai eszközök

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	**Társadalmi segítségnyújtás erősítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**A fogyatékkal élők számára társadalmi segítség szükségessége**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célcsoport számának ismerete, számukra segítségnyújtás biztosítása, hogy életminőségük javulhasson.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés. Biztosítani, hogy az Önkormányzatnál, családsegítő szolgálatnál, a különböző fogyatékossággal küzdő emberek ügyeiket el tudják intézni
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Családsegítő szolgálat
Partnerek	Önkormányzat Családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A fogyatékkal élők minden társadalmi segítséget megkapnak ügyeik intézéséhez KSH Teir Önkormányzati adatok Családsegítő szolgálat adminisztrációja
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem tudunk pontos adatokat gyűjteni
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 2015. évi változások táblázata

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	**Az intézkedés címe, megnevezése**	**A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése**	**Az intézkedéssel elérni kívánt cél**	**A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal**	**Az intézkedés tartalma**	**Az intézkedés felelőse**	**Az intézkedés megvalósításának határideje**	**Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)**	**Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)**	**Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága**
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Romák, mélyszegénységben élők rossz lakáskörülményeinek javítása	Egerfarmoson jellemző a romák és mély szegénységben élő családokra, hogy nagyon rossz lakáskörülmények között, ingerszegény környezetben élnek.	Megfelelő, emberi életkörülmények, lakáskörülmények megteremtése. Cél: ne legyen rezsi elmaradás.	Egerfarmos Önkormányzatának helyi rendelete (pénzben és természetben nyújtható szociális ellátásokról)	Települési támogatáshoz való hozzájutás segítése, védett fogyasztóvá válás folyamatának segítése, gazdálkodási ismeretek átadása	Polgármester	2018.08.31.	gyermekjóléti és családsegítő szolgálat adminisztrációja	humán erőforrások pénzügyi források technikai eszközök	Hosszú távon eredményes lehet, hiszen ha változik egy-egy lakos környezete, lakáskörülménye, az hozzájárul e település környezetének szebbé tételéhez is. A gyerekek pedig nem ingerszegény környezetben nőnek fel. Igényesebbé

										válhatnak szüleiknél
2	Romák, mélyszegénységben élők eladósodottságának csökkentése	A mély szegénységben élők, roma családok többsége eladósodott. Kifizetetlen hitelek miatt sok lakás árverezésre vár, a rendezetlen számlák miatt pedig a közmű szolgáltatások kikapcsolásra kerülnek.	a mély szegénységben élők, roma családok adósságainak csökkentése. Ez által életminőségük javítása.	Önkormányzat helyi rendelete pénzben és természetben nyújtható ellátásokról	A mély szegénységben élők, roma családok adósságainak csökkentése tanácsadással, helyes gazdálkodásra való tanítással. Igénybe vehető támogatásokhoz való hozzájutás segítése	Polgármester	2018.08.31.	önkormányzati adatok	humán erőforrás pénzügyi forrás technikai eszközök	Hosszú távon eredményes lehet, mert a mély szegénységben élők, roma családok adósságainak csökkentése segíti gyermekeik esélyeinek növelését településünkön.
3	Szűrővizsgálatokon való részvétel kevés a romák/mélyszegénynek körében	Nagyon fontos, hogy minél több ember jusson el a célcsoportból a szűrővizsgálatokra, hiszen a szegénység, rossz lakáskörülmények miatt a	A romák, mély szegénységben élő lakosok közül minél többen vegyenek részt a szűrővizsgálatokon. Minél többen		Szűrővizsgálatokról való széleskörű tájékoztatás A szűrővizsgálatok fontosságának tudatosítás	Polgármester	2018.08.31.	szűrő vizsgálatokon való részvétel létszámadatai önkormányzati adatok	humán erőforrások pénzügyi források pályázat	hosszú távon eredményes lehet, hiszen a szűrővizsgálatokon, egészségmegőrző programokon való részvétellel kiküszöbölhetőek a súlyosabb betegségek

		betegségek is gyakoribbak	vegyenek részt a településen szervezett egészségmegőrző programokon		a Egészségmegőrző programok szervezése a településen					kialakulásai.
4	Szociális szükséglakás kialakítása	Egerfarmoson nincs olyan lakás, amelyet krízis helyzet esetén biztosítani tudnánk a rászorult család vagy egyén részére.	Szociális szükséglakás biztosítása	Településrendezési terv	Egy megfelelő épület kiválasztása a lakhatóvá tétele	polgármester	2018.08.31.	önkormányzati adatok	Pénzügyi források pályázat humán erőforrás technikai eszközök	Hosszú távon eredményes lehet, hiszen lehetőség nyílik olyan emberek, családok helyzetén segíteni, aki, vagy akik e nélkül hajléktalanná válnának.
5	Pályakezdő munkanélküliek	Nagyon sok 20-25 éves fiatal nem tud elhelyezkedni, mert a munkáltató gyakorlati idő nélkül nem foglalkoztatja. Az utazás költségeit nem fizeti	Minél több fiatal találjon munkát, és kezdjen önálló életet településünkön. Fontos, hogy itt akarjon letelepedni, családot alapítani		Start munkaprogramban való részvételük Közmunkaprogramban való részvételük Aki még tanul, annak diákmunk	polgármester	2018.08.31.	önkormányzati adatok KSH Teir munkaügyi központ	humán erőforrás technikai eszközök pályázati lehetőségek	Hosszú távon eredményes lehet, hiszen ha a fiatalok a közelben helyezkednek el, akkor valószínűleg településünkön maradnak és itt lapítanak családot.

					a biztosítása					
6	Alacsony iskolai végzettség	A romák/mély szegénységben élők között nagyon sok olyan ember van, aki még az általános iskolát sem végezte el. Akik pedig elvégezték, azok sem mentek tovább tanulni (nagy részük)	A romák/mély szegénységben élők között kevesebb legyen az alacsony iskolai végzettségű egyén.		Lehetőség felkutatása az általános iskola 7-8 osztályának elvégzésére Munkaügyi központnál hiányszakmák feltérképezése Szakmai előkészítő iskola	Polgármester	2018.08. 31.	Teir, KSH önkormányzati adatok	humán erőforrás pályázat pénzeszközök technikai eszközök	Hosszú távon eredményes lehet, hiszen ha a romák/mély szegénységben élők magasabb iskolai végzettséget szereznek, akkor több esélyük lesz az elhelyezkedésre. Gyerekeik számára minta lesz a tanulás, szakmaszerzés.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	NYÁRI NAPKÖZI	Településünkön jelenleg nincs megoldva a nyári szünetben a dolgozó szülők gyermekeinek felügyelete	Szükség esetén nyári napközi létrehozása		Igényfelmérés nyári napközi szükségességére Amennyiben szükség van rá, a megvalósítás lehetősége	polgármester	2018.08. 31.	önkormányzati adatok, igényfelmérések	humán erőforrás technikai feltételek	Hosszú távon hasznos lehet, mert a nyári napközi biztosításával a dolgozó szülők biztonságbnan tudnák gyermekeiket, akik nem az utcán

					inek felkutatása					csavarognának. A gyerekeknek megfelelő szabadidős programot lehetne szervezni a nyári napközi keretein belül.
2	A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek alulmotiváltsága	A hátrányos helyzetű gyerekek alul motiváltak a tanulásban. A szülők nem ösztönzik őket, a tanuláshoz szükséges feltételeik nincsenek meg. A szülők is alacsony iskolai végzettségűek. Nem értik meg a tanulás fontosságát.	A hátrányos, halmozottan hátrányos gyermekek sikerélményhez juttatása az oktatás, nevelés során. Egyéni fejlesztéssel, speciális oktatással felzárkóztatásuk biztosítása Tanulási kedv felébresztése	közoktatási esélyegyenlőségi terv (óvoda, iskola)	Minden gyermek kapja meg a szükséges egyéni fejlesztést, speciális foglalkoztatást az iskolai sikeresség érdekében, kedvcsinálló programok szervezése, gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása, A szülőben,	Polgármester	2018.08.31.	TÍMÁR mérések gyermekjóléti szolgálatok feljegyzései	humán erőforrások pénzforrások	Hosszú távon eredményes lehet, hiszen ha a gyermek sikereket ér el az óvodában, iskolában, az ösztönzőleg hat a további tanulmányi eredményeire is.

					gyermekben tudatosítani a tanulás fontosságát, Fontos az IPR programban való részvétel					
3	Tornaterem hiánya az óvodában, iskolában	Az óvoda és az iskola épületében nem található tornaterem. Nyáron a gyerekek tornáztatása, testmozgása a szabadban megoldott, de télen ez problémát okoz.	A gyerekek mozgásigényének megfelelő feltételek biztosítása.	Gazdasági program	Művelődési ház rehabilitációja, a nagyterem többfunkciós kialakítása, tornaszoba létrehozása. Tervek között szerepe egy új sportpálya és hozzá tartozó öltöző kialakítása, kerékpár, gördeszka pálya építése	Polgármester	2018.08.31.	pályázat	humán erőforrás pénzügyi erőforrás	Hosszú távon eredményes lehet,hiszen a gyerekek mozgásfejlesztéséhez megfelelő feltételek rendelkezésre fognak állni. A szabadidő eltöltése is hasznossá válik, rengeteg lehetőség nyílik programok, sportvetélkedők számára.

4	Sportfoglalkozásokat tartó szakember hiány	Nagyon fontos lenne, hogy egy szakember felébresztené a sportolás iránti kedvet a gyerekekben, fiatalokban. Folyamatosan tartana sportfoglalkozásokat.	Egészséges életmódra nevelés feltételei megteremtődnének Egerfarmoson. A gyerekek, fiatalok nagyobb hangsúlyt fektetnének a testmozgásra, sportolásra.		Diákmunka keretében egy agilis fiatal összefogná településünkön a gyerekeket, fiatalokat, sport programokat szervezne.	Polgármester	2018.08.31.	önkormányzati adatok munkaügyi központ diákokat közvetítő szervezetek	humán erőforrás pénzügyi forrás technikai eszközök	Hosszú távon hasznos lehet, hiszen rendszeres testedzésekkel, sportolással az itt élő gyerekek és fiatalok is egészségesebbé válnának
5	programok a szociális hátrányok enyhítésére	A különböző szabadidős programok preventív jelleggel bírnak. segítenek a hátrányos helyzet kompenzálásában, a beilleszkedésben, közösséghez tartozás érzését alakítják ki a gyermekben	Prevenció, hátrányos helyzet kompenzálása, csellengés, csavargás jelenségének megakadályozása	Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv	családlátogatások, közös megbeszélések a gyermekjóléti szolgálattal, szabadidős programok szervezése	Polgármester	2018.08.31.	TÍMÁR mérések	humán erőforrások pályázati források pénzügyi források	Hosszú távon hasznos lehet, hiszen a szervezett szabadidős programok segítenek a közösségbe való sikeres beilleszkedésben, hátrányok kompenzálásában. Megakadályozzák a csellengést, bűnözési hajlamot.
6	szabadidős	Településünk	Hasznos és	Közoktatási	A nyári	Polgárm	2018.08.	gyermekjó	humán	Hosszú távon

	programok hiánya (kevés anyagi forrás)	nagy hangsúlyt fektet a gyerekek szabadidejének hasznos eltöltésére.	tartalmas időtöltés a nyári szünetben Csellengés, csavargás leépítése Erős csoport kohézió, közösséghez tartozás érzésének kialakulása	Esélyegyenlőségi terv	szünetben gyerekprogramok szervezése mindennap Két-háromhetente hétvégén is	ester	31.	léti szolgálatok feljegyzései önkormányzati adatok	erőforrás pénzeszközök pályázatok	hasznos lehet, hiszen ha nyári szünetben lekötjük hasznosan a gyerekek idejét, akkor nem csavarognak, csellengenek céltalanul A szülőnek is nagy segítség a felügyelet megoldásában. Kialakítja a gyermekekben az összetartozás érzését.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség a nők körében	csökkenteni kívánjuk a településen a nők körében a munkanélküliséget	Kevesebb legyen a nők körében a munkanélküliség Az alacsony iskolai végzettségűek továbbtanulással szakmát szerezzenek, növelve esélyeiket a munkaerő		közfoglalkoztatásba való bevonás, önkéntes munkára ösztönzés továbbtanulásra való ösztönzés	polgármester	2018.08.30.	önkormányzati adatok TeIR KSH	technikai feltételek szakemberek pályázati forrás	Hosszú távon hasznos lehet, mert javítaná a településen élő nők anyagi helyzetét, megélhetőségét. Saját településükön dolgozva, közel lakóhelyükhöz, jobb lehetőségeik vannak szülői feladataik

			piacon támogatni őket abban, hogy településünkön alapítsanak családot							ellátására is.
2	A nők képzettségi struktúrája nem alkalmazkodik a munkaerő-piaci igényekhez	Fontos, hogy községünkben csökkenjen az alacsony iskolai végzettségű, szakképzetlen nők száma. Fontos, hogy a nőknek olyan végzettsége legyen, amivel esélyük lesz elhelyezkedni.	A piacképes szakmával, képesítéssel rendelkező nők számának növekedése, megfelelő végzettséggel a munkaerő piacra való visszavezetés		A kistérségben szervezett tanfolyamok figyelemmel kísérése, a célcsoport tájékoztatása, továbbirányítása.	polgármester	2018.08.31.	önkormányzati adatok TeIR KSH	pályázatok figyelése emberi erőforrások mozgósítása számítógép, internet	Hosszú távon mindenképpen hasznos lehet, hiszen a munkahelyeken a magasabb iskolai végzettséggel rendelkező személyek jobban el tudnak helyezkedni. A szülők általános iskolai végzettségen túli képzésével csökkenthető lenne a HHH -s gyermekek száma is.
3	Eltitkolt családon belüli erőszak korai felismerése	Fontos, hogy községünkben egyetlen családot se érintsen a családon belüli erőszak.	Célunk, hogy településünkön ne történjen családon belüli erőszak, ha mégis		jelzőrendszer működtetése rendőrség bevonása önkéntes	Polgármester	2018.08.31.	önkormányzati adatok	technikai feltételek szakemberek bevonása humán erőforráso	Hosszú távon eredményes lehet, mert megfelelő szakemberek segítségével megtanulnák

		Amennyiben ilyen előfordul, azt időben fel kell ismerni.	előfordul, akkor megfelelő intézkedések megtétele		áldozatsegítő munkatárs bevonása gyermekjóléti és családsegítő szolgálat munkatársa				k mozgósítása	erőszak nélkül is megoldani a problémákat.
4	A nők munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztethetetlensége GYESEN,GYEDEN LÉVŐK MUNKALEHETŐSÉGEINEK KERESÉSE	A nők azok akik "három műszakban dolgoznak". Munka, háztartás, gyermeknevelés. Ezt a három tényezőt nagyon nehéz összhangba hozni.	Az óvoda nyitva tartása összeegyeztethető legyen a munkaidővel Családbarát munkahelyek kialakítása	Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv	Óvoda nyitva tartása rugalmasan alkalmazkodjon a női dolgozók munkaidejéhez igényfelmérés bölcsödei ellátás szükségességének kimutatására Az óvoda már 2 és fél éves kortól felveszi a	Polgármester	2018.08.31.	Intézményi adatok igényfelmérés	humán erőforrások pénzügyi eszközök	Hosszú távon eredményes lehet, hiszen csökkenhet a nők körében a munkanélküliség.

					gyerekeket					
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	55 év felettiek munkanélküliség e	Szeretnénk, ha a településünkön csökkenne a munkanélküliség az idős korosztály körében.	Csökkenjen az idős korosztály tekintetésben a munkanélküliség		Felvilágosítás Tanácsadás Önkéntes munkára ösztönzés	polgármester	2018.08. 31.	önkormányzati adatok Teir KSH	technikai feltételek humán erőforrás bevonása	hosszútávon hasznos lehet, mert csökkenne a munkanélküliek száma az idős korosztály tekintetésben. Aktivitás fenntartása
2	Elmagányosodás megelőzése	Fontos, hogy községünkben ne érezzék magukat magányosnak idős lakosaink.	Célunk, hogy az idős emberek minél kevesebbet legyenek egyedül, idejüket hasznosan, tartalmasan töltsék. Érezzék a biztonságot, azt, hogy nincsenek egyedül. Mindig számíthatnak a közösség összetartására, az önkormányza		Klubfoglalkozásokon való részvétel Azonos érdeklődési körű idősek találkozásának megszervezése, Különböző programokon való részvétel, közös kirándulások. Nappali ellátás,	polgármester	2018.08. 31.	önkormányzati adatok Teir KSH	technikai feltételek humán erőforrások	Hosszú távon hasznos lehet, mert az idős emberek a nyugdíjas éveiket nem magányosan töltenék, hanem barátok között, kellemesen. Biztonságérzetük fokozódna.

			t segítségére.		házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres segítségnyújtás, szociális étkeztetés magas színvonalú működtetése.					
3	Öregedési index magas, természetes szaporodás csökken	A statisztikai adatok mutatják, hogy nálunk is magas az öregedési index. A fiatalok elvándorolnak, az idősek elmagányosodnak.	Az idős korosztály biztonságának megteremtése a szociális alapellátások segítségével. A fiatalok támogatása, ösztönzése, hogy településünkön maradjanak és itt alapítsanak családot.		Szociális alapellátások magas színvonalú működtetése fiatalok foglalkoztatásának biztosítása, továbbtanulásukban segítségnyújtás, ösztöndíjakkal való ösztönzése Fiatal családok támogatása	Polgármester	2018.08.31.	önkormányzati adatok munkaügyi központ	humán erőforrás pénzügyi, technikai eszközök pályázati források	Hosszú távon hasznos lehet, hiszen a szociális alapellátások magas színvonalon tartásával kifejezzük az idős korosztály iránti megbecsülésünket. Ezzel párhuzamosan pedig segítjük a fiatalokat, aktív korúakat, abban bízva, hogy településünkön maradnak.

4	A településen gyógyszerszoba kialakítása	Az idős emberek részéről nagy az igény gyógyszerszoba kialakítására	Az idős emberek számára már nehéz az utazás. Szeretnk ha helyben is lenne lehetőségük a gyógyszereikhez való hozzájutáshoz.	Településrendezési terv	gyógyszerszoba kialakítása Egerfarmoson	Polgármester	2018.08.31.	önkormányzati adatok	humán erőforrás pénzügyi erőforrás technikai feltételek	Hosszú távon eredményes lehet, hiszen Egerfarmos lakosságának nem kell máshová utaznia, ha gyógyszerre van szüksége. A falu infrastruktúráját is fejlesztjük ez által. A szolgáltatás körét bővítjük. Munkahelyet is teremtünk.
5	Idősellátás rendszerének bővítése	Igény mutatkozik az idős emberek részéről különböző szolgáltatásokra az alapellátásokon kívül.	Az idős emberek komfort érzésének kialakítása		A fűnyírásban, az idős emberek közvetlen környezetének rendbetételében segítséget nyújthatnak a közmunkaprogramban résztvevők, vagy	Polgármester	2018.08.31.	önkormányzati adatok munkaügyi központ Szociális Ellátó Intézmény	humán erőforrások pályázatok pénzügyi erőforrások	hosszú távon hasznos lehet, hiszen Egerfarmoson bővíthetjük a szolgáltatások terét, növelve ezzel az idős korosztály komfort érzését.

					önkéntes segítők.					
6	Inaktív korú népesség száma nő	Az inaktív korúak száma egyre nő, ez nagy terhet ró a társadalomra. Az aktív kúrak településünkön tartás nagyon fontos.	Az inaktívak munkába állását segíteni kell, hogy aktív életet élhessenek. Az aktív réteget pedig fontos településünkön tartani, mert ha elmennek, akkor elöregszik a falu.		Vállalkozások, munkáltatók támogatás a munkahelyteremtés, közmunkaprogram Munkahelyvédelmi Akcióterv	polgármester	2018.08.31.	KSh Teir önkormányzati adatok	humán erőforrások pályázatok pénzügyi, technikai	Hosszú távon eredményes lehet, hiszen az idősebb korosztály munkába állással aktív életet élhet. Az aktívak támogatásával pedig elérjük, hogy településünkön maradjanak, ne öregedjen el a falu.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	A fogyatékkal élők közlekedése akadályozott	Szeretnénk, ha a fogyatékkal élő emberek is kényelmesen tudnának utazni a tömegközlekedési eszközökön.	Szeretnénk, ha a fogyatékkal élők utazása a tömegközlekedési eszközökön akadálymentesen történne.		A fogyatékos személyek közlekedési feltételeinek javítása érdekében a Volánnal való együttműködés	polgármester	2018.08.31.	önkormányzati adatok Volán Zrt. adatai	pénzügyi eszközök technikai eszközök humán erőforrás pályázat	Hosszú távon eredményes lehet, hiszen, ha javulnak a feltételek a tömegközlekedési eszközökön, akkor a fogyatékkal élők számára is kényelmesebb lesz az utazás.
2	Intézmények, utak	Az intézményeink	Intézményeink		Azok az intézmény	Polgármester	2018.08.31.	önkormányzati	humán erőforrás	Hosszú távon eredményes

	akadálymentesítése	akadálymentesítése részben vagy egészben megoldott, viszont a járdák és utak akadálymentesítése megoldatlan.	akadálymentesítése 100%-os legyen, a járdák és utak akadálymentesítése is megvalósuljon.		ek, ahol még nincs teljesen megoldva az akadálymentesítés, ott ez megtörténjen. A járdák és utak akadálymentesítése is elkezdődjön.			adatok	technikai eszközök Pályázati források	lehet, hiszen az intézmények 100%-os akadálymentesítésével, a járdák és utak rendbetételével, akadálymentesítésével biztosíthatjuk a fogyatékos személyek könnyebb közlekedését, esélyegyenlőséget.
3	Fogyatékkal élők elhelyezkedési nehézségei	A fogyatékkal élők számára nagyon nehéz a munkába történő elhelyezkedés. Esélyeik minimálisak.	A fogyatékkal élők, megváltozott munkaképességű dolgozók elhelyezkedési esélyének növelése. Munkanélküliség csökkentése		A helyi foglalkoztatók ösztönzése a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására, legalább a kvóta mértékéig. Első lépésként az	polgármester	2018.08.31.	önkormányzati adatok helyi adatgyűjtés családsegítő szolgálat adatai Teir KSH	humán erőforrás pályázat pénzügyi erőforrás	Hosszú távon eredményes lehet, hiszen a fogyatékkal élők elhelyezkedési esélyeinek növelésével csökkenthető a munkanélkülisége Egerfarmoson.

					önkormányzat és az általa fenntartott intézményekben kell biztosítani a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását.					
4	Fogyatékkel élők társadalmi segítése	A fogyatékkal élő emberek társadalmi segítségre szorulnak.	Célcsoport számának ismerete, számukra segítségnyújtás biztosítása, hogy életminőségük javulhasson.		Adatgyűjtés. Biztosítani, hogy az Önkormányzatnál, családsegítő szolgálatnál, a különböző fogyatékossággal küzdő emberek ügyeiket el tudják intézni	polgármester	2018.08.31.	Helyi adatgyűjtés	humán erőforrások pénzforrások technikai feltételek	Hosszú távon eredményes lehet, hiszen ha tudjuk kik a fogyatékkal élők Egerfarmoson, akkor segítséget is tudunk nekik nyújtani, növelve ezzel esélyeiket a jobb életminőségre.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:
- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az

Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:
A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Poczokné Blanár Gabriella Polgármester Asszony felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A ……. város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően …….. város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és …… számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum Aláírás

A……. Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum Partner aláírás

Dátum Partner aláírás

Dátum Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék[2]

NÉV[3]	HEP részei[4]										Aláírás[5]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

Uj 5 sor

[2] Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

[3] A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

[4] A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

[5] Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.